

SORUN **Polemik**

**MARKSİST
İNCELEME
ARAŞTIRMA
ELEŞTİRİ
DERGİSİ**

39

OCAK 2010

www.sorunpolemik.com e.posta: sorunkolektif@gmail.com

Süresi: Şimdilik İki Ayda Bir Yayınlanır

Sayı: 39 (2010)

Fiyatı: 4 TL (KDV Dâhil)

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: **Sırrı Öztürk**

Yönetim Yeri ve İletişim:

Akbıyık Değirmeni Sokak, No: 33/A 34122

Sultanahmet-Eminönü/İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72

Posta Çeki No: 98213

Banka Hesap No: İş Bankası Cağaloğlu Şubesi (1095) 325 835

Abonelik Yurtiçi yıllık 6 sayı - 30 TL. Yurtdışı dört katı

Yayın ilkelerimizle bağdaşmayan ilanlar kabul edilmez.

Gönderilen yazıların beş dergi sayfasını geçmemesi (CD ve e-posta),

Word programında zenginleştirilmiş metin biçiminde
kaydedilerek gönderilmesi gerekir.

Yazılı metinler kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Teknik Hazırlık: Sorun Teknik Büro

Baskı: Kenan Ofset

Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 258 Topkapı / İstanbul

Tel: (0212) 613 31 20

Yayın Türü: Yerel Süreli

ISSN 1303-2402

İÇİNDEKİLER

2010 YENİ YIL MESAJIMIZ	3
POLİTİKA CEPHESİ	5
• Sırrı Öztürk TKP Tarihi ve Devrimci Gelenekleri Neden Tahrif Edilmek İstiyor?	5
- Tarihî TKP Nasıl Oluşturuldu?	6
- Tarihî TKP'den Sonra Kurulan 1944 TKP Arasındaki Temel Ayrımlar Nelerdir?	8
- Dr. Şefik Hüsnü Değmer'in SSCB ve KE'ye Verdiği Bilim ve Akıldışı Raporların İç Yüzü?	10
- Tarihî TKP ve Harici Büro'nun "1973 Atılımı" ile Kurulan "TKP" Arasındaki Temel Ayrımlar Nelerdir?	11
- Sosyalist Sol'un Birlik Arayışları ile Günümüzdeki "TKP" ve Parti Kurma Atakları	13
• Sırrı Öztürk Komünistlerden Kürt Hareketi'ne Uyarı	20
• Sırrı Öztürk İşçi Sınıfı Hem Öğreniyor Hem de Öğretiyor	27
• Sırrı Öztürk Sınıflar Mücadelesi Nereye Evriliyor?	33
• Babür Pınar Emekçilerin Kurtuluşu Sorunu ve Barış Sorunların Çözümünde Zorun Rolü	38
• Babür Pınar Kürt Sorunu ve Soruna İlişkin Kavramları Doğru Algılamak	50
• Babür Pınar Devlet "Egemen Sınıf Aygıtı Olmanın Gereğini" Hep Yaptı	60
• Ali Özdoğu Emperyalist-Kapitalizme Karşı Çıkmayan Hangi "Ulusal Çıkar"çılık! Hangi "Ulus-Devlet"?!?	69
• Turgay Ulu Marx'ın Dedikleri ve Demedikleri	77
• İsmet Öztürk İşçi Sınıfı, Marksizm ve Parti	86
• Mahir Kankal 107 Yıl Sonra? Ne Yapmalı?	99
• Aydın Dinçoğul Toplumların Belleği Özgürleşmelidir	105
• Mehmet Gül Sistemin Bunalımı ve Solun Gündemi	108
• Sırrı Öztürk Soygunlarıyla <i>Kolektifimiz</i> 'den Ne İstiyorlar?	114
• Bizden Haberler	122

2010 YENİ YIL MESAJIMIZ

Tarihsel ve sosyal iyimserliğimizi koruyarak her yeni yılda bizce önemli temennilerde bulunuyoruz. Sınırsız, sömürsüz, sınırsız, özgür ve eşitlikçi bir dünyanın yaratılmasına ilişkin özlemlerimizi dile getiriyoruz.

Ancak temenni ve özlemlerimizin gerçekleşebilmesi için ilerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist “cenahımızın” ne durumda olduğunu doğru tespit ederek ilkeli ve dürüst bir mesaj vermek gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü somut şartların somut tahlili yöntemi; Devrimcilerin, Komünistlerin ne yapması gerektiğini tüm gerçekliği ile önümüze koyuyor.

Dünya genelinde uluslarötesi tekelci sermaye yapısal kriz içinde. Yaşadığımız coğrafyadaki hâkim gerici sınıflar da sosyal, iktisadî, siyasî, askerî, hukukî, ahlâkî ve kültürel olarak kriz içinde.

İnsanın ve insanlığın sosyal / enternasyonal kurtuluş mücadelesinin yeniden harlanacağı, belli ölçülerde harlandığı bir ortamda emperyalist-kapitalizmin can havliyle tahkimatını güçlendirmeye çalıştığını görüyoruz.

Sol “Cenahımız” gerçekliği yansıtmayan “yeni yıl mesajlarıyla” nasıl yol alacaktır? Hamasetle mi, örgütsüz ajitasyonlarla mı, “benim” diye söze başlayan dar-grup zihniyetiyle mi, kütle sel çıkışlara sonradan eklenerek pankart açma yarışıyla mı?

Bu halimizle emperyalist-kapitalizmi aşmak yolunda ortaya çıkan tarihsel-sosyal imkân ve fırsatları nasıl değerlendireceğiz?

TC özelinde temel hak ve özgürlüklerimizin kabaca ezildiğini, sistemin kendi yasal ve anayasal meşruiyetini rahatlıkla çiğnediğini görüyoruz. Tüm kurum ve kuruluşları ile çürümüş bir toplumun devrimci değişim ve dönüşümü için ne yapmalıyız?

Devrimci ve Marksist Sol Kadrolar 2010 yılında anlamlı ve ileri bir adım atabilecek midir? 2010 yılını gerçeklik dışı temennilerle kutlamak doğru mu?

'**Komünistlerin Birliği**'nin henüz gerçekleşmediği, fakat işçi-kitle çalışmalarının yaygınlaştığı, sistemin çürüyüp çözüldüğü, genel hoşnutsuzlukların giderek arttığı, siyasal ve sosyal devrimlerin bazı şartlarının oluştuğu, fakat **öznel etmen**'in işbaşı yapamadığı bir süreçte tarih tüm Devrimcileri ve Komünistleri göreve çağırılmaktadır.

2010 yılını sınıflar mücadelesinin keskinleştiği bir ortamda bu düşüncelerle karşılıyor ve sorumluluk sahibi herkesi görev ve çağırıyoruz.

2010 yılının işçi sınıfı ve emekçi halkların kurtuluşu için omuz veren tüm kesimlerde bu yönde düşünce-davranış birliği oluşturma yılı olması dileklerimizle yeni yılınızı kutluyoruz.

Sorun Yayınları Kolektifi
SORUN Polemik Dergisi
Çalışanları Adına
Sırrı Öztürk

Cezaevlerinden Gönderilen Mesajlarıyla:

Hikmet Korkusuz, F Tipi Cezaevi Edirne, *Hasan Koç*, F Tipi Cezaevi Bolu, *Nihat Konak*, 1.Nolu F Tipi Cezaevi Tekirdağ, *Muzaffer Öztürk*, 2.Nolu F Tipi Cezaevi Tekirdağ, *Hikmet Kale*, 1 Nolu F Tipi Cezaevi Tekirdağ, *Hasan Şahingöz*, 1 Nolu F Tipi Cezaevi Tekirdağ *Recep Çitkbel*, F Tipi Cezaevi Bolu, *Mehmet Garip Yaş*, F Tipi Cezaevi Adana, *Turgay Ulu*, 2 Nolu F Tipi Cezaevi Kocaeli *Adnan Öztel*, E Tipi Cezaevi Amasya, *Haydar Bayar*, 1 Nolu F Tipi Cezaevi Tekirdağ, *R. Şevket Yılmaz*, 1 Nolu F Tipi Cezaevi Kocaeli *Resul Kocatürk*, F Tipi Cezaevi Bolu, *Halil Gündoğan*, F Tipi Cezaevi Bolu, *Mehmet Yamaç*, E Tipi Cezaevi Muş, *Ercan Yıldız*, 1 Nolu F Tipi Cezaevi İzmir, *Tamer Tuncer*, 1 Nolu F Tipi Cezaevi Kocaeli, *Özgür Dinçer*, 1 Nolu F Tipi Cezaevi Tekirdağ, *Ümit İter*, F Tipi Cezaevi Bolu, *Musa Şanak*, 2 Nolu F Tipi Cezaevi Sincan Ankara, *Hikmet Korkusuz*, F Tipi Cezaevi Edirne, *Azimet Ceyhan*, 1 Nolu F Tipi Cezaevi Kocaeli

SORUN Polemik Dergimize ve *Sorun Yayınları Kolektifi*'ne cezaevinden mektup ve yeni yıl mesajı gönderen insanlarımızın aynı amaçlı duygularını paylaşıyor ve yeni yıllarını kutluyoruz.

POLİTİKA CEPHESİ

Sırrı Öztürk

-Durum Değerlendirmesi-

TKP Tarihi ve Devrimci Gelenekleri Neden Tahrif Edilmek İsteniyor?

Kolektifimiz'in oluşturulduğu 7 Kasım 1975 tarihinden bu yana başlıktaki konuyu yüzlerce kez yayınladığımız Dergi, Gazete ve Telif Kitaplarımızda işledik.¹

Yeri geldikçe de 10 Eylül 1920'de oluşturulan Türkiye Komünist Partisi (TKP) ile bu geleneğin ideolojik, politik, örgütsel ve organik uzantısı olmayan, bu tarihsel-sosyal olgu bir yana, Devrimci ve Marksist bir **PARTİ**'nin omurgasını oluşturan, devrim anlayışı, programı, tüzüğü, kadrosu, temel ilkeleri gibi can alıcı konu ve sorunları incelenip hesaba katılmadan resmen, kendiliğinden, ikameci anlayışlarla (daha tam olarak söylenecekse vahiy geleneği ile) kurulan örgütlerin TKP adını ve devrimci geleneklerini sömüregeldiğini söyledik, durduk!²

10 Eylül 1920'lerden günümüze 90 yıl geçti. TKP adına(!) yapılagelen bu türden sömürülerin aşılması bir yana, sorunun adının konularak doğru zeminlerde tartışılmadığını görüyoruz.

Bu açıdan Tarihî TKP'nin oluşumu ile sahte ve naylon komünistlerin kurduğu "TKP"ler arasındaki temel ilkesel ayrımları özetle de olsa bir kez daha yazıp belgelemekte yarar vardır diye düşünüyoruz:

10 Eylül 1920'de oluşturulan Tarihî TKP ile bu tarihten sonra kurulan "TKP" örgütlerinin adı hariç hiçbir konuda benzerliği yoktur.

TKP adını kabaca sömüren küçükburjuva "sol" avantüryelerle hakikî TKP'yi birbirinden ayırmak, bu yolda yapılan sömürüyü giderip yapılan tahrifatları açığa vurmak için tarihsel biricik geleneğimizi *Kolektifimiz Çalışanları* olarak "Tarihî TKP" olarak adlandırmayı uygun ve doğru buluyoruz.

Aynı düşünce disipliniyle TKP adını vekaletsiz kullananlara parti muamelesi yapmıyor, örgüt muamelesi yapıyoruz. TKP adını asla böy-

lelerine bağışlamıyor ve ısrarla tırnak içinde yazarak Sol “Cenahımızın” bilimsel bilgi edinerek yeni nitelikler kazanmasına yardımcı oluyoruz.

Bilcümle tatlısı solcuları ile devrimci geçinenler, bilerek / bilmeye- rek (fark etmiyor) vurgulamaya çalıştığımız ayrımları sınıfsal aidiyetleri- ne göre algılamakta ve sömürüp çarpıtmaktadır.

Tarihî TKP Nasıl Oluşturuldu?

TKP; *Türkiye Komünist Teşkilâtları I. Kongresi* 10 Eylül 1920’de Bakû’de Kongre Yöntemiyle oluşturulmuştur.³

I. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi (I. TTKK)’nde partileşen Tarihî TKP ile bu oluşumla hiçbir ilişkisi olmayan “TKP”ler temelden farklıdır.³

Tarihî TKP geleneğimizin çok yönlü sömürüden kurtulması, devrimci tarih ve geleneklerinin uzantısında birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir **PARTİ**’nin oluşturulabilmesi için *Kolektifimiz II. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi (II. TTKK)* yöntemini uygun bulmakta ve anılan-anılmayan etkinliklerimizle iddiasının arkasında durmaktadır.

Bu farklılıkları şöyle özetlemek mümkündür:

Tarihî TKP, yaşadığımız coğrafyadaki 100 yıllık sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizin uzantısında oluşturulmuştur. İnşa edilmiştir. Şimdikiiler gibi “dar grup tapınımi” olarak kurulmamıştır.

Tarihî TKP, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi’ni gerçekleştiren SSCB’nin, SBKP / MK’nın ve Komünist Enternasyonal’in devrimci disiplin ve dayanışmasıyla oluşturulmuştur. Tarihî TKP’nin oluşumuna, kongre ve kurultaylarına, program ve tüzüğüne, temel ilkelerine, devrim anlayışına Marksist-Leninist **PARTİ**’nin, Bolşeviklerin Enternasyonal dayanışması ve katkısı hâkimdir.

Tarihî TKP’nin oluşumu özetle şöyledir: Ekim Devrimi sonrası Anadolu’da oluşan tüm devrimci, sosyalist, komünist ve komünizan birey, grup, çevre ve örgüt yapılarıyla çok yönlü temas kurulmuştur. Kongrenin toplanmasında kadroların canlı ve aktif desteği alınmıştır. Sosyal mücadeleler tarihimizdeki işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın en ileri unsurlarıyla yaratıcı diyalog, iştişarî toplantı ve çeşitli kurultaylar yapılmış ve temel ilkelerde anlaşmış Kadrolar Kongre Yöntemiyle buluşturulup bütünleştirilmiştir. **PARTİ**; meşruluk ve devrimci yasallığını buradan almıştır.

PARTİ; Anadolu'daki işçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketi, emekçi halk hareketlerini oldukça doğru tahlillerle incelemiş, bu iki hareketi buluşturup bütünleştirmiştir. TKP'yi Kongre yöntemiyle oluşturmak için 7 kişilik "Kurucu Komite" (KK) oluşturulmuş; KK Anadolu'da 14 aylık bir çalışma, kadrolarla temas kurma sonucunda Bakû'deki Kongreye böylelikle hazırlanmıştır. TKP; Komünist isim ve sıfatlarını kullanmayı böylece hak etmiştir. "Somut şartların somut tahlili" yöntemiyle oluşturulan TKP; Ekim Devrimi'nin, Komünist Enternasyonal'in bilinçli ve vazgeçilemez bir bileşeni olmayı böylelikle hak etmiştir.

Yaşadığımız coğrafyadaki sosyalist-komünist akımların bir tarihi vardır. TKP bu sürecin uzantısında, 10 Eylül 1920'de 100 yıllık sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizin partileştiği andır. Bu, aynı zamanda sınıflar mücadelesi tarihimizdeki **Komünistlerin Birliği** sornsalinın Kongre yöntemiyle sağlanıp gerçekleştirilmesi yolunda atılan bir adımdır. Marksist ilke, kural ve yöntemleri gözeten, Leninist parti normlarını işleten Anadolu'daki biricik demokratik örnektir.

Günümüzde kasıtlı olarak Devrimci Geleneklerimiz bazı göreneklerle karıştırılmaktadır. Oysa gelenek başka, görenekler başkadır. Bilimsel Sosyalizm-Komünizm'in temel ilkelerine bağlı tüm kadroların "soy ağacı" ve kökü bu geleneğe, yani devrimci hareketimizin partileştiği an'a dayalıdır / bağlıdır.

V. İ. Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Partisi ile Komünist Enternasyonal'in desteğini arkasına alan Tarihî TKP'nin Kızıl Ordusu ile birlikte oluşturulması oldukça anlamlıdır. İktidar mücadelesinin tüm biçimlerine aday oluşu, tutarlı bir devrim anlayışı, merkezi kurumsal disiplini, Proletarya diktatörlüğünü kurmak için Anadolu'ya gelişi, işçi sınıfı ve emekçi halklarla, yoksul köylülükle bağ kurma azmi, burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojisi olan kemalizm ile uzlaşmaz çelişkilerin temelini hazırlamıştır.

Tarihî TKP'nin ideolojik, politik ve örgütsel konumu dönemin burjuvazisini o kadar etkilemiş ve düşündürmüştür ki, onlara bu TKP "be-lâ"sından nasıl kurtulunacağıının hesabını yaptırmıştır.

Türk burjuvazisinin ideolojik-sınıfsal karakteri, o tarihlerde dünya ve bölgedeki kuvvet ilişkileri ve güç dengeleri arayışları arasında biçimlenip belirlenmiştir. Tarihî TKP'nin oluşturulmasından ötürü duyulan burjuva korkularının daha da tetiklendiği görülmüştür.

Sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halklar gerçekliğine düşman çizgisiyle Türk burjuvazisinin çıkarlarını gözetken Kemalist rejim Tarihî TKP'den kurtulmanın yolunu; **PARTİ**'nin MK kadrolarını, Mustafa Suphi ve Yoldaşlarını (15'leri) Türkiye'ye davet edip Karadeniz'de kanlı yöntemlerle katledilmelerini sağlamakta bulmuştur.

Tarihî TKP'nin Marksist-Leninist ilkelerle oluşturulmasıyla devrimci bir adım gerçekleştirilmiş, fakat sınıfsal kütlesiyle buluşmadan büyük bir darbe almıştır. Tarihî TKP'nin tasfiyesindeki etkenleri özetlersek: SSCB'nin dış politikası, Kemalist rejimin İngiltere ve Sovyetlerle olan çifte standartlı politikası, Tarihî TKP'nin oluşumu ile içinden ve dışından tasfiyelere uğratılışı, süreklilik içinde devrimci bir kopuşun gerçekleşmesi... Bu ve benzeri konular ayrıntılı incelenmeye ve tartışmaya açık ve muhtaçtır.

Tarihî TKP'den Sonra Kurulan

1944 TKP Arasındaki Temel Ayrımlar Nelerdir?

Tarihî TKP'nin kadrolarının katledilmesiyle birlikte Kemalist rejimin Anadolu'daki işçi sınıfı ve emekçi halkları inkar, imha ve asimilasyon politikaları büyük oranda "rahatlamıştır." Devlet eliyle burjuva yetiştirme yolundaki politikalar ve finans-kapitalin oluşturulması geç olmuş, fakat güç olmamıştır. "Millî İnkılâp" tarihsel örneklerinden aldığı feyz ile tipik ve yerli bir faşizme inkılâp etmiştir.

Komünistlerden sonra haklı talepleriyle Kızılbaşlar, Kürtler Kemalist rejim tarafından katledilmekten kurtulamamıştır.

Tarihî TKP'nin Kadrolarının 28 Ocak 1921 tarihinde katledilişinden sonra görevli ve sorumlu kimlikleriyle Mustafa Börklüce ve Arkadaşları **PARTİ**'nin yeniden oluşturulmasına çalışmış ve Mustafa Suphi ve Yoldaşlarının Devrimci Vasiyetini gerçekleştirmek yolunda çeşitli illegal çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalar sonucunda, 1944 yılında, TKP'nin yeniden örgütlenmesi Dr. Şefik Hüsnü ve arkadaşları tarafından gündemleştirilmiştir.

1944 tarihinde ve takibeden yıllarda TKP'nin örgütlenmesi, kongre ve plenumları kadrolarınca daima tartışma konusu yapılmıştır.

1944 TKP'sinin oluşumu, program ve tüzüğü ile Tarihî TKP'ninki temelden farklıdır. 1920 TKP'si Marksist-Leninist öğretiyeye kıskançlıkla bağlı iken 1944 TKP'si ise, reformist ve tasfiyeci nitelikleriyle anılmaktadır.

PARTİ'nin işlevsel olamayışının önemli nedenlerinden biri de; TKP'deki sağ teslimiyetçi oportünist kanadın Devrimci Kanat üzerindeki hâkimiyetinin kınılamayıdır.

TKP adını kullanan 1944 TKP'si artık Marksist-Leninist ilke, kural, yöntem ve normları işleten, devrimci tarihi ve gelenekleriyle organik ilişkili bir örgüt değildir. Burjuva ideolojisi ve revizyonizm partiye hâkimdir. Burjuva ideolojisi kemalizm ile sosyalizmi bir araya getirip sulandıran "Millî Demokratik Devrim" (MDD) tezi ile Komünist Enternasyonal'in (KE) temel ilkeleriyle çelişmiştir.⁴

İşçi sınıfı ve emekçileri örgütlemek dururken burjuva resmî ideolojisiyle kurduğu ilişkiler yüzünden Mustafa Suphi sonrası kurulan TKP KE'den ihraç edilmiştir.

Kemalist rejim TKP'nin yanı sıra aynı isimde resmî bir komünist parti daha kurdu ve bu partinin KE tarafından onaylanmasını ikiyüzlüce yöntemlerle isteme cüretinde dahi bulunmuş / bulunabilmiştir!

KE, bu iki partiyi de doğallıkla ciddiye almamıştır.

KE 1943 yılında, ne hazin ki, varlığını sona erdirmiştir.

"KE varlığını günümüze kadar sürdürmüş / sürdürebilmiş olsaydı, günümüzde **Komünistlerin Birliği**'nin inanca, ısrarcı ve sürekli kavgasını veren kadroların ve bu bağlamda, bu iddiasının arkasında durarak tutarlı olmaya özen gösteren *Kolektifimiz*'in işi son derece kolaylaşır; hatta bugünler herkes, hepimiz, tüm dünya bir başka olurdu" demekten kendimizi alamıyoruz.

"TKP tarihi bir tasfiyeler tarihidir" özdeyişi ne yazık ve ne hazindir ki günümüzde de geçerliliğini sürdürmektedir.

TKP bağrındaki sağ ve sol teslimiyetçi oportünizmden bir türlü ayrışamamış / ayrıştırılamamıştır. **PARTİ** zamanla "İç Komünistler" ve "Dış Komünistler" olarak bölünmüştür.

Anadolu'daki mevcut TKP'nin onayını dahi almadan Sovyetler Birliği'ne siyasî mülteci kimlikleriyle sığınan ve de "TKP biziz, bizden sorulur" megalomanisine giren İsmail Bilen'lere Türkiye'de kalmayı uygun gören komünistler (ve aynı zamanda *Kolektifimiz Çalışanları*) hiçbir zaman parti muamelesi yapmamış, böylelerini "Harici Büro" olarak değerlendirmeyi uygun bulmuştur.

"1951 Komünist Tevkifatı"nın takip eden günlerde Harici Büro "TKP"ye biat etmeyen ve Türkiye'de kalarak mücadeleye devam kara-

rındaki hakikî komünistler sağ teslimiyetçi oportünistler tarafından partiden ihraç edilmişlerdir!

1946 yılında; 1944 TKP'nin onayı ve üç MK üyesinin katılımıyla Esat Adil Müstecaplıoğlu başkanlığında legale çıkan Türkiye Sosyalist Partisi (TSP) kurulmuştur. TSP'ye karşı 1944 TKP'si de Dr. Şefik Hüs-nü Değmer başkanlığındaki Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi (TSEVKP) adıyla legale çıkmıştır. Bu iki legal parti "sınıf esasına dayalı örgüt kurmak" gerekçesiyle iki ay içinde kapatılmıştır.

1944 TKP'si Batılı Komünist Partilere bağlı Barış Dernekleri, Ya-zarlar Birliği vb. örgütler aracılığıyla SSCB ve SBKP ile bağ kurmak istemiş, fakat bu girişimleri "1951 Komünist Tevkifatı" ile sonuçlanmıştır.

Dr. Şefik Hüs-nü Değmer'in SSCB ve KE'ye Verdiği

Bilim ve Akıldışı Raporların İç Yüzü?

10 Eylül 1920 Tarihî TKP ile 1944 TKP'si arasındaki temel ayrımları bilerek / bilmeyerek fark edemeyen kimileri bu tarihi süreci birbirine karıştırmakta ve bugünkü sınırlı bilgileriyle TKP'yi topyekûn mahkum etmeye yeltenmektedir. Elbette bu "mahkum etme" çeşitli ideolojik, politik ve örgütsel niyetlerle yapılmaktadır.⁵

TKP henüz KE'den ihraç edilmediği dönemlerde, Dr. Şefik Hüs-nü Değmer KE Genel Sekreteri Vasili Kolarov'un yardımcılığını yapıyordu. KE'nin sorumlu kadrosu olarak TC devletinin çeşitli halk hareketleri, Kızılbaş ve Kürt katliamları hakkında istenen raporlarında; yapılan katliamları "kemalizmin feodalizmi tasfiye girişimi" ve "İngiliz emperyalizminin kışkırtması" biçiminde yansıttığı görölmektedir.

Daha sonra SSCB Bilimler Akademisi ve KE yetkilileri; Kızılbaş ve Kürt katliamları ile Anadolu'daki halk hareketleri konusunda KE Genel Sekreter Yardımcısı kimliği ile Dr. Şefik Hüs-nü Değmer'in verdiği raporların doğru olduğuna dair peşin bir yargının oluşmasında, O'nun bu sıfatı nedeniyle, yeterince araştırmadıklarını söylemişlerdir. Kızılbaşlar ile Kürtlerin (halk hareketlerinin) taleplerinin sınıfsal temeline ve özüne bakılması gerektiğini söyleyerek gecikmiş bir özeleştiri yaptığını da hatırlıyoruz.

Ancak Kızılbaş ve Kürt katliamları hakkında yanlış algılama günümüze kadar taşınmış ve bu yanlışlık hâlâ bazı "sol" çevrelerce rağbet görmektedir.

Tarihî TKP ve Harici Büro'nun "1973 Atılımı" ile Kurulan "TKP" Arasındaki Temel Ayrımlar Nelerdir?

1920 Tarihî TKP ile Sovyetler Birliği'ne sığınmış Harici Büro'daki siyasî mültecilerin başını çektiği "1973 Atılımı" ile kurulan "TKP" de 1944 TKP'sindeki temel ayrımlardan farklı değildir.

"1973 Atılımı"; 12 Mart 1971 sonrası Türkiye'den kaçan, I. TİP Emî-nönü İlçesinde yuvalanmış "Partizan" isimli grup ve diğer TİP üyeleri-nin, "Emek Grubu" vb. kesimlerin Harici Büro ile kurduğu ilişkiler saye-sinde ortaya çıkmıştır.

"1973 Atılımı" ile Harici Büro kendi varlığını parti olarak ilan etmiş ve TKP adını kullanmakta bir sakınca görmemiştir!

Harici Büro'yu "TKP" olarak ilan edenler; **Parti ve Partileşme So-runu** gibi hayatî konularda Türkiye İşçi Sınıfının bu konuda vereceği karardan, Kongre Yöntemiyle Partileşmesinden, Leninist Parti Öğreti-si'nin bu coğrafyada gerçekleşmesinden ve Komünist Kadrolarla Kongre'de hesaplaşmaktan korkmuştur.

"İçî bizi dışî eli yakan TKP"nin kadroları her şeye rağmen Türki-ye'deydi. Üretim faaliyeti olan her yerde, fabrikalarda, kırdada, kentte, üni-versitelerde ve cezaevlerindeydi Komünistler.

İsmail Bilen ve öteki siyasî mülteci arkadaşları ile Türkiye'den gi-den "devrim kaçkınları" buluşmuş ve bu "hayırlı" buluşmayı kutsayıp "TKP" olarak lanse etmekte bir sakınca görmemiştir!

Bu türden siyasî bir bileşimi ideolojik süzgeçlerinden geçirenler de 1944 TKP'si gibi Leninist Parti Öğretisi'ni (LPÖ) kabaca çiğnemişti.⁶ LPÖ'ye göre partileşmede gözetilmesi gereken ilke, kural, yöntemlerini hiçbir zaman gözetmemiş ve Leninist parti normlarını hiçbir zaman iş-letmemiştir.

Bu temel yanlışlık yüzünden "1973 Atılımı" ile kurulan Harici Büro "TKP" devrimci tarih ve geleneklerimizin uzantısı bir hareket olmayı as-la hak etmemiştir.

Bu "hak etmeyişi" günümüz sosyal pratiğinde esamisi dahi okun-mayan örgütsel varlığının tasfiyesinden de görmek mümkündür. Ayrıca, Harici Büro "TKP"nin tasfiyesinin nedenleri ayrıntılı tartışmaya açıktır.

Harici Büro "TKP" "1973 Atılım" ile kuruluşunu duyururken Türki-ye'deki devrimci hareket bir arayış ve yöneliş içindeydi.

Açık faaliyet alanını kullanan I. TİP bile burjuvaziye ağır gelmiş ve kapatılmıştı.

TİP'in içinden ve dışından yapılan kuşatma ve tasfiyelerle işlevsel olamayışı yüzünden sosyalist hareket TİP merkezinden kaymış; devrimci hareket Dev-Genç'in cılız omuzlarına yüklenmeye çalışılmıştı.

DİSK işçi sınıfının sendikal birliğini gerçekleştirme yolunda önemli çalışmalarıyla öne çıkmıştı. 1970 - 15 / 16 Haziran Direnişi devrimci harekete ve dost-düşman herkese tutulacak **Ana Halka**'nın ne olduğunu sosyal pratikte göstermişti.⁷

İlerici gençliğin dinamizmi işçi sınıfının koruyuculuğuna bir türlü çekilememiş, "*Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Yoludur*" özdeyişimiz hiçbir işe yaramamış ve kimilerince "güzel ve süslü bir söz" derecesine indirgenmiştir!

O tarihlerde de, Tarihî TKP'mizin devrimci tarih ve gelenekleri yeniden günümüzün sınıflar mücadelesinde öne çıkan kadrolarıyla henüz buluşup yetkinleşememişti.

Çoğu öğrenci gençlik temeline dayalı sınıf dışı örgütlenmeler, 1969 yılında başlayan ve kuruluş sırasıyla ifade edilecekse; TİİKP, THKO, THKP-C, TKP-ML olarak örgütlenmişti (Günümüzde bu türden örgütlenmelerin bölünüp ayrışarak nasıl bir "evrim" geçirdiği konusu ayrıntılı bir tartışmayı gerektirmektedir.).

Devrimci hareket dünyadaki Sovyet, Çin ve Latin-Amerika deneyimlerinden ve devrimci önderlerinden esinlendiği kadarıyla yetinmiş, ideolojik, politik ve örgütsel açılardan yetkinleşerek kendi sentezini henüz oluşturamamıştı.

12 Mart 1971 askeri faşist darbesi öğrenci gençlik temeline dayalı anılan örgütlerin eylemlerine karşı yapılmamıştı. Oysa faşist askeri darbeye tekeli sermayenin önü açılmak isteniyordu. Tekelci sermayenin önündeki en büyük engel başını küçükburjuvazinin çektiği sınıf dışı örgütler değildi. Burjuvaziyi ürküten asıl etken; 15 / 16 Haziran Direnişi ile işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği için ayağa kalkan, hak arayan ve direnen örgütlenmelerdi. Burjuvazi tarihsel deneyimleri ve sınıf bilinciy-le Proletaryadan korkuyordu.⁷

12 Mart 1971 yenilgisiyle ve özellikle de cezaevlerindeki kadroların başını çektiği yeni örgütsel arayış ve yönelişlerin odağını **Komünistlerin Birliği** sorunsalı oluşturuyordu.⁸

Harici Büro ile ilişki kuran solcuların ne ilerici gençlik hareketiyle ne de işçi sınıfı hareketiyle kayda değer organik bir ilişkisi vardı. Fakat **Komünistlerin Birliği** için yapılan çalışmalardan haberdiler. İsmail Bilen ve arkadaşları da bu yoldaki çalışmalardan haberdiler.

12 Mart 1971 yenilgisi sosyalizmin yenilgisi değil, çoğunlukla öğrenci gençlik temeline dayalı örgütlerin, küçükburjuvazinin yenilgisiydi.

Anılan örgütsel yapılar yerine **İşçi Sınıfı Partisi, Proletarya Partisi, Komünist Partisi**'nin eksikliği her grup tarafından dillendiriliyordu.

Devrimci ve Komünist birimlerin SSCB deneyimine ve Tarihi TKP'ye olan saygısı olağanüstü büyüktü. Harici Büro "TKP"si bu olguyu çeşitli çağrışım, idealizasyon ve mistifikasyonlarla sömürmeyi becermişti.

Siyasal-sosyal devrimlerin **Kurmayı, Kurum ve Araç**'ları hareketin içinden çıkacaktı / çıkmalıydı. Bunun işaretleri vardı.

İlerlemeci "TKP", MDD'nin karşıtı(!) Ulusal Demokratik Devrim (UDC) gibi sözde taktiklerle oluşan o engin sosyal muhalefeti yanılığardan yanılığara taşıdı. Faşist askeri darbelere darbe dahi diyemedi. Bilimsel Sosyalizm-Komünizm dışı ideolojik, teorik, politik ve örgütsel bakış açısıyla başta DİSK olmak üzere, tüm sendikaları ve kitle örgütlerini "veba mikrobu"¹⁰ misali her girdiği yeri kurutmayı başardı!..

Günümüzdeki "örgütler anarşisi" virüsünü açığa vurmaya çalışmamız boşuna değildi. İşte bu virüsü ideolojik-politik-örgütsel kimlik ve kişiliklerini andığımız bu bay ve bayanlar üretmişti.

1944-1950-1960-1970'lerdeki sınıflar mücadelesi geleneklerimizden ve bu süreçlerden sonra **Komünistlerin Birliği** sorunsalı daha yakıcı biçimde ciddi kadroların gündemini oluşturmaya devam etmiştir.

Sosyalist Sol'un Birlik Arayışları ile

Günümüzdeki "TKP" ve Parti Kurma Atakları

12 Mart 1971'in hesabını veremeyenler ve başını küçükburjuva avantüryelerin çektiği çevrelerin örgüt kurma atakları hiçbir zaman eksilmedi. Birleşik, ciddi, güvenilir ve donanımlı bir **İşçi Sınıfı Partisi, Proletarya Partisi, Komünist Partisi** güvencesinden yoksun biçimde 12 Eylül 1980'lere gelindiğinde ise, faşizm yine Sol "Cenahımızı" güçsüz yakalamıştı.

12 Eylül 1980 faşizminin yıkıntıları arasından sağlam ve diri kalmış kadrolarla temas, yaratıcı diyalog, iletişim, istişari toplantı gibi faaliyetler hiç eksik değildi. *Kolektifimiz Çalışanları* da bu türden etkinliklerin içindeydi.

Elimizdeki araçlarla, anılan-anılmayan etkinliklerimizle **Parti** ve **Partileşme Sorunu**'nu sürekli gündemde tutmaya devam ediyorduk.

Bir daha 1944, 1973 tarihlerinde olduğu gibi Tarihi TKP'miz adına yapılan vekaletsiz binbir idealizasyon ve mistifikasyonları teşhis, mümkünse tedavi, değilse tecrit ve teşhir görevimizi yerine getirirken, dışımızdaki yol ve mücadele arkadaşlarımızla **Parti** ve **Partileşme Sorunu** konusunda "birlikte neleri yapabiliriz?" sorusuna cevaplar arıyor ve tartışıyorduk.

Senteze kavuşturulmaya aday tezlerimiz hararetle okunuyor ve tartışılıyordu. Donanımlı kadrolarca tezlerimiz ciddiye alınıyordu.

Derken araya 30 Temmuz 1989 tarihinde başlatılan "Kuruçeşme Toplantıları" girdi.¹¹ Devrimci ve Komünist iddialı grup, çevre ve örgüt yapıları ile düzenli diyalog içindeydik. **Parti** ve **Partileşme Sorunu** konusunda samimi, ilkeli ve dürüst kalmış kadrolarla ilişkilerimiz devam ediyordu.

Sınanıp denenmiş, yanlışlığı sosyal pratikte onlarca kere açığa düşmüş örgüt ataklarını nasıl engelleriz diye kaygılanıyorduk. Örgüt atakları yerine **PARTİ** meselesini öne çıkarıyorduk.

"Kuruçeşme Toplantıları" **Parti** ve **Partileşme Sorunu** konusundaki ilkeli arayış ve yönelişlerin önüne konulmuş tasfiyeci bir engelden başka bir şey değildi. **Komünistlerin Birliği** sorunsalını göz ardı eden bu türden partileşme anlayışları küçükburjuva unsurlara daha "risksiz" gelmiş olmalı ki, *Kolektifimiz* ile diyalogu bulunan ve sayıları dokuza ulaşan "örgüt"ler selamı sabahı kesip kendilerini "Kuruçeşme Toplantıları" cennetine atmıştı! Bu türden bir cennete girenlerin tamamının, anılan toplantılarda ahkam kesen bilcümle avantüryenin günümüzde birer adet örgütü bulunmaktadır?!...

Evet, *Kolektifimiz Çalışanları*'nın başını çektiği **Komünistlerin Birliği** davasının gerçekleştirilmesinde bir kez daha "yalnız" kalmıştık.

Nitekim, düzenleyiciler arasında değil (asla!), "çağrılı" olarak katıldığımız "Kuruçeşme Toplantıları"nda ilk sözü alarak bu tartışmalardan sosyalist solun birliğinin çıkmayacağını, tabandaki ilkeli, dürüst, samimi

ve militan insanlarımızın “birlik” özelemlerinin gerçekleşmeyeceğini “li-san-ı münasiple” ve de toplantıda devrimciler varsa, onlara karşı görevimizi yerine getirme çabası içinde olmuştuk. Aynı zamanda tarihe bir kayıt düşürerek Devrimci ve Marksist kadroları uyarmaya çalışmıştık.⁹

“Kuruçeşme Toplantıları”nda “Sosyalist Sol’un Birliği” meselesi kuru-tuldu. Küçükburjuvazi boyundan büyük işlere soyunmuştu. Entelektü-alizme kaymış, küçükburjuva kariyerizmine bulaşmış, hizipçi, huysuz, geçimsiz “aydın”ların, daha tam olarak söylenecekse, bilcümle yalancı pehlivanların entrikacı yöntemleriyle insanlarımızın “birlik” özelemleri kur-saklarında bırakılmıştı.

Anılan bilcümle yalancı pehlivanların kispeti er meydanında bir kez daha delinip yırtılmıştı.

Başını üniversite okumuş yarım-aydınların çektiği bu “dipsiz kuyu boş ambar” tartışmalarından günümüzdeki tasfiyeci, yeni-sol, özgürlük-çü sol, postmodern sol, reformist, sosyalreformist, şoven ve sosyalşo-ven örgütler türetilicekti!?...

Tarihî TKP’nin isim prestiji kimi dar grupların sıfırı tüketmesi sonra-sı iştahını kabartıyordu; “alan kapatma” mantığı ile bazı çevreler bu is-mi yasal alanda almaya yelteniyordu. Tabii en entrikacı olanı öne çık-a-rak “TKP” olmayı başarmıştı?!

“Gelenek Grubu” önceleri “sosyalist birlik” gibi isimlerle siyasete soyunup “şansını” denedikten sonra SİP adını kullanmaya başlamış, daha sonra ideolojik, politik tükenişini “TKP” adını çalarak kurtarmayı denemiştir. SİP “TKP”nin, “1973 Atılımı” ile kirletilmek istenen Tarihî TKP’nin devrimci tarih ve geleneklerini sömüren avantüryelerin bıraktığı boşluğa “alan kapatma” yöntemiyle yerleşmeyi uygun bulduğu görül-müştür!?..

Devrimci yasallık ve sosyal meşruiyetini burjuvaziye dilekçe vere-rek onaylatan tekapelere yarın yenilerinin ekleneceğinden şüphemiz yoktur!..

Devrimci ve Marksist iddialı grupların parti kurma atakları günü-müzde de bir türlü sonlandırılmamış ve tüm hızıyla devam ettirilmiş-tir!?...

Sol “Cenahımızda” 150 yıllık sosyalizm tarihinden çok yönlü ders-lerle sonuçlar çıkaran, geleceği kazanma yolunda bir örgütlenme he-nüz gerçekleşmemiştir.

Dilekçe verip kurulan siyasi parti sayısı 61, sol tandanslı legal örgüt sayısı ise 30'u aşmıştır!?

Bir yandan sosyal muhalefet dinamiklerine kurmaylık edecek **PARTİ** arayışları devam ediyor, diğer yandan örgüt kurup parti çağrışımında bulunan ataklar da giderek çoğalıyor.

“Sol”, “Komünizm”, “Bolşevizm”, “Demokrat”, “Halk”, “Özgürlük”, “Birlik”, “Devrim”, “Platform”, “Ezilen” ve “Cephe” adlarını kullanmakta ısrarlı kesimler hızla politika yapmaya soyunuyor!..

Burjuva ve küçükburjuva “sol” akımların mevcut sağlı “sol”lu burjuva siyasî partilerine yenilerini katmanın kavgasını verdiği görülüyor!¹²

Sosyal muhalefet dinamiklerinin en anlamlısı: İşçi Sınıfı Hareketi, Sosyalist Hareket, Emekçi Kadın Hareketi, İlerici Gençlik Hareketi, Kızılbaş-Alevi Hareketi¹³, Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi ve Yoksul Köylülük, vb. hareketleri tutarlı-amaçlı-somut bir iktidar mücadelesinde sevk ve idare edebilecek bir **PARTİ**nin eksikliği hissediliyor. Siyasî tabloda ki bu boşluk nasıl doldurulacak? Asıl mesele budur.

Dipnot Açıklamaları:

- Dergi:** SORUN BİRLİKTE SOSYALİST DERGİ ile **SORUN Polemik Dergisi**'nde konuyu işleyen yazılarımız;
Kitap: Sorun Broşür Dizisi'nin tüm kitapları, Sorun Yayınları arasında yayımlanan: *İşçi Sınıfı Sendikalar ve 15 / 16 Haziran, İlerici Yayımcılığımızın Sorumluluğu, Partileşme Sorunu C: I., II., III., Oportünizm Yarılanıyor, 12 Mart 1971'den Portreler C: I., II., III.*
Gazete: YENİDEN ÜRETİM, Sayı: 1-2-3.
- SİP “TKP” *Kolektifimiz*'in bu konudaki ilkesel duruşundan son derece rahatsız olmalı ki, iki meçhul adamını *Büro*'muza göndermeye kalkmış, “Partimizin emridir: Neşriyatınızı durdurun!” tebligatını iletmeye dahi cüret etmiştir (Ayrıntılı bilgi için bakınız: **SORUN Polemik Dergisi**, Sayı: 4, Güz 2002, s. 146-149, “DEVİRİMCİ VE MARKSİST SOL KADROLARA AÇIKLAMA” başlıklı yazı.). Tebligatçılar dersini de almıştır. Siptekapesi tarafından *Büro*'muza gönderilen bu siptekapeli zatlardan biri *Ürün*, diğeri *Kızılbayrak* dergisi çevresine geçmiş, bu dergi çevreleri de bu insanların “vukuatını” sorgulama ihtiyacını dahi duymamıştır!?
Görülüyor ki; *Kolektifimiz* dışındaki tüm “sol” siyasî akımlar bu örgütü -keyif bağışlarcasına- TKP diye adlandırmakta ve parti muamelesi yapmaktadır.

SİP “TKP”nin Tarihî TKP’imize ideolojik, politik, örgütsel hiçbir bağı, bağlantısı yoktur. “Örgütlenme becerisi” gösterdikleri küçükburjuva avantürüye takımını bin bir idealizasyon ve mistifikasyona başvurup *Kolektifimiz*’e karşı kışkırtmaktadır. Her kitap fuarı etkinliklerimizde ve de standımızda üyelerini çeşitli yönlendirmelerle gönderip: “TKP biziz, siz kimsiniz?” Bu kitap, dergi, gazete çalışmalarının ardında hangi örgüt var? türünden provokatif sataşmalarda bulunmaktadırlar.

Her açıdan iğfal edilmiş bu genç insanlar siyasî seçimlerinden ötürü pek işkilli olduklarından hakikî komünistlerle tanıştıkça bu türden sorularla “merak”larını tatmin etmeye çalışıyorlar.

Tarihî TKP’imizin ismini çalmakla yetinmemiş olmaları ki, **Sanat Cephesi -Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergi**’mizin, **İŞÇİ BİRLİĞİ -İŞÇİ-KIT-LE GAZETE**’mizin de ismini çalmaktan geri durmadıklarını görüyoruz. Doğal karşılıyoruz. Her “sol” akım ideolojik-politik-örgütsel konumuna uygun olanı yapıyor.

TKP adına(!) burjuva resmî tarih anlayışına ve resmî ideolojiye angaje olan siptekapesi şoven ve sosyalşoven çizgisiyle âdeta köpeksiz köyde değneksiz dolaşmaktadır.

- 3 Ayrıntılı Bilgi İçin Bakınız: *10 Eylül 1920 TKP Günümüzde Komünist Hareket’in Sorunları Forumu*, Sorun Yayınları, Mayıs 2007.
- 4 Ayrıntılı Bilgi İçin Bakınız: *Lenin ve Komünist Enternasyonal*, Cevdet Alsan, Sorun Yayınları, Kasım 1977 (Bu Kitabımız da daha matbaada iken el konularak toplatılmış, TCK’nın 141., 142. Maddelerine göre yazarı ve Sorun Yayınları Sahibi ve Yönetmeni Sırrı Öztürk hakkında dava açılmıştır.).
- 5 Son aylarda yapılan TV programlarında, özellikle YOL ve DEM TV’de yapılan Dersim 37-38 konulu programlarda ve çeşitli “sol” basında bunun çeşitli örneklerine rastlanmaktadır. **SORUN Polemik Dergi**’mizin 38. Sayısında, s. 52-59’da, Kazım Gündoğdu ile yapılan “Kürt Ulusal Hareketi ve Sol ‘Cenahımızın’ Politikasızlığı” başlıklı röportajda da Tarihî TKP ile diğerleri arasındaki idolojik, politik, örgütsel farklılıklar hesaba katılmadan benzeri yanlıgılı değerlendirmeler yapıldığı görülmüştür.
- 6 Ayrıntılı Bilgi İçin Bakınız: *Leninist Parti Öğretisi*, Cevdet Alsan, Sorun Yayınları, Kasım 1979 (Bu Kitabımız da daha matbaada iken el konularak toplatılmış, TCK’nın 141. ve 142. Maddelerine göre yazarı tutuklanmış, Sorun Yayınları Sahibi ve Yönetmeni Sırrı Öztürk yargılanmış, Kitabın yazarı 6. 5 yıl hapis cezası almıştır.). *Leninist Parti Öğretisi* kitabımızı Harici Büro’nun kendi konumunu “TKP” olarak ilan etmesiyle ör-

gütlenenleri uyarmak, Bilimsel Sosyalizm-Komünizm ile tanışmalarına yardımcı olmak, devrimci tarih ve geleneklerimizi hatırlatmak, **Marksist-Leninist Parti**'nin temel ilkelerini ve nasıl oluşturulmasını öğretmek amacıyla yayımlanmasını uygun bulmuştuk.

- 7 Ayrıntılı bilgi için bakınız: Sırrı Öztürk, *İŞÇİ SINIFI SENDİKALAR VE 15 / 16 HAZİRAN -Olaylar-Nedenleri-Davalar-Belgeler-Anılar-Yorumlar-* 1. Baskı: Ekim 1976, 2. Baskı: Şubat 2001, Sorun Yayınları.
- 8 Ayrıntılı Bilgi İçin Bakınız: Sırrı Öztürk, *12 Mart 1971'den Portreler C: I., II., III.*, Sorun Yayınları, 1993-1999 (Bu kitaplarımız da, o tarihlerde cezaevlerindeki parti arayış ve yönelişleri ile **Komünistlerin Birliği** ekseninde yapılan çalışmaların en somut örneği, İstanbul-Kartal-Maltepe'deki 2. Zırhlı Tugay Askeri Cezaevi'nin delinerek gerçekleştirilen kaçma olayıdır. THKO militanlarının hazırladığı ve başını çektiği ve de o dönem cezaevinde bulunan Devrimci ve Komünistlerin birlikte planlayıp gerçekleştirdiği bu kaçma eylemine sonradan cezaevine bir plan dahilinde getirilen THKP-C sanıkları da dâhil edilmiştir. Basına ve kamuoyuna yansıtılan bu kaçma eylemine ikisi THKO, üçü THKP-C'ye mensup beş devrimcinin kaçırılması (Cihan Alptekin, Ömer Ayna, Mahir Çayan, Ulaş Bardakçı, Ziya Yılmaz) uygun görülmuş ve dost-düşman herkese somut ve anlamlı bir **birlik** mesajı verilmiştir. Küçükburjuva unsurlar bu mesajın gereklerini yerine getirmek bir yana "örgütler anarşisi" hastalığının yaygınlaştırılmasını tahrik etmiş ve de günümüzdeki "sol parselasyon"un oluşmasına en büyük katkıyı getirmiştir!
- 9 Ayrıntılı Bilgi İçin Bakınız: 1.) *Hangi 'Birlik?' Partileşme Mücadelesinin Neresindeyiz- KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ*, 2.) *'İlerici'-'Gerici' Kavgasında Hangi 'Restorasyon?'* *Hangi 'KOMÜNİST PARTİ'* Sorun Yayınları-Sorun Broşür Dizisi: 9 ve 8.
- 10 Veba mikrobi tarihte bir dönem kütleli ölümlere neden olmuştur. Burada kullandığımız "veba mikrobi" tanımını, kendiliğinden, ikameci ve vahiy geleneği ile "TKP" adını kullanan küçükburjuva avantürüye anladığı dilde açığa vurmak için kullanıyoruz. Sıkça da kullandığımız "veba mikrobi" benzetmesi kimilerince küfür niyetine algılanarak çeşitli spekülasyonlara neden olmaktadır. Harici Büro "TKP"nin işçi sınıfı hareketine, sosyalist harekete ve öteki sosyal muhalefet dinamiklerine verdiği çok yönlü zararları bugün büyük acı ve kayıplarla hatırlıyor ve de hatırlatmakta yarar görüyoruz.

Sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizin tartışıldığı, yeni arayışların gündemden düşmediği günümüz şartlarında Tarihi TKP ge-

leneklerimizi çarpıtan ideolojik-teorik-politik ve örgütsel bilcümle saçmalıkları anladığı dilde açığa vurmak gerekmektedir.

- 11 “Kuruçeşme Toplantıları”nda ilk sözü aldık ve *Kolektifimiz* adına yaptığımız “BİRLİK VE PARTİ-TARİH BİZE HANGİ GÖREVİ YÜKLÜYOR?” başlıklı konuşma ile görevimizi yerine getirmeye çalıştık (**SORUN BSD**, Sayı: 11-12, s.13-17, Eylül 1989). Daha sonra ise, bu türden toplantıların bir değerlendirmesini yaparak tarihe bir kayıt daha düşürülmesini ve *birlik* konusunu işlemeyi ihmal etmedik: “NASIL YAPILMALIYDI, NASIL YAPTILAR? ‘BİRLİK’ TARTIŞMASINDAN NOTLAR...” (**SORUN BSD**, Sayı: 11-12, s. 35-41, Eylül 1989).

- 12 Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) Mustafa Suphi ve Yoldaşlarının katledildiği günün seneyi devriyesinde, 28 Ocak 2010 gününde kuruluş dilekçesini vermeyi planladıklarını duyuruyor!? Kimse de çıkıp; “Hangi haklı gerekçeyle?” diye sorgulamıyor... Örgütsel mücadeleye gözünü açtıklarında sıkça “M-L” telaffuz edenlerin bugünlerde “ESP” söyleminde karar kıldıklarını görüyoruz.

Hatırlatmakta yarar var: 1970 - 15 / 16 Haziran Direnişi'nin çağrışımıyla 1976 tarihinde Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP)'nin kuruluş dilekçesini İçişleri Bakanlığına vermek üzere Oya Baydar ve Burhan Şahin ile birlikte yine bir 15 / 16 Haziran gününü seçmişti!)

Oya Baydar, ayağının tozuyla ve de bu kez yeni şerikleriyle Yeni Sol Parti kurmak için başrollerde oynadığını görüyoruz?!

“Toplumsal hafıza” üzerine fanteziler düzenler sınıfsal sorgulama gündeme geldiğinde ne hikmetse suskunluğu tercih etmektedir!...

Böylelerine; “**Boş mezar görseler hemen girecekler!**...” Dersim özdeyişini tekrarlayarak cevap vermeyi daha uygun buluyoruz.

- 13 Çeşitli, çok yönlü etkinliklerimizde, bazı telif çalışmalarımızda, **SORUN Polemik Dergi**’mizde sıkça Kızılbaş-Alevi konusunu işliyoruz. Kızılbaş-Dersim üzerine de özgün çalışmalar yapıyoruz. Dışımızda çeşitli alan çalışması yapan arkadaşların çabalarına destek oluyoruz. Marksist Sol’un bu meseleye bakışı son derece açık ve nettir.

“Kızılbaş Toplumsal Tasarımı” konulu panel-söyleşi etkinliklerimizi Çukurova, Bursa, İzmir ve İstanbul kitap fuarlarında defalarca gerçekleştirdik. Panel-söyleşi etkinliklerimiz büyük bir ilgi gördü. Kimileri çeşitli spekülasyonlarla bu meseleye bakışımızı çarpıtmaya girişti. Boş bir çaba...

Yaşadığımız bu coğrafyadaki işçi sınıfı hareketleri, emekçi halk hareketlerini tahlil etmedeki amacımız açık ve nettir: Kendi sentezimizi üretmek ve tutarlı-amaçlı-somut bir iktidar mücadelesini gerçekleştirmek içindir. Kimilerinin yaptığı gibi Alevi, Kürt, Kadın, İşçi ve Halk dalkavukluğu ve pazarlaması yapmak değildir.

Komünistlerden Kürt Hareketi'ne Uyarı

Yaşadığımız coğrafyanın sömürülmüş ve ezilmiş kadim bir halkı olarak tarihsel ve sosyal haklılığınızla politika yapıyorsunuz.

Devrimcilerin, Komünistlerin bakış açısından: Politika tercihlerinizdeki strateji ve taktiklerinizi yapmakta elbette haklı, yasal ve meşru bir zemindesiniz.

Fakat Kürt Hareketine en değerli katkıyı yapan ya da yapmaya aday Ulusallık-Sınıfsallık dinamiklerinin diyalektik birliği konusunda Devrimci ve Komünist Kadroların eleştiri, uyarı ve önerilerine ise kapılısınız.

Burjuvazi ise, resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojisiyle sisteme karşı haklı talepleriyle öne çıkanları; “Komünist, anarşist, terörist, bölücü, vatan haini” olarak görmekte, devlet terörü ile yok etmeye çalışmakta ve bu yolda tüm araçlarını seferber ederek demagojiye başvurmaktadır.

Çok büyük kayıplar ve bedeller ödeyen işçi sınıfı ve emekçi halklarımız günümüze kadar bu oyunları bozamamıştır.

Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi'nin (KUÖH) taleplerindeki tarihsel-sosyal haklılığını ne sağlıklı “sol”lu burjuva partileri, ne de devrimci, sosyalist, komünist geçinen birey, grup, çevre ve örgütler tartışabilir.

KUÖH'nin gerek DTP aracıyla açık mücadele alanlarındaki çalışmaları ve gerekse PKK'nin mücadelesi komünistleri yakından ilgilendirmektedir.

Komünistler ideolojik-teorik-politik-örgütsel konumlarıyla işçi sınıfının, emekçi halkların sosyal / evrensel kurtuluşu için mücadele etmektedir.

Ulusal özgürlük talepleriyle öne çıkan emekçi halkların davası komünistlerin de davasıdır.

Ne var ki, Komünistler Ulusallık ve Sınıfsallık sosyal muhalefet dinamiklerini (öteki sosyal muhalefet dinamikleriyle birlikte), “tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar mücadelesinde” buluşturup bütünleştirememiştir.

Yine bu mücadele ile atbaşı yürütülmesi gereken “tutarlı-somut-amaçlı bir demokrasi mücadelesini de” yerine getirememiştir.

Komünistler işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğini de gerçekleştirememiştir.

Birlikte yaşadığımız bu coğrafyada işçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketi buluşturup bütünleştirerek oluşturulması gereken birleşik-güçlü-güvenilir ve donanımlı bir **Komünist Parti (KP)** ya da **İşçi Sınıfı Partisi (İSP)** de yoktur. Henüz oluşturulamamıştır.

KUÖH'nin en büyük “şanssızlığı” **KP** ya da **İSP**'nin sosyal pratikteki eksikliğidir.

Mevcut Sol “Cenah” örgütleri **PARTİ** değil birer örgüttür.

Anılan bu Sol “Cenah” örgütleri ne Bilimsel Sosyalizm-Komünizmin ilke, kural ve yöntemlerine göre kurulmuştur, ne de Marksist-Leninist Parti normlarını işletebilmiştir.

Anılan hizipçi ve hizayı bozucu örgütler devrimci harekete büyük zararlar vermektedir.

Yaşadığımız coğrafyadaki tüm sosyal muhalefet dinamiklerinin anlamlı ve ileri bir harekete dönüşemeyişinin en büyük sıkıntısı buradan kaynaklanmaktadır.

KP ya da **İSP** sosyal pratikte birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı olarak yerini alamıyorsa, KUÖH'de buna bağlı olarak anlamlı ve ileri bir çıkış yapamayacaktır. Yapamamaktadır.

KUÖH, uluslarötesi tekelci sermayenin kucağına oturmuş sağlı “sol”lu burjuva partileriyle mücadele etmektedir. KUÖH'nin ideolojik, politik ve örgütsel donanımı bu kapsamlı mücadeleyi götürecektir düzeyde değildir.

KUÖH'nin mücadele alanları ABD-AB emperyalizminin “yüksek” çıkarlarının çatıştığı ve tahkimatlarını yaptığı bir bölgedir.

ABD-AB-TC'nin Yakın Doğu'daki politikaları; Türk, Kürt, Arap, Fars, Türkmen, Süryani, Keldani, Asuri ve benzeri bölge emekçi halklarının sosyal / evrensel kurtuluş mücadelesine karşıdır.

Bölge emekçi halkları da emperyalist-kapitalist hegemonların “tavşana kaç, taziya tut” politikaları ve onların “yüksek” çıkarları uzantısında birbirine karşı konuşlandırılmıştır.

Ulusal kurtuluş mücadelesi veren “Üçüncü Dünya Ülkeleri”ne madfî, manevî destek ile diplomatik katkı sunan SSCB deneyimi ve Sosyalist Sistem günümüzde yoktur.

Sosyalist Sistem içinden ve dışından kuşatılarak çözülmüştür.

Sosyalist Sistem'in çözülmesini "kıyamet senaryosuna" çeviren emperyalist-kapitalist gericiлик yanılmaktadır. Bu geçici bir durumdur. Aşılacaktır. Dünya Proletaryası, ezilen-sömürülen emekçi halkların kütleli çıkışları bunun işaretini veriyor.

Sosyalist Sistem çözülmeden önceleri gerek sosyalizmin yetkinleştirilmesi, gerekse ulusal kurtuluş mücadelesi veren ülkelere yapılan katkı ve benzeri konularda önemli hata ve yanlışlıklar yapmıştır.

Günümüzün dünyasına hegemonların paylaşım kavgası damgasını vurmaktadır.

Yakın Doğu ve Bölgemiz emekçi halkları emperyalist-kapitalist sistemin çok yönlü sömürsünü birlikte kırmak zorundadır.

Tutarlı bir tarih ve sınıf bilinci taşıyan örgütlerin biricik görevi yığınağını buraya yapmak olmalıdır.

KUÖH'nin başarısı ve yeni nitelikler kazanabilmesi bu türden bir tercihte bulunmasına bağlıdır.

"Demokratik Cumhuriyet" tercihi ile PKK'nin stratejik amaç konusunda gösterdiği kırılma ABD-AB-TC'nin gerici güçleri (Dünya Sosyalist Sistemi'nin çözülmesiyle uluslararası kuvvet ilişkileri ve güç dengeleri değişmişken) ideolojik-sınıfsal çıkarları gereği KUÖH'yi tasfiyeye yönelmiştir.

PKK ile DTP Bilimsel Sosyalizm-Komünizm davasından esinlenen bir örgütlenme olmadığı için Dünyada ve Bölgede cereyan eden uluslararası nitelikler kazanmış hegemonya savaşını, hegemonlar arasındaki çelişki ve çatışkılarını görememiştir. Görmeleri de onlardan beklenebilir.

Bu görev; Marksist-Leninist ilke, kural ve yöntemlerle oluşturulmuş, **PARTİ** normlarını her koşulda işletmiş **KP** ya da **İSP**'nin üstleneceği bir görevdir.

KUÖH'nin çeyrek yüzyıllık mücadelesindeki başarısızlığın nedenleri tek başına PKK ile DTP'nin omuzlarına yıkılamaz. TC'nin inkâr, imha, asimilasyon politikası açığa vurulup anılmadan PKK'nin, DTP'nin "vukuatı" eleştiri konusu yapılmaktadır.

Bölgede ve birlikte yaşadığımız coğrafyada anılan emekçi halkların Komünist Partileri de evrensel kolektif dayanışmalarla bir "Çıkış Hattı"

üretmemiştir. Bu partilerin ideolojik-politik-örgütsel güçleri de henüz yetkinleşmemiştir.

Kürdistan'daki, dört-beş coğrafyaya taksim edilmiş kadim emekçi halkların sosyal / evrensel kurtuluş mücadelesini gerçekleştirmeye aday KP'lerin konumu da ayrıca tartışmalıdır.

Anılan ülke ve bölge KP'lerinin enternasyonal birliği konusu da henüz arzu edilen bir düzeye getirilememiştir.

PKK ile DTP'nin dünya, bölge ve ülke özelindeki çok yönlü kuşatmaları kırıp aşması günümüze kadar gerçekleşmedi.

PKK ile DTP elbette program ve tüzüğe bağlı birer partidir. Kitlesel birer tabana sahiptir. Lider ve kadroları vardır. Fakat dünyadaki, bölgedeki kuvvet ilişkileri ve güçler dengesinde izlediği politikaları hayat ve mücadele doğrulamamıştır. Örgüt ve kadrolarının strateji ve taktikleriyle karşısındaki güçleri tavize -geri adım atmaya- ve bazı çözümler için diyaloga getirememiştir.

PKK ile DTP karşıya aldıkları güçlerle anılan-anılmayan diyalog içindedir.

Uluslarötesi tekeli sermaye güçlerinin TC ve Bölgedeki uzantıları KUÖH'yi kesinlikle tasfiyeden yanadır.

Bu tasfiyeyi anlamsız kılacak, ezilen-sömürülen ve haklı talepleriyle öne çıkan tüm halkların yeni bir mevzi kazanabilmesini gerçekleştirebilecek, bağımsız sınıf tavrına sahip bir **İSP** ya da **KP**de mevcut değildir. Komünist kadrolar henüz **nüve** olarak varlıklarını sürdürmektedir.

"Kürt Sorunu" ile "Kürdistan Sorunu"nun nihai çözümü hâkim gerici-sömürücü-sömürgeci güçlerle girişilen diyaloglardan geçmeyecektir. Bu sorunlar bölge emekçi halklarının sosyalist mücadelesiyle çözüme kavuşturulacaktır.

Çözüm, sosyalizmedir.

TC özelinde HEP-DEP-ÖZDEP-HADEP ve DTP örgütleriyle açık alanlarda yapılan mücadelelerle nereye varıldığı ortadadır.

TC devleti KUÖH'ye siyasî parti kurmak, seçimlere katılmak, parlamentoyu kullanmak, mahalli seçimlere girip belediyelerde yönetime katılmak, subay, bürokrat olmak hakkını tanımak istememektedir. Ancak TC'nin inkar-imha-asimilasyon politikalarına biat eden "keklik" kimlikli Türkleşmiş Kürtlere bu imkânlar tanınmaktadır.

Haklı talepleriyle mücadele eden KUÖH'ye her ileri atılımında biçilen kaftan, ölüm, tutsaklık, işkence, işsizlik, yoksunluk ve yoksulluktan ibarettir.

KUÖH; varlığını tasfiyeye yönelik gerici-ırkçı-faşist politikalara karşı şunları söyleyememiştir: “Yaşadığımız coğrafyada tüm emekçi halkları önce zengin-fakir olarak siz böldünüz. Alevi-Sünni kışkırtmasını ve bölücülüğünü siz gerçekleştirdiniz. Kürt-Türk karşıtlığını ve düşmanlığını siz başlattınız; inkâr-imha-asimilasyon politikaları, haksız ve kirli savaşlar sizin eserinizdir.”

KUÖH; bunca deneyimden sonra ne yapmalıdır?

KUÖH'ye ilkesizce, faydacı niyetlerle tutunan burjuva ve küçükburjuva “sol” akımların kuşatmasından kurtulmalıdır.

KUÖH; halen bulunduğu parlamento, belediye ve benzeri mevzilerden çekilmelidir.

KUÖH'nin bu süreçten ve yaşadığı deneyimlerden sonra tutunacağı biricik seçenek: Devrimci ve Marksist Sol Kadroların mevzisindeki yerini almasıdır.

KUÖH'nin bu önerileri yerine getiremeyeceğini biliyoruz. Çünkü onlar burjuva parlamentarizmine “uygun adım atmaya” daha fazla meyillidir. Türk-Kürt burjuvazisinin çıkarlarına ters düşmeyen bir politika izlemekten yanadır.

Politika; salt hâkim gerici sınıfların, burjuva düzeninin açtığı sınırlarına hapsedilemez. Bu alana kölece angaje olan sosyal muhalefet dinamiklerinin anlamlı ve ileri bir mevzii kazandığı görülmemiştir.

Burjuvaziye geri adım atmaya zorlayacak ve de tarihsel-sosyal haklılığıyla aşacak örgütler ne PKK, ne DTP ve ne de mevcut “sol” örgütlerin teori pratiğidir.

KUÖH'nin gerici reform dahi yapamayan AKP iktidarı karşısındaki teslimiyetçi çizgisi ve bunun sonuçları şimdiden bellidir.

KUÖH'nin tasfiye edilmesinin suçu ya da faturası PKK ile DTP'nin önderlerine çıkarılmayacaktır. Onların ideolojik, politik ve örgütsel “vukuatları”ndan önce bu fatura yaşadığımız coğrafyada devrim-sosyalizm-komünizm-bolşevizm diye söze başlayıp arkasını getiremeyenlere, sahte ve naylon devrimcilere, sosyalistlere, komünistlere çıkarılacaktır. Çıkarılmıştır.

İşçi sınıfı hareketine, sosyalist harekete, emekçi kadın hareketine, ilerici gençlik hareketine, KUÖH'ye, Kızılbaş-Alevi hareketine, yoksul köylülüğe, fukara Müslümanlara politika üretemeyen bir “sol” tarih önünde suçludur.

Böylesine engin sosyal muhalefet dinamiklerini uyumlandırıp harekete geçiremeyen bir “sol” sınıfta kalmıştır.

KUÖH'nin yeni nitelikler kazanabilmesi ve talepleriyle iki adım ileri sıçrayabilmesi, Komünistlerin anlamlı ve ileri bir adım atması şartına bağlıdır.

Kolektifimiz'in arkasında durduğu bu “anlamlı ve ileri adım”dan kastımız: Sosyal pratikte işçi sınıfı ve emekçileri örgütleme becerisi göstermiş, tutarlı bir iktidar perspektifine sahip Kadro'ların **Komünistlerin Birliği** nin gerçekleştireceği **II. TTKK** nin oluşturulmasıdır.

DTP daha önceki Kürt örgütleri gibi Anayasa Mahkemesi'nin kararıyla kapatılmıştır.

Bu kapatma kararıyla TC devleti sistemin işleyiş kurallarına ve mantığına uygun bir Kürt politikasına izin vereceğini açıklamıştır.

TC devleti, daha kurulurken en eski Devrimci ve Komünist örgütümüz olan Tarihî TKP'mizin kadrolarını katlederek kapatmıştır.

Günümüzde açık faaliyet alanlarında politika yapabilmek, yasal ve anayasal engelleri aşabilmek, ayrıca keyfi-filî infaz yapan devlet terörünü anladığı dilde karşıya alıp aşabilmek, artık sokağı kullanmaya kalmıştır.

Sokağın tutarlı-somut-amaçlı kullanılması için alabildiğine demokratik ve alabildiğince yığınsal güçleri organize etmeye bağlıdır.

Sokak hareketlerini, onları birer “provokasyon alanı” olarak tanımlayan ya da gerçekten provoke eden burjuva küçükburjuva unsurların zararını aza indirecek biçimlerde kullanılması pek çok şeyi değiştirip dönüştürecektir.

Günümüzde varlığını bir biçimde dahi olsa sürdüren bu engin sosyal muhalefet dinamiğini sevk ve idare edebilecek **Kurum**, **Araç** ve **Kurmay**ları hayat üretecektir. Üretmektedir.

Bu güvencelerle kullanılan sokak hareketleri kapitalist anarşiyi tükürükle boğacak düzeydedir. Yeter ki kurmayına kavuşsun.

Burjuva sözcüleri düzeysiz demagojilerle ve elindeki “güçlü” propaganda araçlarıyla sokak eylemlerindeki bazı görüntüleri “cenahımı-

zın" üzerine bir suçmuş gibi yıkmaya çalıştığı bir gerçekliktir. Oysa, bu görüntüleri -sonuçları- kapitalist anarşi üretmiştir. Onların sisteminin bir sonucudur. Demagojilerle sosyal olay ve olguları işçi sınıfı ve emekçi halkların "vukuatı" olarak diline dolayanlar, olup bitenlerin kitle hareketlerinin doğal bir firesi olduğunu öğrenmek zorundadır.

Sokağın tutarlı biçimde ve iktidar perspektifli biçimde kullanılabilmesi nihai amacı bir ve aynı olan güçlerin kolektif aklı, bilinci ve eylemi örgütleme becerisine bağlıdır.

Sokağın tutarlı kullanılması bir heves, macera ya da tatmin işi değildir.

Küçükburjuva avantüryelerin başını çektiği denenip sınanmış, yanlışlığı yüzlerce kez sosyal pratiklerde açığa vurulmuş sokak hareketleri yerine 15 / 16 Haziran Direnişi türünden kütleli çıkışlar hâkim gerici sınıfları hizaya getirecektir.

Kendi yasal ve anayasal güvencelerini "hini hacette" çiğnemekte bir sakınca görmeyen iktidarlar burjuva meşruiyetlerini ve yasallıklarını dahi kaybetmiştir.

Dünyada da, Bölgemizde de bu durumdaki çözülmüş ve çürümüş burjuva iktidarlarının devrimci yoldan aşılması, her şeye rağmen, artık kaçınılmaz bir zorunluluk olmuştur.

KUÖH'nin "sosyalizmden haberli" kadroları; ya Devrimci ve Komünist Kadroların başını çektiği **Kurum** ve **Araç**ların oluşması mücadelesinin yanındaki yerini alacak ya da KUÖH'ye tutunarak politika yaptığını zanneden küçükburjuva liberal, tasfiyeci, reformist "sol"ların yaptığı "kur"ların alanına çekilecektir.

Sosyal mücadeleler tarihimizde reformcu-devrimci mücadelesi tüm süreçlerde Devrimci Kanat'ın tasfiyesi ve yenilgisiyle sonuçlanmıştır. Günümüzde de bu mücadele devam etmektedir.

Devrimciler, Komünistler KUÖH'nin ve kadrolarının ikinci olarak anılan bu çıkmaz sokaklara girmemesi için politika üretmek durumundadır.

İşçi Sınıfı Hem Öğreniyor Hem de Öğretiyor¹

Sınıflar mücadelesi giderek keskinleşiyor. Sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halk gerçekliği dışında yapılmak istenen politika artık tökezleniyor. Tökezlenen burjuvazinin denenip sınanmış, açığa düşmüş ve çürümüş politikalarıdır.

Hayatın ve mücadelenin büyük oranda reddettiği burjuva ve küçük-burjuva “sol” siyasetler sosyal pratikte büyük ölçekte açığa vuruluyor.

Özellikle de “elveda proletarya”, “işçi sınıfı artık yok” diyen çevreler işçi-kitle hareketleri ile köylü-kitle hareketlerinin giderek artmasıyla birlikte derslerini de almış oluyor.

Proletaryaya, emekçi halkların davasına inanmayan, “öncü parti, önder parti, kitesini arayan parti” diyen “sol” akım temsilcileri ile kendiliğinden kurulmuş “işçi”, “sosyalist” ve “komünist” isimli örgütlerin de kütleli çıkışların artışıyla birlikte bir hareketlenme içine girdiği görülüyor. Onlar da birbirlerine “tutunuyor” görünme talimleriyle işlevsizleşen siyasetlerini gündemde tutma telâşında... EMEP-ÖDP-“TKP”nin kimi arayış ve yönelişlerinde olduğu gibi...

Bu süreçte Türk-Kürt yoksul köylülüğünün kütleli çıkışları ile işçi-kitle hareketleri yeni nitelikler kazanmaya adaydır.

Ulusallık-Sınıfsallık temelindeki sosyal muhalefet dinamiklerinin birlikte hareket edemeyişi, deneyim aktarımında bulunamayışı ve birbirinden öğrenemeyişi sistemi sorgulamadaki yanılığımızı net biçimlerde gündeme getiriyor. Her iki kesimde yaşanan “Öndersizlik Krizi” mevcut örgütlülüğe rağmen henüz aşılamamıştır.

Yoksul Kürt köylülüğü ile emekçilerinin Cizre-Diyarbakır yürüyüşüne 1.5 milyon insanımız katıldı.

25 Kasım 2009 Kamu Emekçilerinin bir günlük uyarı ve iş bırakma eylemine 2.5 milyon kamu emekçisi katıldı. Bu eylemi coşku ve heyecanlarıyla renklendiren demiryolu çalışanlarından 16 kişi işinden atıldı.

Demiryolcular TCDD’de doğrudan demokrasi, doğrudan grev ve direnişleriyle sistemin baskısına anlamlı bir cevap verdi. Ve de işten atılan arkadaşlarının işbaşı yapmasını sağladı.

AKP iktidarı bu eylemlerin üzerine baskı ve şiddet uygulayamadı. Neden sonra kamu emekçilerinin eylemine katılan 15 bin kişiye soruşturma açtı.

19 Maden işçisinin katledilmesi yeraltı maden işletmelerinde yaşanan dram ve trajedileri hızla gündeme taşıdı.

KENT A. Ş. işçilerinin CHP belediyelerince işten atılması, 650 km.lik Ankara yürüyüşü, taleplerini militanca dile getirmesi ve çeşitli grev ve direnişler sistemin sömürücü mantığını daha da ortaya serdi.

Son olarak da TEKEL işçileri; 40’ı aşkın işyerinin kapatılması, sendikal, iş ve kazanılmış özlük haklarının gaspına ve Şeker Fabrikalarının özelleştirilmesiyle işlerinden çıkarılmalarına karşı direnişe geçti. İşçilerin 4C uygulamalarıyla yaşadığı ekonomik çöküntü 12 bin TEKEL işçisinin 7 binini Ankara’ya taşıdı. AKP genel merkezi ve Türk-İş önündeki direnişleri devletin şiddetli baskı ve terörüne sahne oldu.

TEKEL işçileri coşku ve heyecanla oy vererek destekledikleri AKP iktidarını karşıya alarak silkeledi. “AKP’ye oy veren ellerimiz kırılın!” dedi.

İşçiler, başbakanın “evinize dönün” tehdidine aldırmadı, sözüm ona ek olarak 4C çalışanlarına yapılan “zam”ları reddetti. Gasp edilen özlük haklarının iadesi için Direnişte kararlı olduklarını gösterdi; sendika bürokrasisinin ikerimli oyunlarına aldırmadı ve geri adım atmadı.

Özelleştirmelerin işçi sınıfına karşı olduğu yeterince anlaşıldı.

AKP’nin polis şiddetiyle işçilere saldırısı işçi düşmanı politikalarını daha da açığa çıkardı.

TEKEL işçisinin kütleli ve kararlı çıkışı karşısında CHP ve MHP gibi gerici-ırkçı-şoven partiler de “duyarsız” kalmadıklarını çeşitli ziyaret ve beyanlarıyla göstermeye çalıştı. “İşçi” adını kullanan nasyonal sosyalist örgütün de ayağının tozuyla TEKEL işçilerini kirli literatürleriyle kazanmaya yöneldiği görüldü. “Hangi yüzle mi?” diyeceksiniz. Sağlı “sol”lu burjuva partilerinin yüzüne düşen “nisan yağmuru”dur.

İşçi sınıfının demokratik-ekonomik mücadelesini küçümseyen, TEKEL işçisinin kütleli çıkışını “ekonomizm” olarak algılayan sektör solculara da rastlanmaktadır.

İşçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesi gerekli ve doğaldır. İşçi sınıfı bu mücadelelerden geçerek sosyal kurtuluş yoluyla tanışacaktır. Ancak sosyal / evrensel kurtuluşun salt sendikal mücadele ile kazanılamayacağını, konunun siyasî olduğunu işçi sınıfına öğretecek, kitleleri bu yolda seferber edip iktidarı hedefleyecek **Kurum** ve **Araç**ların ne olduğunu birilerinin öğretmesi gerekecektir. Kütlesel çıkışların şu aşamadaki en büyük eksiği budur.

İşçi sınıfı politikleşirken ortaya çıkan gerçeklik bizce şudur: İşçi sınıfını örgütleyebilirsen örgütlenir. Öğretebilirsen öğrenir. İktidar perspektifli uzun yürüyüşe en yatkın sınıf proletaryadır. Proletarya devrimin omurgasıdır.

İşçi sınıfına “lejyon askeri” gibi bakan “sol” görünümlü örgütler, bilerek-bilmeyerek sisteme kalp ilacı olmaktadır.

TEKEL işçileri din, etnisite ayrımına dayalı sahte gündemi bozup, Türk-Kürt-Arap-Çerkes-Laz proletaryasını sınıfsal talepleriyle buluşturup bütünleştirdi. Böylece din, tarikat, cemaat, milliyet ve etnisiteye dayandırılmak istenen gerici politikaları açığa vurdu.

TEKEL işçilerinin ısrarlı Genel Grev talebi Türk-İş bürokrasisinin bir saatlik iş bırakma ve uyarı eylemiyle frenlendi. Türk-İş AKP'nin işçi düşmanı politikalarına böylece katkı getirdi. Sendika bürokrasisi bu eylemlerin devamı veya nasıl olması konusunu “referandum” götürdü. Referandumda işçiler ezici bir çoğunlukla ‘direnişe devam’ kararı aldı.

Sendikacıların ikircimli girişimlerinin böylesine anlamlı bir kütlesel çıkışın sönümlenmesini getireceği anlaşılmaktadır.

TEKEL işçisi sosyal muhalefet dinamiklerini görece de olsa harekete geçirdi ve direnişleriyle odak olmayı başardı.

Sendika bürokrasisi direnişin boyutlanmasıyla zor durumda kaldı, kaypak ve kararsız tavırlarıyla tabandaki baskıyı önlemekte güçlük çekti. Böylece TEKEL işçisinin başarılı direnişine darbe vurdular.

Bu direniş de gösterdi ki, bağımsız sınıf tavrını kuşanacak **İşçi Sınıfı Partisi (İSP)**'nin kurmaylığından yoksun TEKEL işçilerinin direnişlerinin kınılma istidadı taşıması kaçınılmaz olmuştur.

İstanbul İtfaiye işçileri de Boğaz Köprüsü'nü trafiğe kapatarak işten çıkarılmalarını protesto etti. İtfaiye işçileri kararlılıkla eylemlerini sürdürüyor.

DİSK'e bağılı Nakliyat-İş Sendikası genel başkanı Ali Rıza Küçükosmanoğlu ve 10 yönetici arkadaşı bir tertip sonucu tutuklandı. DİSK yönetimi Taksim'de her çarşamba günü sendikacıların serbest bırakılması için sürekli eylem ve genel grev çağrısını yeniledi. DİSK'in bu eylemi işe yaradı ve sendikacılar hemen tahliye edildi.

"Cumartesi Anaları" inat, ısrar ve sürekli biçimde mutat eylemleriyle her cumartesi günü İstanbul-Galatasaray Lisesi önüne "demir atma" eylemlerini sürdürüyor. Keyfi ve fiili infaz yöntemleriyle kaybedilen insanlarımızın hesabını soruyor.

Üniversiteli öğrenciler YÖK'ü sorguluyor.

Edirne ve Erzincan'da basın açıklaması yapan öğrenci gençlik kışkırtılmış kitlelerce linç seanslarından geçiriliyor.

Manisa'nın Selendi ilçesinde Romanlara karşı girişilen kitlesel saldırı, sistemin söz yerindeyse milliyetçi kışkırtmalarla işi nereye vardıracağıнын işaretini verdi.

İşkence, kışkırtma, linç denemeleri, temel hak ve özgürlüklerimizi gaspeden AKP iktidarına karşı eylemler devam ediyor. Gerçekleştirilen eylemler hem merkezi-kurumsal düzeneklerden yoksun hem de aralarında koordinasyon yoktur.

CHP genel başkan yardımcısı faşist Öymen Kızılbaz Dersim 37-38 katliamını savunuyor / savunabiliyor!

Bu ve benzeri konularda yazdığımız kitaplar, makaleler, panel ve söyleşilerle başaramadığımızı Öymen'in beyanati hemen sağlıyor. Kızılbaz-Aleviler haklı gerekçelerle ve büyük tepkilerle ayağa kalkıyor. Kemalizm, CHP'nin ideolojik-sınıfsal karakterini kavramadaki ikircimli davranışlar yerini tarihsel-sosyal gerçeklere bırakıyor.

Başbakan R. T. Erdoğan'ın TEKEL işçilerine "yan gelip yatıyorsunuz" sözleri de işçi sınıfını ayağa kaldırmaya yetiyor.

DTP, BDP belediye başkanları KCK (Kürdistan Topluluklar Birliği) üyesi olmak iddiasıyla tutuklanırken Kürt illerinde kitlesel gösteriler her gün artarak devam ediyor.

Diyarbakır belediye başkanı Osman Baydemir bu tutuklamalar karşısında ve uygulanan devlet terörüne, tutukluların tek sıraya plastik kelepçelerle dizilişi türünden faşist anlayışlara karşı "has..tir, has..tir!" çekiyo. Fakat kendi meşruluk ve yasallığını bile "hini hacette" çiğneyen gerici, ırkçı, şoven politikaların "has..tir" çekerek değil, tükürükle boğu-

lacak düzeyde tutarlı sokak hareketleriyle aşılabacağını, kitlelerin her şeye rağmen, sınıfsal birikime ve güdülere sahip olduğunu göremiyor.

AKP iktidarı “Kürt Açılımı”, “Demokratik Açılım”, “Alevi Açılımı”, “Roman Açılımı” diyerek “şaşkın ördek kıçından suya dalar” misali zirvalayıp duruyor. AKP gerici reform dahi yapamıyor. İşçi sınıfı ve emekçi halkların kütleli çıkışları ile grev, direniş hareketlerine şiddetle saldırıyor. Böylece sahte demokrat olduğunu kanıtıyor. Sağlı “sol”lu burjuva partileri sosyal, ekonomik, siyasal, askerî, kültürel krizle yatıp kalkıyor. Sistemin tüm kurum ve kuruluşları çürümüş ve dökülüyor. Mevcut anayasalar, yasalar deline deline kevgire dönüyor.

Kurumlar arası iktidar kavgası bir türlü karakolda bitmiyor. Uzlaşır çelişki ve çatışkılarla avantajlar ve yağmalar düzeni ayakta tutuluyor. Her kesim siyasetle uğraşiyor. Politika sahnesinde eksik olan **İŞÇİ SİNİFİ** ise, alanlarda bir yandan emperyalist-kapitalizmin ideolojik-sınıfsal konumu ile artı-değer sömürsünü öğreniyor, diğer yandan kimi “sol” akımlara tutulacak **ANA HALKA**’nın ne olduğunu bizzat yaparak gösteriyor ve öğretiyor.

TEKEL işçilerinin 17 Ocak 2010 tarihinde Ankara’da gerçekleştirdiği 30-40 bin katılımlı eylemi hem burjuvaziyi, hem de işçi taleplerini savsaklayan Türk-İş bürokratlarını düşündüren eylemlerden biriydi. Sol “cenahımızın” da derlenip toparlanarak kütleli çıkışların yaygınlaşması olgusunu doğru algılamasını bekleyeceğiz.

TEKEL işçileri Ankara’da AKP hükümetini doğrudan karşıya almıştır. Talepleri ve militan çıkışlarıyla sistemi sorgulamaya başlamıştır.

Kriz şartlarında bunalan, krizin faturasını ödeyen işçi ve emekçiler TEKEL işçilerinin çıkışına ilgi göstermekte ve sempati duymaktadır. Oluşan bu ilişki köprüsünü geliştirip güçlendirmek gerekiyor.

TEKEL işçilerinin kararlı direnişi; işçi sınıfı hareketinin nasıl olması gerektiğini gösterme bakımından önemli olduğu kadar, sosyalist hareketle buluşup bütünleşme imkanlarını da bağrında taşımaktadır.

TEKEL işçisi kütleli birlik ve dayanışmaya sahip olduğunu göstermiştir; aynı amaçlarla hareket edebilmektedir. İrkçi-şoven baskı ve tehditlere karşı sınıf kardeşliğini öne çıkarmıştır.

İşçi sınıfı tarihe eylemleriyle anlamlı bir kayıt da düşüyor. 1970 - 15 / 16 Haziran Direnişi’ndeki gibi henüz tarihini yazamıyor. Kütleli çıkışlar yayılma istidadi taşımıyor. Lokal düzeylerde kalıyor.

Neden mi? Nedeni çok açık: İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğini başat politika yapan **İSP** politik arenada yerini alamamış ve de kurmaylık görevini yerine getiremiyor da ondan...

Mücadelenin tüm biçimlerini kuşanacak donanımlı bir **İSP**'nin "işbaşı" yapmasıyla politik hayat daha renklenip anlamlı kılınacaktır. Bunun işaretleri de alınmaktadır.

Mevcut "sol" örgütler, gruplar, sendikalar, dernekler, odalar işçi-kitle ve köylü-kitle hareketlerine pankartını alıp katılıyor.¹

Sosyal muhalefet dinamiklerini sevk ve idare edecek **öznel etmen**'nin (**İSP**'nin) henüz işbaşı yapamayışının sancısı çekiliyor.

İşçi sınıfı ve emekçilere yol gösterecek Devrimci ve Marksist Sol Kadrolar binbir zaaf içinde politika üretemiyorken, "bu millet adam olmaz", "davar millet", "işçi sınıfı nerede" diyenler şimdi şaşkınlık içinde işçi-kitle, köylü-kitle hareketlerini izliyor.

NATO'cu, CIA'cı, IMF'ci, BD'ci, DTÖ'cü sömürücü politikalarıyla sağlı "sol"lu burjuva politikacıları kitleleri bir aldatır, iki aldatır, üç atlatır, fakat bir yerde bıçak kemiğe dayanınca kendisi açığa vurulur. İpler de kopar...

Kitlelerin politikleştiği bir süreçte **İSP**'nin de mayalanması gündemdedir.

Sınıfsız sendika, sınıfsız parti, sınıfsız kitle örgütü, sınıfsız kültür ve sanat hatta sınıfsız gerilla diyerek titreşen bilcümle küçükburjuva devrimcisi avantüryeler şimdi tüm kütleli çıkışlara methiyeler dizmekle iştigal ediyor. Pankart ve slogan yarışıyla "dar grup tapınımı" örgütlerini ayakta tutmaya özen gösteriyor. Anlaşılır bir şeydir. Yadırgamıyoruz.

Sınıflar mücadelesi keskinleşiyorken tarih tüm Devrimcileri, Komünistleri bir kez daha sınavdan geçiriyor.

Dipnot Açıklamaları:

- 1 İşçi-Kitle hareketleriyle ilgili yazılarımızı **İŞÇİ BİRLİĞİ** Gazetemiz'in Aralık 2009 tarihli 2. Sayısında ayrıntılı olarak izleyebilirsiniz.
- 2 **İŞÇİ BİRLİĞİ** Gazetemiz'in Ankara'daki temsilcileri TEKEL işçileriyle sıcak ve organik ilişkiler kuruyor. Onlarla çeşitli diyaloglar kurarak röportajlar gerçekleştiriyor. Sade, pratik, gösterişsiz ve de pankart açma yarışına katılmadan dayanışmasını eksik etmiyor. Günlerdir yıkanamayan, çamaşırları kirlenen işçi arkadaşlarına çamaşır ve ihtiyaç maddeleri sağlıyor.

Sınıflar Mücadelesi Nereye Evriliyor?

Sağlı “sol”lu burjuva partileri binbir çeşit araçlarıyla, dil, kavram, terim ve literatürleriyle sosyal olay ve olguları ne kadar saptırırlarsa saptırılsınlar, sistem krizle yatıp krizle kalkıyor. TC’de bir “iç savaş” yaşanıyor. Siyasal-ekonomik krizin daha da boyutlanacağını işaretleri alınıyor. Kapitalist anarşi yönetemez durumda. Kitleler de hoşnutsuz. “Laik-Şeriat” üzerine kurulmak istenen sahte gündem giderek bozuluyor.

Sosyal olay ve olgular sınıflar mücadelesinin giderek keskinleştiğini gösteriyor.

İç savaş şartlarındaki toplumlar ya faşist bir yönetime ya da siyasal-sosyal devrimlere gebedir.

TC’deki durumu nereye koyacağız?

TC kurulduğu günden bu yana faşist-faşizan yönetimlerle işçi sınıfı ve emekçilerin haklı taleplerini bastırmayı denedi.

Sınıflar mücadelesinde haklı talepleriyle öne çıkanların eylem ve direnişleri ebediyen baskı ve terör altında tutulamaz.

Sistemin “rahatlıkla” uygulayageldiği baskı ve teröre karşı zaman zaman büyük bedeller ödeyerek direnişler gerçekleştirilmiştir.

Günümüzde de doğrudan demokrasi, grev, direniş, yürüyüş, basın açıklaması gibi devrimci haklarını kullananlar çoğalmaktadır.

Sistemin ideolojik, sınıfsal karakteri günümüzde çeşitli “sol” akım temsilcileri tarafından ve de farklı gerekçelerle sorgulanmaktadır.

İdeolojik ve sınıfsal aidiyetlerine göre yapılan sorgulamaların çözüm önerileri de farklıdır.

Emperyalist-kapitalizmi bilimsel tanımlarıyla tutarlı biçimde tahlil eden, doğrudan karşıya alanlar ve çözüm yöntemi önerenler yalnızca Devrimciler ve Komünistlerdir.

Devrimciler, Komünistler ideolojik, teorik konumlarını bir üst basamağa çıkarıp politikalarını gerçekleştiremediği de bir gerçekliktir.

Özlenen bu politika birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı **Kurum** ve **Araç**ların işbaşı yapmasıyla ancak aşılabilecektir.

Sol “Cenahımız” bugünkü konumuyla ne ayrışabilmiş ne de iktidar perspektifli ortak bir program ve projede buluşup bütünleşebilmiştir.

Uluslararası tekelci sermayenin yer yer yerli bir ortağı, işbirlikçisi ve taşeronu olan günümüzdeki sistem AKP iktidarı ile hegemonyasını sürdürmek istemektedir. Emperyalist-kapitalizmin bölgemizdeki çıkarlarını koruyan veya kollamakla görevli olan AKP iktidarını ancak sınıflar mücadelesinde rol üstlenen **özneler** tokeztelebilecektir.

Diğer sosyal muhalefet dinamiklerini saymazsak, uygulanan siyasal-ekonomiye karşı belli başlı üç siyasî “sol” akımın sosyal pratiğe yansıdığını görüyoruz. Bunlar: 1.) Liberal “sol”, 2.) Ulusalçı “sol”, 3.) Devrimci ve Marksist Sol akımlardır.

Birinci olarak anılan Liberal “sol” akım temsilcilerinin belirgin bir örgütlülüğü yoktur. Sistemin kendilerine açtığı çeşitli kanallarda icra-i zanaat etmektedirler. Günümüzde kuyruklu yıldız keşfeden liberal “sol” akım temsilcilerine “dönek”, “dönme” gibi çeşitli sıfatlar kullanılmış olsa da böyleleri tutarlı bir **İSP** ya da **KP** geleneğinden gelmedikleri için bu sıfatları dahi hak etmemektedirler.

Zamanında devrimci, demokrat, sosyalist, komünist geçinen, fakat aslında burjuva ve küçükburjuva “sol” akımlardan farklı olmayan günümüzün liberal “sol” temsilcileri burjuvazinin kendilerine açtığı basın-yayın kuruluşları (*Taraf, Zaman, Yenişafak, Bugün, Star, Radikal, Sabah* vb.) aracılığıyla varlıklarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. Başını üniversite okumuş yarım-aydınların çektiği bu akımın temsilcileri ideolojik, teorik, politik ve örgütsel konumu çok tartışmalı “devrimci” ve “sosyalist” hareketten ayrışıp gelenlerden oluşmaktadır.

İşçi sınıfını politika dışı tutan ve politikasızlaştıran burjuva ideolojisi ile revizyonizme angajedirler. Angajmanlarının şimdilerde değil, taa gençliklerinde yapıldığı anlaşılmaktadır.

Böyleleri, kapitalist üretim, mülkiyet ve paylaşım ilişkilerine asla dokunmadan, “sosyalist” geçinip soyut ve sınıfsız bir “demokrasi” mücadelesini öne çıkarmaktadır. ABD ve AB emperyalizminin bölgemizdeki projelerine kölece angaje burjuva iktidarlarna, özellikle de AKP’ye tutunarak “demokrasi”nin geleceğine inanmaktadırlar!

Çok “üstün” yetenekleriyle AKP'nin ideoloğunu da üstlenmişlerdir. Çünkü, AKP'nin muarızlarına karşı cansiperane savaşacak bu türden “yüksek” yetenekli(!) ideologları bulunmamaktadır.

AKP iktidarı sınıflar mücadelesinde varlığını koruyabilmek için batılı ve tarihsel deneyimli akıl hocalarının önerilerini ise bir türlü hayata geçiremediğini görüyoruz. AKP iktidarı bir türlü koalisyonudur. Müslüman geçinenler arasında da derin çelişki ve çatışkılar vardır.

AKP gerici reform dahi yapamıyor. Yapamayacaktır. AKP'ye gerici reform yaptırmaya özenenleri hayat ve mücadele gecikmeden hüsrana uğratacaktır. Hatta uğratmıştır.

AKP liberal “sol”cuların özlem duyduğu “burjuva demokrasisi”nden bile şiddetle korkmaktadır.

AKP aslında işçi sınıfından korkuyor. Devrimci ve Marksist Sol Kadroların **Komünistlerin Birliği**'ni gerçekleştirip sosyal muhalefet dinamiklerine kurmaylık yapmasından korkuyor. Açılım-maçılım uvertürleriyle idare-i maslahatçılık yapıyor. AKP; Menderes, Demirel, Özal'ın izlediği politikaların günümüzdeki uzantısı bir partidir.

ABD ile AB emperyalizminin bölgedeki çıkarları uzantısında politika yapan AKP, TC'nin küçük emperyalist niyetlerle bölgedeki konumunu güçlendirmek istemektedir. Hegemonların ise küçük emperyalist niyetlere nasıl baktığı Saddam yönetimindeki Irak örneğinde açıkça görülmüştür.

AKP iktidarı; komşularıyla yapageldiği siyasî, iktisadî, askerî vb. ilişki ve anlaşmalarıyla bölgede mutlaka “hesaba katılması” gereken bir güç olduğunu kanıtlamaya çalışmaktadır.

AKP iktidarı; işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın taleplerine ve kültürel çıkarlarına şiddetle karşı çıkmasının sebepleri vardır.

“Tutarlı-amaçlı-somut bir demokrasi mücadelesini” yine “Tutarlı-amaçlı-somut bir iktidar mücadelesi” ile koordine etmekle görevli Devrimci ve Marksist Sol Kadrolara göz açtırmıyor. Böylece asıl korkusunu gizlemiyor. Başbakanın sınıf kını, öfkeli üslubu ve tehditleri bunu işaretliyor. AKP bu tavrıyla “sol cenahımızdan” daha tutarlı bir sınıf ve tarih bilincine sahip olduğunu gösteriyor.

AKP iktidarı; belli ölçülerde liberal “sol” akım temsilcilerine boşuna sarılmıyor. Onları boşuna “istihdam” etmiyor.

Liberal “sol”lar, sivil toplumcular, her boydan ve soydan reformistler, postmodern “sol”lar, yeni-solcular, özgürlükçü “sol”lar yer yer AKP’nin yörüngesinde ya da ona karşıymış pozisyonlarıyla sahne alıyorlar! Sözüm ona “muhalif hasan” kimlikleriyle politika yaptıklarını sanıyorlar!

İkinci olarak anılan Ulusalçı “sol” akımların çeşitli, gizli ve açık siyasi örgütleri, dernekleri ve basın-yayın organları bulunmaktadır. Ulusalçı “sol” akımların da Liberal “sol” akımlar gibi Bilimsel Sosyalizm-Komünizm ile hiçbir ideolojik, teorik bir ilişkisi söz konusu değildir.

Ulusal “sol” akımlar, tarihsel örneklerinde görüldüğü gibi; ırkçı, şoven, nasyonal sosyalist (faşist) siyasi çizgileriyle kapitalist anarşinin (diktatörlüğün) devamına hizmet etmektedir. Sol demagogileriyle yeterli bilince sahip olmayan kitleleri yanıltma “becerisine” sahiptirler.

Ulusal “sol” çizgileriyle anılan örgütler Kemalizm ile sosyalizmi bulamaç misali birbirine karıştırmaktadır. Burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojide karar kılmışlardır. Atatürk ile Lenin’i aynı kefeye koyarak politika yaptığını sanan ulusal “sol”cu örgütler, liberal “sol” akımlar ve benzerleri (sağ ve sol teslimiyetçi tüm akımlar, anarşizm, goşizm) gibi Marksizmin ideolojik ve politik en tehlikeli karşıtlarıdır.

Ulusal “sol” çizgileriyle anılan örgütler; sağlı “sol”lu burjuva partilerinin tamamı ile ırkçı, şoven “ulus-devlet” konusunda aynı yerdedirler.

AKP iktidarı; bilcümle ulusal “sol”cu akımları, sözde hukukî, cezaî, iktisadî vb. yöntem ve yaptırımlarla “terbiye” edeceğini ummaktadır.

Sınıflı toplumlarda çeşitli niyet ve amaçlarla yer yer alenen korunan, zaman zaman ve kısa sürelerde “emniyete” alınıp “terbiye” edilmek istenen bilcümle Marksizm dışı akımların verdiği zarar ancak siyasal-sosyal devrimle giderilecektir.

Üçüncü olarak anılan Devrimci ve Marksist Sol akımlar -kadrolar-henüz politikada “hesaba katılmayı” hak eden bir konumda değildir. Devrimcilerin, Komünistlerin sosyal pratikteki proje ve programları yeniden sınanmaktadır.

Proje ve programlarının hayat ve mücadelede aşınmış ve de aşılmış olduğunu görenler kadar, henüz bu gerçekliğin farkında olmayanların varlığı da ayrı bir gerçekliktir. Bu durumun bilimsel nedenlerini ideolojik süzgeçlerinden geçirmiş / geçirebilmiş olan kadroların büyük bir arayış ve yöneliş içine girdiği de görülmektedir.

TEKEL işçilerinin direniş i bu arayış ve yönelişleri etkileyip biçimlendiren bir niteliğe sahiptir.

Devrimci ve Marksist çizgileriyle varlıklarını sürdüren kadroların birer arayış ve yöneliş içindeki konumu bir yanıyla sevindirici bir gelişmedir. Bu sevindirici olguyu yaratıcı diyalog ve ilişkilerimizle köreltmek gerekiyor. Anılan gelişmeleri sosyal pratikte ve sınıflar mücadelesindeki tavırlar belirleyecektir.

Devrimci arayış ve yönelişleriyle nihai amacı-hedefi bir olan bizim insanlarımızı anlamaya çalışmak, diyaloga girmek, istişarî toplantılar yapmak, 'Devrimci Oturum' disiplin ve gelenekleri hazırlamak, tartışmak ve sonuçlarına katılmak, tüm süreçlerde sosyalist demokrasiyi uygulamak, bilinen ilke, kural ve yöntemlerle devrimci normları işletmek ve an'ın gerektirdiği düşünce-davranış birliğini üretmek hayatın ve mücadelenin getirdiği bir durumdur. Bu sürecin gereklerini yerine getirmeyen kadroların devrimciliği tartışma konusudur.

İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğini savunup bunun kavgasını veren Marksist Sol Kadroların yaşamış olduğu "Öndersizlik Krizi" henüz aşılamamıştır. **Komünistlerin Birliği** temelinde çözüme kavuşturulacağını düşündüğümüz ideolojik, politik, örgütsel birliğin gerçekleşmesi halinde sağlı "sol"lu burjuva partilerinin sömürücü-sömürgeci iktidarları anladığı dilde karşıya alınabilecektir. Aynı zamanda liberal ve ulusalcı "sol" akımların işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın sosyal / evrensel kurtuluşu mücadelesine verdiği zararları ve yanılsamacı çizgileri de büyük oranda izole edilebilecektir.

Emekçilerin Kurtuluşu Sorunu ve Barış Sorunların Çözümünde Zorun Rolü

Tekelci burjuva iktidarının tüm unsurları, şu veya bu şekilde ama zorunlu olarak sonunda, bir toplumsal gerçeği kabul ettiler; Dün olduğu gibi bugün de Türkiye'nin en önemli sorunu Kürt sorunudur. Bu gerçeğin cumhuriyet tarihi boyunca unutturulmaya çalışılması, sorunun üzerinin öldürücü, asimile edici bir örtü ile örtülmesi, gerçeğin yok olmasını sağlayamadı. Gerçek, tüm inkarcı kavram, aldatmaca ve ikiyüzlülüğün foyasını kazıyarak aydınlığa çıktı. Tüm burjuva siyasîler, generaller, sermaye sahipleri, bürokratlar, diplomatlar, gazeteciler, dışlerini sıkarak gerçeğin yüzlerine çarptığı durumu acı çekerek kabullendiler. "Kart kurt" sözcükleri soluk borularının en dibine itildi. Burjuva unsurların tüm inkarcı ve ezici çabalarına karşın, Kürt sorunu çözülmesi zorunlu bir problem olarak, toplumsal gündemin ilk sırasındaki yerini aldı. Ancak sorunu; üzerini örterek, inkar ederek ve görmezden gelerek çözebileceğini sanan burjuva iktidarın, problemi gündeme almakta geç kalışının faturasını ağır ödeyeceği de açıktır. Olağan koşullarda, ortaya çıktığı dönemde ve zamanında çözümlenemeyen sorunlar süreç ilerledikçe ve üzerine yeni sorunlar eklendikçe, daha da karmaşık bir hal aldı. Demokratik yolla burjuva çözümü olanaklı olan Kürt sorununu, mas etmek yolunu seçen burjuva iktidarın önüne, bu sorun, silahlı mücadelenin zoru ile konuldu. Bu nedenle, sınırları burjuvazinin sömürgeci, bencil ufkunu aşan çözümlerin de dayatıldığı bir noktaya ulaşıldı. Kürt sorunu burjuva iktidarın (TC'nin) kuruluşu ile birlikte, demokratik yolla çözümü göreceli olarak kolayken; gelinen noktada, burjuva iktidar açısından Kürt sorunu çözülmesi zor bir problem oldu. Bu problemin, burjuva demokratik çözümü sürecinde dahi, bazı burjuva unsurların telef olacağı açıktır.

Büyük toplumsal sorunlar, sorunu çözmeğe muktedir olmayan güçlerin telef olmasına yol açarak çözülür. Son yıllara kadar burjuvazinin büyük çoğunluğu için Kürt sorununu ağza almak dahi suçken ve

Kürt ulusunun varlığından söz edenler vebalı muamelesi görürken; bugün burjuva iktidarın tüm unsurları Kürt sorunundan söz ediyorlar. Tüm burjuva siyasîleri, ideologları koro halinde, Kürt halkının varlığını kabul etmeyenleri “inkarcı” ve “çağdışı” ilan ediyorlar. İşin tuhafı şu ki, bu baylar, Kürt sorununun varlığını ilk kendileri keşfetmiş gibi, sözlerinin altını çizerek yazıp konuşuyorlar. Ancak, Kürtleri keşfetmelerinde, *zorun dayanılmaz kabul ettirici etkisi* olduğu gerçeğini de örtbas etmek için ellerinden gelen çabayı gösteriyorlar. Demokrasi havarisi yaftasını boyunlarına asan bu baylar için, zevahiri kurtarmak adına yapılması gerekli bir eylemdir bu. Kürt sorununun üzerindeki örtüyü kaldırma zorunluluğunun temelinde, burjuvazinin demokrasi havarisi olmasının rolü yok. Bu kaçınılmaz noktaya varışın temelinde, Kürt halkının, birlikte yaşamak için, ulusal kimliğinin kabul edilmesini, ön koşul olarak dayatan toplumsal güç olma durumuna gelmesi var. Bu durum, “devletin demokratik nitelik kazanması” sürecinde, Kürt sorununun, yapılması gerekenler listesinin ilk sırasına konmasının da nedenidir.

Siyasî İktidar İkiyüzlü Politikasını Sürdürüyor

Türk burjuva siyasî önderleri “ Kürt gerçeğinin kabulü” noktasına istemeyerek geldiler. Bu nedenle istemeyerek, burunlarını tutarak, beladan kurtulma istenciyle sorunun üzerine eğiliyorlar. Dolayısıyla burjuva cephesinde yer alan siyasetçilerin ve ideologların “Kürt kimliğine” saygısı sahtedir. Bir halkın ulusal başkaldırısını yok etmek isteği ile o halkın ulusal kimliğine saygı duymak birbirinin zıddı olgulardır. Türk burjuva siyasası, Kürt ulusal kimliğinin kabul edilmesi konusundaki ısrarcı tutuma ve bu tutumun halk ayaklanması tehdidi ile kendine dayatılmış olmasına saygı duymuyor. Burjuva iktidar, Kürt halkının ulusal ayaklanmasının önünü açan “silahlı” siyasî unsurlardan nefret ediyor. Halk ayaklanması sözcüğünü ağzına alan her unsuru, bir kaşık suda boğmak arzusuyla yanıp tutuşuyor. Bağımsız ve sosyalist Kürdistan cumhuriyeti fikrini duyunca, Türk ve Kürt burjuva siyasîlerinin, ideologlarının, sanatçılarının, bürokratların ve askerlerin tüyleri diken diken oluyor. Burjuvazinin barış ve demokrasi çözümü ya da militarist çözümlerinin hepsi bu ruh hali içerisinde öne sürülen önermelerdir. Görülmesi gereken gerçek budur. Burjuva siyasî iktidar, Kürt halkının, burjuva düzen-

den kopuş yöneliminin ayaklanmaya dönüşmemesi için gereken yapısal önlemleri almak istiyor. Burjuva devletin, Kürt ulusal hareketinin bastırılması, teslim alınması doğrultusunda attığı her “demokratik” adımı, “samimiyet” noktasında test etmek; burjuva iktidarın ikiyüzlü politikalarının sınıfsal dayanağını kavrayamamak demektir.

Bu gerçekliğin kavranması; teorik olarak, sosyalistleri, burjuvaziyle hiçbir koşulda uzlaşmama ve barış masasına oturmama fikrine götürür. Ancak, savunulması gereken bu doğru fikrin; Kürt halkının kendi kaderini belirlerken “özgür olması gerekir” ilkesine ket vurmasına, herhangi bir biçimde gerekçe edilmesi; bu fikrin doğruluğuna gölge düşürür. Kürt sorununun çözümünde izlenecek tüm yol ve yöntemlerin tercihini yapacak olan Kürt halkıdır. (Halkların kendi kaderini belirlemesinde siyasî örgütlerin önemli yeri olduğu için denilebilir ki; izlenecek yol ve hakkın kullanılma durumu konusunda; PKK'nin ve diğer Kürt partilerin çözüm politikalarının ve kararının belirleyici olacağı açıktır.) Dolayısıyla Kürt halkı ulusal istemlerinin gerçekleşme yollarından birini tercih edebilir. Ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkını kullanması ilkesinin içeriğinin burjuva oluşu da; ezilen halkın kendi kaderini belirlemesi noktasında özgür olmalıdır fikrini inkar etmenin gerekçesi olamaz. Hakkı kullanmak hak sahibine aittir. Kuşkusuz, hakkın kullanılma biçimi, izlenecek politikaların niteliğine ilişkin tanımlamayı da hak eder. Bu anlaşılabilir bir şeydir. Yanlış olan, Kürt ulusal hareketinin izleyeceği her yol ve tercihin “devrimci” nitelikte olacağı varsayımdır. Kürt ulusal uyanışında önemli rol oynayan gerilla hareketinin, yarattığı sosyal, psikolojik baskıyı kullanarak, izlenecek her yolun “devrimci” olduğunun kabul edilmesini beklemek abesle iştigaldir. Harekete sonradan sempati duyan, bu nedenle geç kalmışlığın ezikliğini örtmek için harekete hararetle gaz veren unsurlar; “önder ve örgüt” tapınıcı bir tarzda Kürt ulusal hareketinin attığı her adımın “devrimci” sıfatını hak ettiğini iddia ediyorlar. Bu sözde devrimciler, devrimci sosyalistlerin de; izlenen burjuva demokratik politikaları, devrimci sıfatıyla nitelendirmesini istiyorlar. Bu istem bir ölçüde hoş görülebilir. Ancak bu unsurların, sosyalizm ve proleter devrim karşıtlığına vardırtdıkları söylemlerini ve kendileriyle aynı politik dili kullanmadıkları için de; komünistlerin, Kürt ayaklanmasının dostu olmadığına ilişkin savlarını hoşgörülle karşılamak mümkün değildir. TC devletinin demokratikleşmesini “emekçilerin kurtuluşu” olarak görme ve gösterme

çabalarının, Kürt emekçilerinin kurtuluşunun önünü kesmek olduğunu, yüksek sesle ifade etmek; Kürt halkının dostu olmanın gereğidir. Dahası, devrimci sosyalistler, Kürt ulusal kurtuluş hareketinin, burjuva devletin kurulmasıyla sonuçlanmasının da Kürt emekçilerinin kurtuluşunun pratik ifadesi olmayacağını, her durumda açıklamakla yükümlüdürler. Bu gerçekliği açıklamaktan kaçınmak ve emeğin kurtuluşundan yana sosyalist politika izleyenleri ve burjuva iktidarın sömürdüğü ve ezdiği farklı ulustan emekçileri de kapsayacak tarzda, toptancı “düşman” tanımlaması yapmak devrimci siyasetten sapmadır. Devrimci siyasetten sapmak ise, her zaman, burjuva iktidarın değişmesine su taşır.

Barışın Sınıfsal Niteliğini Doğru Algılamak

TC devletinin demokratikleşmesi üzerinden sağlanacak barışın “devrimci” nitelikte olamayacağını vurgulayarak dile getirmekten, devrimci sosyalistleri, hiçbir ideolojik, politik saldırı alıkoyamaz. PKK'nin, Kürt uyanışının öncü örgütü olduğu gerçeğini kabul etmek; gerilla hareketinin gerçekleştirdiği güçlü baskının, TC devletini bugünkü noktaya getirdiğini görmek ve gelinen noktada elde edilecek her demokratik değişimin, Kürt halkı için “ileri” bir aşama olduğunu söylemek devrimci bir tutumdur. Diğer yandan, Kürt emekçilerinin kurtuluşunun gerçek anlamda ifadesi olacak, “Sosyalist Kürdistan” hedefinden uzaklaşarak; Demokratik cumhuriyet fikrine özel bir önem atfetmenin devrimci politikadan sapmak olduğu açıktır. Bu politik sapmanın, Kürt halk ayaklanmasına geçiş sürecine (*Bugün, Kürt hareketinin halk ayaklanması evresinde olmadığı, halk savaşının öncül evresinde olduğu somut bir olgudur.*) ket vurması ve dolayısıyla hareketin devrimci vasfını kaybetmesi anlamına geldiğini belirlemek devrimci sosyalist politikanın gereğidir. Türk burjuvazisinin egemenliğinin devlet biçimi olan, demokratik cumhuriyetin kurulması hedefi; hareketin, nihai noktada, devrimci bir çizgiden reformcu bir çizgiye kayması anlamına gelir. “Demokratik cumhuriyet” devletin yalnızca Türk burjuvazisinin değil, Türk burjuvazisiyle birlikte Kürt burjuvazisinin de devleti haline gelmesi reformdur. Yeni duruma göre biçimlenecek burjuva devlet; Kürt ve Türk emekçilerinin kurtuluşunun pratik ifadesi olmadığı için de bu dönüşüm, devrim değil, reformdur. Herhangi bir Burjuva devletin demokratikleşmesini halk hare-

keti ile sağlamış olmak; hareketin reformcu çizgiye kaymamasının garantisi olamaz. İnsanlık tarihi, sınıf egemenliğinin ifadesi olan devletin biçiminin, bazı koşullarda, silahlı mücadele ile değiştirildiği örnekleriyle doludur. Halk ayaklanması, halkın özgürlüğü ve kurtuluşu ile sonuçlanırsa; *(ki bu emeğin kurtuluşunu engelleyen sınıfsal egemenliğin yıkılması demektir)* O zaman hareket, devrimci nitelik kazanır.

Emeğin kurtuluşunu engelleyen sınıfsal egemenliği parçalamayan, yalnızca onun biçim değiştirmesini sağlayan halk hareketi reformcu sıfatını alır. Burjuva devletin reformla değişimi; egemen sınıf iktidarını zayıflatmaz aksine daha da yetkinleştirir. Burjuva sınıf devletini demokratikleştirerek yetkinleştiren ve güçlendiren reformcu politikanın, devrimci politika olarak nitelendirilmesi siyasî oportünizmdir. Bir partiye devrimci niteliğini kazandıran; ezilen sınıfın egemen sınıfa karşı savaşının izlediği yola, ulaşacağı hedefe ilişkin devrim öngörüsüdür. Yalnızca bu değil; siyasî partinin, devrimci sınıfın fiilî iktidar örgütlenmesinin siyasî unsuru olması onun devrimci vasfının dayanağıdır. Bu sav, yalnızca siyasî partinin değil, tüm halkın örgütlenerek savaşa katılması gerekliliği üzerine kurulur. Silahlı mücadele; tek başına, siyasî hareketin devrimciliğinin kanıtı sayılamaz. Öte yandan bir partinin silahlı savaşım veriyor olması; o parti militanlarına, devrimci sosyalistlere tepeden bakma ve onların her eleştirisine burun kıvrarak, bu eleştirinin “devrimciliğe yönelmiş bir saldırı” olduğunu söyleme hakkı vermez.

Türk ve Kürt küçükburjuva sosyalistleri, burjuvazinin “demokratik çözüm” ve “barış” öneren kesimiyle fikri anlamda çakışıyorlar. Bu baylar, süren savaşın, Kürt halkının var olma savaşı olduğunu ve bu savaşın, TC devletinin demokratikleşmesi ile son bulduğu takdirde, devrimci amacından ve niteliğinden uzaklaşacağını anlamak istemiyorlar. Sosyal şovenizmin kapısına post sermiş bu küçükburjuva bayların gözleri öylesine bağlı ki; gerilla hareketinin yarattığı dinamiğin, Kürt emekçilerinin kurtuluşu için ve dolayısıyla Türkiye emekçilerinin devrimi için de bir olanak olduğunu göremediler. Bu körlük onları, Kürt ulusal hareketinin, Türkiye emekçilerinin devrimci eyleminin önünde engel olduğu saplantısına itekledi. Bu nedenle Küçükburjuva sosyalistleri, Kürt halk ayaklanışının öncülü olan gerilla savaşının sona ermesini dört gözle beklediler, bekliyorlar. Küçükburjuva sosyalistlerinin, Burjuva devlet ile

Kürt gerillaları arasında süren savaşı, “demokrasi sürecine ket vuran bir savaş” olarak tanımlamaları ve bu savaşa karşı da “barış” savunmanın gurur verici olduğunu iddia etmeleri kaçınılmaz olarak gerçekleşti. Küçükburjuva sosyalistler, demokratlar, gerçekleşecek barışın, Kürt ayaklanışının yara alması anlamına geleceği gerçeğinin üzerini örtmek için, her türlü propagandayı yaptılar, yapıyorlar. Burjuva “ulusalcılar”, Kürtlere dayatılan “barışa” yüce değer atfetmekten ve Kürtlerin silahtan arınarak demokratik devletin bir ögesi olmasının “akıl” yolu olduğunu iddia etmekten kendilerini alamıyorlar. Gerilla hareketinin, Kürt halkının özgürlük savaşını ateşlemesi olasılığına karşı sınıfsal hoşnutsuzluğu, öfkesi; küçükburjuvazinin “barış” politikasına yön verdi. Bu sözde barışseverler, aynı zamanda, emekçilerin kurtuluşunun bir sınıfsal devrimle mümkün olacağı fikrinin de “demode” olduğunu iddia ettiler ve emekçilerin devriminden; tarihe gömerek unutmak istedikleri bir varlığın “hayaletini” görmüş gibi ürktüler. Bu küçükburjuvalar, emekçilerin devriminin zorunlu ve kaçınılmaz olduğu gerçeğine karşı sınıfsal öfkelerini her zeminde dile getirdiler.

Burjuvazinin, Kürt sorununun çözümü doğrultusunda önerdiği tüm “barış” planları, Kürt halk ayaklanışının önünü kesecek teslimiyet politikalarını içerir. Bu barış planının onayı, teslimiyetin onayıdır. Bu teslimiyet, yalnızca Kürt halkı için değil, aynı zamanda Türk halkı için de esaretin perçinlenmesidir. Türkiye işçi sınıfının, Kürt halkının devrimci savaşının yanında olması gerektiği gerçeğinin üzerini örtmeğe ve bu eylemden uzaklaşmaya yardımcı olacak her barış planı, devrimci sosyalizmden kaçış belgisidir.

Burjuva İktidarla Halklar Arasında Sağlanan Barış “Onurlu” Olmaz

Burjuvaziyle emekçiler arasında sağlanacak her “barış”, sömürü sisteminin onayıdır. Türk ulusalcılığının ve burjuva devletin dayatmalarının kabulü üzerinde gerçekleşecek barışın “onurlu” olabileceğinden bahsetmek; gerçekleşen aldatmacaya katkıda bulunmaktır. Açıkçası, Kürt halkını ayaklanmadan uzaklaştıracak her “demokratikleşme” ve “barış”; Kürt ve Türk emekçilerinin kurtuluşu çizgisinden ödün vermemektir. Bu sözde “barış”; emeğin kurtuluşu idealinden, söylemde olmasa da

pratik olarak, burjuva demokratik kazanımlar uğruna vazgeçmek zemininde şekillenecektir. Burjuva düzenin ve dolayısıyla sömürünün, baskının yetkinleşmesini sağlayacak devletin biçimindeki her demokratik değişim, burjuva iktidara rızanın sürmesidir. Böylesi bir “barışa” koşulların dayatması nedeniyle zorunlu “evet” dediğini açıklayan ve kendi kaderinin bu yönde çizilmesine razı olan Kürt halkının, durumunu anlamak gerekir. Ancak Kürt halkının kendi yazgısını bu yönde belirlemesinin koşullarını anlamamanın yanında; burjuva iktidarla barışın içyüzüne ilişkin sınıfsal gerçeği doğru kavramak ve açıklamakta devrimci sosyalist sorumluluğun gereğidir.

Gerçek anlamda barış; gönüllü bir arada olmakla hayat bulur. Gönüllü bir arada olmak ise; birlikte yaşayan insanların eşit ve özgür olması üzerine yapılır. Halkların birbiriyle eşit ve özgür olması; halkların gönüllü bir arada yaşaması için ön koşuldur. Ancak gönüllü birliklik için bu da yetmez. Farklı ulustan halkların kendi ülkelerinde de tüm yurttaşların eşit ve özgür olması gereklidir. Bu koşulların oluşmadığı yerde barış; egemen iktidarın, sınıfsal egemenliğini; ezilen sınıflara kabul ettirmesi halidir. Bu böyle olduğu zaman, hiçbir barış emekçiler açısından “onurlu” sıfatını kazanamayacaktır. Açıkça söylemek gerekirse; kölelerin, kölelik şartlarının biçim değiştirmesinden başka anlamı olmayan koşullar üzerinde, efendilerle yapacağı her “barış” teslimiyetin ifadesidir ve bu barış “onurlu” sıfatını hak etmez. Bu koşullarda sağlanan barışın onurlu olabileceğini iddia etmek zehirli bir avuntudur. Kuşkusuz bu gerçekliği saptamak ve ifade etmek, koşulların dayattığı her barış girişimini ya da durumunu elinin tersiyle itmek anlamına gelmez. Unutulmaması gereken, barışın maddî koşullar üzerine oturduğu ve barışın, doğrudan çatışan güçler dengesine bağlı olduğudur. Ulusların kurtuluşu savaşında olduğu gibi; Emekçi sınıflar ile burjuvazi arasında süren devrimci bir savaşın da ara dönemi olabilir ve geçici bir dönem çatışan taraflar arasında barış gerçekleşebilir. Koşulların dayattığı yerde ve zaman “barış” ete kemiğe bürünür; var olur. Doğru olmayan yaklaşım; zorunlu gerçekleşen “barış” haline, “onurlu”, “şerefli” gibi yaftalar yapıştırma. Ki bu yaklaşım, halkı aldatma söyleminin bir parçası olmaktır.

Çatışan toplumsal güçlerin durumu nedeniyle, bir tarafın teslim olması zorunlu olabilir ya da çatışma, taraflardan herhangi birinin lehine

olmadan uzun bir dönem “pat” durumda sürebilir ve bu nedenle çatışmaya, barışla nokta konabilir. Bu olağan bir durumdur. Ancak bu zorunlu gerçekleşen “barış”; “onurlu” sıfatıyla bezeyerek sunmak ikiyüzlülüktür. Sınıflar çatışmasının, halklar arasında eşitliğe ve dostluğa dayalı bir durumla sonuçlanmasının gerçek barışın zemini olduğunu bilen devrimci sosyalistlerin; burjuvaziyle ezilen halklar arasındaki çatışmayı geçici olarak askıya alan bir barış durumunu “onurla” kabul etmeleri; kendi vasıflarını ve devrimi inkar etmeleri anlamına gelir. Devrimci bir savaş, karşıt sınıfın ortadan kaldırılması ve ezen sınıfın siyasî iktidarı olan devletin yıkılması ile sonuçlanıncaya kadar sürer. Kuşkusuz, bu süreç zaferle sonuçlanmadan önce, çatışmanın ara dönemleri ve geçici barış durumu gerçekleşebilir. Ancak bu durumun geçici uzlaşmalar içeren dönem olduğu unutulmamalıdır. Uzlaşma, sınıf savaşımında, ezilen sınıfın kurtuluşuna ilişkin istenilen ve gerçek anlamda ezilenler yararına olan bir durum değildir. Egemen sınıfın egemenliği yıkılmadan önce, çatışan sınıflar arasında gerçekleşen uzlaşma hali, ezilen sınıfın, ezen sınıfın egemenliğini kabul etme halidir. Ki bu genel anlamda ezilen sınıfın devrimci yürüyüşünün konaklaması üzerine oturur. Hal bu iken, bu dönemi “onurlu bir duruşun” gerçekleşme süreci olarak adlandırmak; uzlaşmanın sınıflar için ne anlam ifade ettiğini kavramaktan uzaklaşmaktır. Bu yaklaşım, sömürü düzenine “evet” demesi için, emekçi sınıfların gözünü boyamak doğrultusunda, gürültülü ve şatafatlı sözlerin arkasına sığınmaktır. Burjuva sistemin varlığını sürdürmesine razı olmanın ifadesi olacak bir barışın “sefil” yüzünü, hiçbir şatafatlı duruş, abartılı tutum ve radikal söylem örtemez. Siyasî iktidarla barış döneminde, üst perdeden atılan sloganlar ve keskin çıkışlar, “devrimci” olmanın belirtisi değil; bireysel, grupsal siyasetin çığılığıdır. Ezen sınıf iktidarının teyidi anlamı taşıyan bir barışı “onurlu” sıfatıyla anlamlandırmak; halk ayaklanmasını, kendi siyasî, iktisadî çıkarı ve itibarı için kullanmak isteyen küçükburjuva siyasîlerin, teslimiyeti parlak laflarla süsleme eylemidir. Kuşkusuz bu da tercih edilebilir bir davranış ve hak kullanma biçimidir. Kimsenin, başkalarının kendi yazgısını bu biçimde belirlemesine müdahale etme hakkı yoktur. Ama, bu durumu olduğundan başka göstermek (toplumsal ilerleme politikasını, devrimci sınıf politikası gibi göstermek) için gerçekleştirilen abartılı, savaşçı söylem ve eylem; bu söylem ve eylemi gerçekleştiren siyasîlerin küçükburjuva yüzünü gizleyemez. İzlenen po-

litikanın devrimci nitelikte olup / olmadığını açıklama hakkını kullanmamızı da hiçbir güç engelleyemez.

Bariş, her zaman somut gerçeklikle ilgili bir sorun olageldi. Bariş, taraflar arasındaki savaşın nedenleri ile doğrudan ilgilidir. Her bariş girişimi; savaşın o anki durumunun biçimlendirdiği, zorunlu nedenlere dayanır. atışmaya ara verilme dönemi olarak bariş hali, savaşın gerçekleşme koşullarından kopuk değerlendirilemez. Bariş, taraflar arasındaki çelişki ve çatışma koşullarını ortadan kaldırmaz; çelişki ve çatışmanın yeni bir biçimde sürdürülmesinin ifadesi olarak gerçekleşir. Bu nedenle, “Onurlu bariş” türü kavramlar içi boş ajitasyon aracıdır ve çoğu zaman bu tür kavramlar, toplumsal gerçekliğin üzerini örter. İki çatışan taraf arasında gerçekleşen bariş, istenilen değil zorunlu gerekleştirilendir. Çoğu zaman bariş; ya güçlerin “pat haline” ya da bir tarafın yenilgisi üzerine yapılandırılır ki, bu olgu karşılıklı tahammülü içerir. Barişi dayatan koşullar, barişin niteliğini de belirler. Savaş sürecinin ulaştığı durumun yarattığı koşulları lehine çevirme yeteneğini kaybettiği için yenilgiye uğrayan tarafın, “onurlu” bariş kazandık söylemi, barişin hangi koşullarda yapıldığı gerçeğini değiştirmez. “Onurlu bariş yapmak istiyoruz” sözü, savaşın dayattığı koşullara boyun eğen taraflara avuntu veren söylemin yaftasıdır. Bir toplumsal grubun, düşmanla bir arada yaşama durumunu, “bariş” yaparak kabul etmesi; çatışmaya neden olan çelişkiyi ve dolayısıyla zıtlığı ortadan kaldırmaz. Bu nedenle denilebilir ki, her bariş geçicidir. Bu geçici olma durumu; barişa neden olan zorunlu koşulların ortadan kalkmasına kadar tarafların birbirlerine tahammülünü içerir. Barişin allanıp pullanması, barişin gerçek niteliğini ve anlamını değiştirmez. Burjuvaziyle halk arasında gerçekleşen “barişin” uzlaşma olduğunu kavramak ve bunu açıkça söylemek devrimci tutumdur. Devrimden kaçış yolunda yürürken, devrimin itibarını da kullanma istenciyle, şatafatlı sıfatların arkasına sığınan ve sözde okeli çıkışlarla, reformcu politikaların üzerine örtmek arzusuyla yanıp tutuşan siyasielerin, izledikleri yolun, “devrimci” olduğuna ilişkin savları aldatmacadır.

Döneme İlişkin Devrimci Sosyalist Politika

Bu noktada gözden uzak tutulmaması gereken asıl sorun; birbirine düşman olmasına yol aacak olude bir çelişkisi ve husumeti olmayan

halkların birbiriyle çatışma noktasına getirilmesidir. Bu ihtimali besleyecek her eylem ve politikadan uzak durmak ve bu politikaları deşifre etmek gereklidir. Toplumsal sorunlara yaklaşımda, özel olarak ulusal kimlikler üzerinden üretilen politik söylem; toplumsal sorunların sınıf mücadelesinin tezahürü olduğunu yok saymak anlamına gelir. Bu yok sayma, emekçilerin; burjuva paylaşım savaşının ögesi olmasını getirir. Farklı ulusal pazarların efendisi olan burjuvaların kendi çelişki ve çatışması, emekçilerin çelişki ve çatışması değildir. Burjuva ideologlar ve siyasîler bu gerçeğin aksine; burjuvazinin iç çatışmasının emekçiler arasındaki çelişki ve çatışma ve farklı ulustan burjuvaların birbiriyle çelişki ve çatışmasının da; halklar arasındaki çelişki ve çatışma demek olduğunu kabul ettirmek için ısrarlı propaganda yapıyorlar. Pazarın efendileri, pazarın sınırlarının belirlenmesi anlamına gelen ulusçuluk fikrinin, halkların kurtuluşu için ve emekçilerin yararı için elzem olduğuna emekçilerin inanmasını ve bu inançla savaş alanına girmesini istiyorlar. İnsanlık tarihi boyunca, halklar arasındaki çatışmanın; halkların kendi sorunları nedeniyle gerçekleştiğini söyleyen efendiler; bu yalanı halklara kabul ettirdiler. Efendilerin birbiriyle çelişkisini, kendi çelişkisi olarak benimseyen halklar birbiriyle savaştı ve birbirine düşman oldu. İşin tuhaf yanı; maddî çıkarları bir arada yaşamayı gerektirdiği yerde, efendiler “barış” yaptı. Ama fiilen çatışmanın içinde konumlanan ve birbirinin kanını döken halklar içten içe “düşmanlığı” sürdürdüler. Egemen sınıflar, bu “düşmanlığın” sürmesi için “özel” bir çaba gösterdiler; bu “düşmanlığı” iç ve dış politikalarının aracı olarak kullandılar.

Egemen sınıf iktidarının kendi çıkarları uğruna, halkları birbirine düşürme gayretine ve eylemine karşı durmak zorunludur. Burjuvazinin iktidarına karşı yürütülecek savaşın, farklı ulusal kimliğe sahip halkların savaşı olarak gösterilmesine karşı; özel önemde ve dikkatli bir mücadele yürütülmelidir. Çünkü, burjuva devlete karşı savaşın gerçekleşmesi sürecinde, halkların düşmanlaşması olasılığı büyük ölçüde vardır; ki, gerçekleşecek bu kör ve sağır çatışma halinin ortadan kaldırılması bir hayli zordur. “Kürtler düşmandır; kahrolsun Kürtler ve Türkler düşmandır, kahrolsun Türkler”, gibi toptancı, milliyetçi söylem; burjuva iktidara karşı yürütülecek savaşın, halklar için yaşamsal gereklilik olduğunun üzerini örtecek zehirli havanın oluşmasına büyük katkı olacaktır. Hiçbir kışkırtma ve acı, hiçbir emekçini bu zehirli havaya katkı vermesinin ge-

rekçesi olamaz. Toplumsal devrim istencinden uzak, bireysel ve grupsal karşı duruşun öfkeli dışavurumu olan eylemler, zehirli havaya güç veren kısa soluklu çıkışlardır. Bu eylemleri gerçekleştirenlerin; Demokratik Toplum Partisi'nin (DTP) ve Tüm sosyalist partilerin iradesini kale almadığı, onları aştığı ve ikircikli politik tutumları nedeniyle, parti kadrolarını peşinden sürüklediği görülmelidir. Toplumsal pratiği yönlendirme iradesine sahip olmayan sosyalist ve demokrat partilerin rotasının, başka inisiyatiflerin politikasına göre biçimlenmesi kaçınılmaz gerçekleşir. Özellikle gerilla hareketine ve parti faaliyetine aktif olarak katılmayan ve burjuva demokratik haklar kazanılırken Kürt olduğunu hatırlayan, milliyetçi ve din referanslı politika izleyen unsurlar; hareketin içerisinde yer alan sosyalistlerin tasfiye edilmesi ve hareketin devrimci yanının törpülenmesi doğrultusunda, Kürt siyasasını etkilemek için, özel ideolojik baskı ve propaganda faaliyeti sürdürüyorlar. "Demokratik açılımın" kesintiye uğramaması için; siyasî iktidarla "barışın" gerçekleşmesini arzuladıkları halde, süreci yönetme iradesi ve yeteneği sarsılan ve yıpranan PKK ve DTP yöneticilerinin ve yerel kadrolarının; bu propaganda faaliyetinin etkisi altına girdiği göz ardı edilemez. Devrimci sosyalistler; bu gerçeği unutmadan; yürütülen din referanslı ve milliyetçi söylemlerin ve eylemlerin emekçiler tarafından benimsenmemesi için yoğun karşıt propaganda çalışması yapmalıdırlar.

Zorlu bir süreçte ilerlerken beklenmeyen eylemler ve provokasyonlar gerçekleşebilir. Sürecin güle oynaya yürütüleceğini sanmak siyasî arenada en büyük zaaftır. Her toplumsal süreç; bu sürece şu veya bu şekilde katılmak isteyen grupların eylemlerini de kapsayarak yürür. Zorlu bir sürece katılan her siyasî parti, sürecin beklenmedik eylemler getireceğine de hazır olmalıdır. Olası eylemler yanında, beklenmedik eylemlerin de gerçekleşeceğini hesaba katmadan sürece katılan siyasî partinin; olağan dışı gelişmeleri yönetme konusunda acze düşmesi kaçınılmazdır. Bir partinin devrimci olması, yalnızca olağan toplumsal olguları kavrayarak politik sürece yön vermesine değil; olağan dışı olguların gerçekleşme durumunda da, toplumsal süreci devrimci tarzda ele almasına ve yön vermesine bağlıdır. Bir amaç doğrultusunda gerçekleştirilen toplumsal süreci yönlendirme iddiası ile ortaya çıkan siyasî partinin, "amacı" doğrultusunda yürürken, "provokasyonlar", yasal ve yasadışı baskılar, saldırılar yürüyüşü bozuyor bu nedenle üzerimize dü-

şen yükümlülüğü yerine getiremiyoruz deme özgürlüğü yoktur. Toplumsal sorumluluk alan siyasîler, üstlendikleri toplumsal yükümlülükleri her koşul altında yerine getirmek zorundadırlar. Siyasî parti “gibi” olunmaz, siyasî parti olunur. Toplumsal sorumluluklarını üstlenmeyen, sorunların çözüm yükümlüğünü başka inisiyatiflere devreden siyasî partilerin devre dışı kalması ya da üstlendiği siyasî rolün sona ermesi kaçınılmazdır. “Gibi” olan, gerçeği tarafından yadsınır. Sürece hâkim olan güçler; Aslın vekili olan figürün rolünü elinden alır.

Toplumsal yol ayrımının grileştiği dönemde, her söyleme ve eyleme içerdiği anlamdan daha büyük anlamlar yüklenir. Bu nedenle devrimci sosyalistler, kullanılacak sözleri ve yürütülecek eylemleri, çok daha özenle seçmek zorundadırlar.

Farklı ulustan işçilerin, birbirleriyle dost ve eşit yaşamasını temin eden koşulların var olması; gerçek barışın tesisinin toplumsal zemininin var olması demektir. Gerçek barış; emekçilerin kurtuluşunun ifadesi olan toplumsal düzen içerisinde gerçekleşir. Kelimenin tam anlamıyla barış ortamında, halkların dost ve eşit bir arada yaşaması; burjuvazinin tarihin çöplüğüne atılması sonrası mümkün olacaktır. Farklı ulustan işçiler için bu barış, özgürlüğün filiz vermesini sağlayan ortamı besler. Halklar arasında gerçekleşen bu barış; egemen sınıfların yüreğine ve mülkiyetine ateş düşürür ve onlar için bu barış; ıstırap vericidir, öldürücüdür. Burjuvazi, bu yazgısıyla mutlaka yüzleşecektir.

Her şey olacağına varır. Hak edenler hak ettiği yere varsın; barış öyle olsun.

19 Aralık 2009

Kürt Sorunu ve Soruna İlişkin Kavramları Doğru Algılamak

Siyasî İktidarın Açmazı

Kürt sorunu, bugüne kadar sosyalist cephe içerisinde, sosyalist siyasanın üslubuyla tartışıldı. Konuya yaklaşım tarzındaki farklılıklar, sosyalist cephede kesin ve sert ayrılıklara neden oldu. Bugüne kadar sosyalist hareket içerisinde tartışılan Kürt sorunu; bugün burjuva devlet kurumları ve siyasî partiler içerisinde de tartışılıyor. Kürtlerin ulusal kimliklerini inkar, dilini ve kültürünü tahrip ve Kürt ulusal kurtuluş hareketini yok etmek noktasında birleşen burjuva siyasîlerinin, ideologlarının, işadamlarının, askerlerin ve polislerin; Kürt sorununu tartışıyor olması önemli bir durumdur. *Tartışmanın başlaması; doğrudan, Kürt ulusal kurtuluş hareketini yok etme hevesinin, burjuva iktidar güçlerinin kursağında kalmış olmasına bağlıdır. Eğer TC devleti, Kürt ulusal kalkışmasını yok edebilseydi; burjuva siyasîlerin ve ideologların bu sorunun çözümünü gündeme almak ihtiyacı da olmayacaktı. Bugün, Türkiye burjuvazisinin iktisadî gelişme ve TC devletinin, bölgede alacağı siyasî, askeri rol için "barış" ortamı zorunludur. Bu gereklilik, burjuva işadamlarının, siyasetçilerin ve ideologların önemli kesimini farklı bir çözüm doğrultusunda harekete geçmeye itekledi.* Ancak, Kürt ulusal hareketinin, tüm askeri siyasî yok etme girişimlerini boşa çıkarması nedeniyle; sorunun gündeme geldiğini burjuvazinin tüm unsurları ağız birliği ederek inkar ediyor. Bölgede huzur isteyen(!) emperyalist sermayenin ve Güney Kürdistan pazarına göz koyan ve iktisadî hayata el atan Türk burjuvazisinin ihtiyaçlarını karşılamak için, siyasî iktidar ve askeri güç, bu "bölgesel sorunu" iç mesele derecesine indirgeyerek çözmek kararına vardılar. Kürt sorununun, burjuva cephesinde de tartışılır olmasının asıl nedeni; Kürt ulusal kalkışmasının kısa sürede bastırılmayacağını anlaşılması ve iktisadî, siyasî durumun, savaşın yıllarca sürdürülmesine elverişli olmamasıdır.

Burjuva siyasetçilerin, ideologların, din adamlarının, generallerin, Kürt sorununun çözümü konusunda görüş ayrılıkları; burjuva sistem

içerisinde kalma kabulü üzerinden hareketle oluşan farklılıklardır. Burjuvazinin bir kesimi, Kürtlerin sisteme bağlanması için, yıllardır uygulanan baskı ve zulüm ile sindirme politikasını sürdürmenin gerekliliğini savunuyor. Bu savunu sahipleri için, Kürdistan'ın sömürge statüsünü sürdürmek amacıyla savaş bir zorunluluktur. Neye mal olursa olsun savaş sürdürülmelidir; çünkü barış, yenilgiyi kabul etmek demektir. *Diğer bir burjuva kesim ise, silahlı zor yönteminin yetersiz kaldığını ve bu nedenle, Kürtlerin rejime bağlılığının yenilenmesi ve sömürgeciliğin sürdürülebilmesi için barışın(!) ve dolayısıyla ağırlıklı olarak, "demokratik zor aygıtlarının" kullanılmasının tek çözüm olduğunu savunmaktadır. Bu yaklaşımın açılımı şudur. Sömürgeciliğin sürdürülmesinde silahlı zorun yetmediği ve küresel ölçekte tepki çektiği yerde iktisadî zor gündeme getirilmelidir. Kürdistan'ın sömürge statüsünün sürmesi iktisadî bağımlılık ekseninde olmalıdır ve tüm siyasî zor kurumları bu eksende şekillenmelidir.* Türk burjuvazisinin barışçıl çözüm için ısrarı, iktisadî bağımlılığı sürdürülebilirlik yeterliliğine ulaştıklarını varsaymaları nedeniyledir. Kürt ulusal hareketini silahlı yöntemlerle yok etmek gerektiği savının pratik ve fikri olarak iflas ettiğini somut durum gösterdi. Savaş naraları atmaya sürdürmelerine rağmen, bu gerçeği generallerin de kabul ettiği açıktır. Zevahiri kurtarmak için üst perdeden savaşın sürdürülmesini isteyen generaller, Kürt ulusal hareketiyle baş edemediklerini ve bu nedenle barışçıl çözüme yakın durduklarını, bazı tavırlarıyla göstermektedirler. Bu durumu açıkça ifade etmeyen generaller, üstü örtülü biçimde, sorunun siyasî, kültürel çözümünün hükümete ait olduğunu ifade ederek, barışçıl çözüme evet dediklerinin işaretini vermektedirler. Ki bu tavırları nedeniyle, generallere, savaş yanlısı burjuva unsurların hoşnutsuz davrandıkları görülmektedir.

Tartışmayı başlatanların amacı; Kürt sorununu devletin biçimine ilişkin bir "iç sorun" derecesine indirgeyerek, Kürt ulusal kurtuluş hareketini masa başında teslim almak ve sözde "iyileştirilmiş" sömürgecilik statüsünün sürdürülmesini sağlamaktır. Tartışma bu amaçla başlatılmış olsa da, bu sürecin, burjuva cephesinde büyük çatlaklara yol açacağı açıktır. Çünkü Kürt sorunu; bölgedeki tüm ülkeleri ve emperyalist devletleri yakından ilgilendiren tarihsel önemde bir sorundur. Bu denli önemli bir sorun; bugüne kadar bu sorunu inkar eden unsurları hazırlıksız bir anda teslim alması ve içerisine çekmesi nedeniyle, sömürgecilerin içerisinde oturdukları sırça köşklere deprem yaratması ve si-

yasî alanda tahribata neden olması kaçınılmazdır. *Önemli sorunlar; sar-sıcı ayrılıkların ve büyük çatışmaların olduğu kadar; önemli birliktelikle-rin de yolunu açar.* Kürt halkının devrimci çıkarlarının savunucusu olan cephe, gerçek anlamda yer almak için; bu tartışmanın taraflarının sı-nıfsal tavrını ve vasfını doğru algılamak ve tanımlamak gereklidir.

Din Kardeşliği Kürt Ulusalçılığının Reddi Üzerine Oturur

AKP hükümetinin Kürt sorununu ele alması; AKP'nin burjuva dü-zen partisi olma vasfını zerrece değiştirmez. AKP, cumhuriyet rejiminin sürdürücüsü bir burjuva parti olması itibarıyla, 25 yıldır yürütülen ve her türlü yok etme silahının ve propaganda aracının kullanıldığı savaşı; Kürt ulusal uyanışını durduramaması ve hatta daha da karmaşık bir hal al-masına neden olması gerçeğinden hareketle sona erdirmek istiyor. Si-yasî iktidar, rejimin tüm kurumlarıyla birlikte, Kürt ulusal kurtuluş hare-keti karşısında yitirdiği itibarını kurtarmak ve bir burjuva açılımla Kürt yurdunun, Türkiye sınırları içerisinde kalmasını sağlamak için, Kürt ulu-sal kurtuluş hareketini politik manevralarla bertaraf etmek yolunu be-nimsedi. *AKP hükümeti, Kürtleri sömürge ulus ilişkisi içerisinde tutmak için dini argümanları siyasetinin merkezine koydu. İki ulus arasında İslâm dininin ortak payda olmasına vurgu yaparak, iflas eden “hepimiz Türk milletinin unsurlarıyız” siyaseti ve ideolojik argümanı yerine, “hepi-miz İslâm dininin üyeleriyiz” argümanı, sömürgeciliğin sürmesi için kul-landı.* Din, ulusun oluşumunu sağlayan bir faktör olmadığı gibi; uluslaş-manın önünde önemli bir engel olageldi. Farklı ulusların aynı dine bağ-lılığı, çoğu kez egemen ulusun, ezilen ulusu inkarının zeminini güçlen-dirdi. Bugün de, dinin bu niteliği kullanılarak, ezilen ulusun kurtuluşu-na karşı olan işlevi sürdürülmek isteniyor. Din kardeşliği ekseninde, sö-mürgeciliğin alt yapısı daha da sağlamlaştırılıyor.

Din, sömürgeciliği ve ezilen ulusla ezen ulus arasındaki eşitsiz iliş-ki durumunu sözde reddeder. Ancak, din kardeşliği fikri; burjuvazinin emekçileri sömürmesinin yapısal dayanağı olan mülkiyet ilişkilerini red-detmediği gibi; ezilen ulusla, ezen ulus arasındaki ilişkinin toplumsal koşullarının ortadan kaldırılması için, “mülkiyet ilişkilerinin parçalaması gerekir” fikrini konu etmez. Bir dine bağlı toplum (ümme) organizasyo-nu; ulus (millet) halinde varoluşu ikincil plana iter. Din, uluslaşmayı ve ulusal kurtuluşu; din kardeşliğine karşı bir ideal olarak tanımlar. Bu ne-denle din kardeşliği; ezilen ulusun kurtuluşunu engelleyici bir işlev üst-

lenir. Din kardeşliği ulusal duruşu dışlar. AKP hükümetinin “kardeşlik” politikasının özü, ulusal ayağa kalkışı reddeden din kardeşliği fikrini içerir. Kuşkusuz, din kardeşliği temelinde sorunun çözümü isteminin; Kürt ulusalcılığı ile olduğu gibi Türk ulusalcılığıyla da çelişmesi kaçınılmaz yaşanıyor. Bu çatışmanın dozu, AKP hükümetinin politikasını belirliyor. Çelişkinin ve çatışmanın ivmesi, milliyetçi politik cephenin saldırı derecesi; hükümetin bir noktadan diğerine gidip gelme durumunu belirliyor. Hükümetin, din kardeşliği politikası ile millî birlik (Türkleri ve Kürtleri tek bir devlet çatısı içinde tutabilme) politikası arasında gidip gelmesi olağan bir durum olarak gerçekleşiyor. Bu nedendir ki; Hükümetin başının, sorunu önce “*Kürt açılımı*” olarak tanımlaması, daha sonra yapılan uyarılara bağlı olarak sorunu, “*demokratik açılım*” diye tanımlaması ve çatışma arttıkça sorunu “*millî birlik sorunu*” olarak adlandırması şaşkıncı değildir.

Sorunun Doğru Tanımı Devrimci Çözümün İlk Adımıdır

Sorunun gerçek tanımı, Kürt sorunudur. *Kürt sorunu*; Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının sınırlarının “ayrı devlet kurmak” hakkını da kapsadığını ifade eder. Sorunun sınırlarının, “bir arada, birlikte yaşamak” anlayışı üzerine oturan siyasî sistemin dışına taşacak, alternatif siyasî sistemleri de içerecek kadar geniş tutulması; Türk burjuva iktidarının sömürgeciliğini tehdit eden bir yaklaşımdır. Oysa sorunun çözümü için *demokratik açılım* olarak tanımlanması; Kürtlerin kendi kaderini tayin hakkını, demokratikleştirecek burjuva devletin sınırları içerisine hapsetmektir. Demokratik açılım; devletin demokratikleşmesini hedefler. Devletin demokratikleşmesi ise, Kürt sorununun çözümü için tek devlet sınırları içinde tutar. Dolayısıyla bu yaklaşım, ulusların kendi kaderini tayin hakkına ipotek koyar. Bu nedenle hükümet, yapılan uyarıyla, tanım konusunda gaflete düşmekten kurtularak; sorunu *Kürt açılımı* olarak tanımlamaktan vazgeçti ve “demokratik açılım” tanımlamasını kullanmaya başladı. Hükümetin başının; Tek devlet (Millî birliğin ifadesi olan devlet) rejimi devam edecek, “resmî dilin Türkçe olması zorunludur” dayatmasından vazgeçilmeyecek, PKK dağıtılacak, ön koşullarıyla demokratik açılımın sınır taşlarını belirlemesi şaşkıncı değildir. Bu şaşkıncı olmadığı gibi; Küçükburjuva sosyalistlerinin de sorunu, özel önemle, demokratik açılım diye nitelendirmeleri de şaşkıncı değildir. Kürt ulusal devriminden, her dönemde vebadan uzak durur gibi uzak duran kü-

çükburjuva sosyalist örgütlerinin de; Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının sınırlarının, devlet kurma hakkına kadar geniş tutulmasını içeren bir tanıma karşı çıkması olağan sayılmalıdır. Küçükburjuvazinin sınıfsal vasfı, Kürt sorununa bakış açısını belirler.

Burjuva ve küçükburjuva siyasîlerin ve ideologların; Kürt sorununa ilişkin tartışmaların sürdürülmesi ile ortaya çıkan ve TC devletini tehdit eden tehlike olarak gördükleri en önemli olgu, “Türkiye’nin parçalanmasıdır”. Bu burjuva sömürgeci bir kavrayıştır. Türkiye’nin parçalanacağı düşüncesi; Kürdistan’ın Türkiye’nin bir parçası olduğuna ilişkin yargının (varsayımın) ürünüdür. Oysa Kürdistan’ın kuzey parçası, Türkiye’nin sömürgesidir. Kürtlerin üzerinde yaşadığı topraklar, Türkler Anadolu’yu istila etmeden öncede Kürtlere aitti ve bu durum sürmektedir. Bugün Kürdistan’ın önemli bir parçası, Türk devleti tarafından sömürge statüsünde elde tutulmaktadır. *Dolayısıyla Kürt ulusunun ayrı devlet kurması, kendi yurtları üzerindeki tasarrufu kendi ellerine almasının ifadesidir. Ayrılma hakkının kullanılması; Türkiye’nin parçalanması değil, Türk devletinin Kürdistan toprakları üzerindeki istilacı tasarrufunun sona ermesidir.* İstila olgusunun sona erdirilmesi, doğrudan, Kürdistan ve Türkiye’nin iki farklı ülke olarak birbirinden ayrılmasıdır. Bu ayrılmaya karar verme hakkı da; sömürge statüsünde olan Kürdistan halkına aittir. Bu hakkın kullanılmasına karşı olmak; Türkiye’nin, Kürdistan’ı ilhak etme durumunun sürmesini onaylamaktır.

T.C devletinin demokratikleşmesi, sömürgeci statünün kaldırılması anlamına gelmez; statünün demokratik ilişkiler içerisinde sürdürülmesi anlamına gelir. *Önemle belirtmek gerekir ki; Burjuva demokrasisi sömürgeciliği reddetmez. Bir burjuva devlet hem ilhakçı, sömürgeci ve hem de demokratik olabilir. Dolayısıyla sömürgeci devletin demokratikleşmesi; Kürt halkının özgürleşmesini kapsamaz.* İktisadî olarak sömürünün sürmesine zarar vermeyecek ve hatta sömürüyü daha da kolaylaştıracak siyasî demokrasinin, devletin biçimi olmasına ve demokrasinin Kürtlere de bireysel yurttaşlık hakları kazandırmasına burjuvazinin itirazı yoktur. Küçükburjuva sosyalistlerinin de, Kürt sorununu tartışırken “bölünmeye” karşı itirazını yüksek tonda yapması; Kürdistan’ın ayrı bir ülke olduğunu görmeyecek denli büyük aymazlıktır. Ulusların kendi kaderini tayin hakkının ne anlama geldiğini bilmezden gelmesi, küçükburjuvazinin sınıfsal niteliğine sıkı sıkıya bağlıdır. Kürt sorununa burjuva demokrasisi penceresinden bakan küçükburjuva sosyalist siyasetçi-

lerin ve ideologların; işçi sınıfının devrimi sorununa da bu pencereden bakmaları ve devrim fikrinden ve eyleminden uzaklaşmaları anlaşılır bir durumdur. *Kaldı ki; Kürt ulusu kendi kaderini tayin hakkını, ulusların eşit koşullarda bir arada yaşaması doğrultusunda da kullanabilir. Farklı ulusların eşit koşullarda tek devlet çatısı altında bir arada olması; iki ulusun tek bir ulusa dönüşerek kaynaşması değil; iki farklı ulusun, ulusal kimliklerini koruyarak bir arada olmasıdır. Bu haliyle devlet, farklı ulusların aynı çatı altında eşit koşullarda bir arada yaşamasının ifadesi olacak şekilde yapılmalıdır. Bunun aksi bir davranış; “Kürt ulusu yoktur”, “Kürtler Türk kavmidir”, “Kürtler Türk milletinin bir parçasıdır” savını terk etmemek anlamına gelir.*

Görülmesi gereken gerçek, Türklerle Kürtlerin farklı iki ulus olduğudur. Farklı iki ulus birbirleriyle eşit koşullarda bir arada yaşayarak dost olabilirler. Bu doğru ancak, Türklerle Kürtlerin kardeş olduğu, maddî gerçekliği yansıtmayan uydurma bir savdır. Çünkü Türklerle Kürtler kardeş sayılamayacak kadar farklılıkları olan iki ulustur. Kültürel benzerlikleri ve ortak çıkarları, iki ulusu dost yapar ama kardeş kılmaz. Ermeniler ve Türkler kardeş sayılmadığı ölçüde Türkler ve Kürtler de kardeş değildir. Arapça ile Türkçe ayrı dil ailesine üye olduğu gibi Türkçe ile Kürtçe de ayrı diller ailesine üyedir. Ancak bu durum farklı ulusların eşit koşullarda yaşayarak dost olmalarını engellemez. *Türklerin ve Kürtlerin kardeş olduğuna ilişkin sav asıl olarak; Türklerle Kürtlerin ortak atadan geldiklerine ilişkin savın yumuşatılmış halidir. “Kürt ve Türk ulusları kardeştir; emperyalistler bizi parçalamak istiyor” teranesini sürekli tekrar eden, küçükburjuva sosyalistlerinin anlamadığı; Dünyanın tüm işçileri kardeştir şiarının, “tüm uluslar kardeştir” şiarından niteliksel farklı olduğudur.* Bu elmalarla armutları birbirinden ayırt edememektir. Tüm ülkelerin işçileri ve halklar, ulusal vasıflarından kopabilme olanağına sahip oldukları için kardeştirler. İşçiler ulusal kimliklerini içselleştirdikleri oranda, diğer ulusal kimlikli işçilerle kardeşlikleri zedelenir. Ulusal kimlik, diğer ulusla kardeşliği dışlar. *Kaldı ki; ulus, homojen bir yapıya sahip değildir. Ulus, birçok sınıfı içerisinde barındırır. Aynı ulusun üyeleri olan sınıflar da birbirine kardeş olamaz ve hatta emekçilerle, burjuvaların, eşitliği dışlayan koşullarda, bir arada “ulus” halinde yaşamalarına rağmen, dost olmaları dahi imkansızdır. Bu durum bir gerçekken, kendi içerisinde farklı sınıfsal kaygı ve çatışmaları barındıran iki ulusun kardeş sayılması abesle iştigaldir. Kürt sorununun çözümünü ele alırken soruna ba-*

kışımızı gölgeleyecek bu türden tanımlamalardan uzak durulması zorunludur. Eğer Kürtler Türklerin kardeşi olsaydı; bir kardeşin bir kardeşe göstereceği hoşgörü ve muhabbeti Türkler Kürtlere gösteriyor olurdu. Türkler ailesinin üyesi (kardeş) sayılan Azerilere, Özbeklere, Türkmenlere vb. "aynı devlet çatısı altında bir arada yaşamamız zorunludur" demeyen Türklerin; Kürtlere, "birlikte yaşamamız zorunludur", "Kendi kaderinizi tayin etme hakkınızı ayrılma yönünde kullanmanız ihanettir", "Ulusal devlet kurmanıza asla izin vermeyiz" demesi ne anlama gelir. Yurtlarının yan yana olması; Türklerin, Kürtlere birlikte yaşamayı dayatma hakkı vermez. Aynı ilke tüm ulusların ilişkilerini bağlar.

Kapitalizm, feodal sistemi parçaladı. Bu parçalanma feodalizmin yaşam tarzını da kökten değiştirdi. Kapitalizm, feodal topluma ait büyük aile yapısını, burjuva iktisadî ilişki tarzının zorunluluğu nedeniyle, yeni yaşam tarzına uymadığı için reddetti. Kapitalist topluma ait, hücre tipi aile yapısında, kardeşlerin ayrı ev açması normal (olağan) bir durumdur. Burjuva yaşam tarzına rağmen, siyasî iktidarın sözde kardeş saydığı Kürtlerin, ayrı ev açma hakkını kullanmasına itirazı; var olan ilişkinin kardeşlik dışında bir ilişki olduğunu betimler. Bu yaklaşım; Türk ulusal siyasasının, Kürtleri kardeş saymadığının itirafıdır. İki ayrı evde oturma kardeşlik bağı koparmayacağı açıkken; (Türklerin, Azerilerle, Özbeklerle vb. kardeşliği) Kardeşin ayrı evde yaşamasının kardeşlik bağına son vereceği korkusu hangi çıkar üzerine oturmaktadır. Bu da gösteriyor ki; Türk ulusal siyasasının, Türk ve Kürt milletlerinin kardeş olduğu konusunda kuşkuları vardır. Bu kuşkulara hayat veren somut durum; Kürtlerin aynı evde oturan kardeş değil; toprakları gasp edilmiş maraba olduklarıdır. Aile içi ilişkilere benzetmek gerekirse, bu, karı koca ilişkisidir. Ataerkil bir ailede kadının ayrılma hakkını kullanması, kocanın otoritesinin sarsılması ve kadının erkeğe eşit olması yönünde atılmış bir adımdır. Kuşkusuz çağdaş kölelerin (marabanın, işçinin ve kadının) ayrı bir yaşam kurmak için harekete geçmesi, efendinin işine gelmeyen bir durumdur. Türk ulusal siyasasının ve dolayısıyla ideolojik olarak bu ulusal siyasayı içselleştiren Türklerin, Kürt sorununun çözümüne ilişkin korkularının altında yatan gerçek; farklı iki ulusun bir arada "gönüllüğe" dayalı olmayan ilişki içerisinde yaşadığı ve Türklerin, egemen ulus olarak, Kürtlerin ulusal haklarını kullanmasını engellediğidir. Kuşkusuz, ezilen ulusun köleliğine son verecek ve ezen ulusun egemenliğini sona erdirecek bir siyasî çözümün, egemen ulusu, köle ulus-

la eşitleyecek olması; Ezen ulusun en ölümcül kaygısıdır. Filistin ulusunun özgürlük ve ulusal devlet kurma hakkını kayıtsız şartsız savunan burjuva ulusalcı siyasîlerin, ideologların, konu Kürt ulusunun özgürlük ve ulusal devlet kurma hakkı olunca bin türlü bahane bulmaları tam bir ikiyüzlülüktür. Bu bahanelerin ya da bahanelerin tanımlanması olan kavramların birinin dahi arkasına sığınarak, Kürt ulusal sorununa yaklaşan birey ve grup, sömürgeci iktidarın çıkarlarına hizmet eder. Devrimci sosyalistleri küçükburjuva sosyalistlerinden ayıran ince çizgi tam da bu noktada başlar.

Kürt Siyasî Hareketinin Tasfiyesinin Anlamı ve Devrimci Politika

Gerek emperyalistlerin ve gerekse sömürgeci bölge devletlerinin, Kürt hareketinin örgütü olan PKK'nin devrimci misyonunun tasfiye edilmesini istedikleri genel bir doğrudur. Kuşkusuz bu tasfiye istemi, aynı zamanda Kürt ulusal hareketini, bir bütün olarak burjuva devletin unsuru haline getirmek isteğini de içermektedir. Emperyalist politikacılar ve ideologlar, Kürt ulusal hareketinin sisteme eklenmesi sürecinde; ulusal hareketin öncüsü olduğu somut olarak belli olan PKK'nin yok edilmesini başaramadıkları için, varlığını sürdürmesine razı oldular. Ancak, "Emperyalistlerin ve Türkiye cumhuriyeti devletinin, PKK'nin parçalanmasını istedikleri" savı somut durumu yansıtmıyor. Emperyalistler ulusal hareketin denetlenebilir olmasının; tek bir önderlik altında bir bütün olarak kalmasına bağlı olduğunu biliyorlar ve bunu önemsiyorlar. Esir edilmiş ve kontrol altında tutulan önderin siyasî denetimi ile hareket eden örgütün parçalanması; hareketin denetimini zorlaştıracığı anlamda, siyasî iktidarın işine yaramayacak olan ve dolayısıyla istenmeyen bir durumdur. Emperyalistler bu konuda Türk devletini ikna etti. Kürt ulusal hareketinin burjuva devlet sistemine eklemlenmesine dayalı bir çözüm için, devletin yeniden biçimlendirilmesi, çoğu burjuva siyasetçi ve ideolog tarafından savunulan bir tez olarak siyasetin gündemine yazıldı.

Burjuva siyasî iktidar, Kürt gerilla hareketinin lağvedilmesi doğrultusunda etkin propaganda yapıyor. Gerillanın tasfiyesi; Kürt ulusal hareketinin kolunu kanadını kırmak, Ulusal kurtuluş ve özgürlük adına söylenecek sözün dayanağını yıkmaktır. Kürt ulusal kurtuluş hareketinde, Aşil'in topuğu gerilladır. Gerillanın tasfiyesi hareketin kan damarını kesmek demektir. Küçükburjuva sosyalistlerin, "barış için PKK'nın si-

lahtan arındırması gereklidir” fikri; T.C devletine diz çöktüren gücün silahlı savaşı olduğu gerçeğini görmezden gelmek tavrı üzerine oturur. Bu noktada, ulusal kurtuluş güçlerini silahtan arındırmak için; PKK'nin siyasallaşması gerektiği söylemi sıklıkla tekrar ediliyor. Bu savın sahipleri, siyasetin ne olduğunu bilmeyecek kadar cahil olanlardır. Politika konusunda az çok bilgisi olan insan, savaşın, siyasetin silahla yürütülme biçimi olduğunu bilir. Silahlı mücadele, siyasî mücadelenin bir üst aşamasıdır. PKK siyasî bir harekettir. PKK silahı bıraksın ve dolayısıyla siyasallaşsın anlayışı saçmadır. PKK silah bırakarak, legal bir partiye dönüşerek siyasallaşmaz. Çünkü PKK zaten siyasî bir harekettir. Bu türden bir legalleşme; siyasî bir organizasyonun, burjuva rejime teslim olarak, devrimci vasfına son vermesidir. Evet kuşkusuz teslim olmak da bir siyasî adımdır. Ama bu siyasallaşma; ulusal devrimcilikten vazgeçmenin ifadesidir. *Kürtlerin, ulusal kurtuluş hareketini ulusal bağımsız bir devlet kurmaya kadar götürmesi için silahlı güce gereksinimi olduğu kadar; Türklerin ve Kürtlerin eşit koşullarda bir arada yaşayacağı, birleşik demokratik cumhuriyetin kurulması için de ve bu cumhuriyet rejimi kurulduktan sonra da Kürtlerin silahlı organizasyona gereksinimi vardır. Hedef ne olursa olsun, silahlı savaşımı yürütecek örgüte sahip olmak; egemen burjuva siyasî iktidarının saldırısına açık hale gelmektir. Demokrasi; burjuvazinin silahlı güce (ordu, polis) sahip olmasını reddetmiyorsa; Kürt ulusunun silahlı gücünün olması da demokrasiyi inkar etmez. Aksine iki ulusun bir arada yaşadığı toplumda; iki ulusa ait silahlı gücün varlığı; bu iki ulusun eşitliğinin ve dolayısıyla demokrasinin güvencesidir. Kendi silahlı gücünün devam etmesi konusunda ısrar eden bir ulusun, diğer ulusun silahlı gücünün tasfiyesini istemesi ikiyüzlüktür. Bu yaklaşım, iki ulusun birlikte yaşaması için olmazsa olmaz “güven” ve “gönüllü birlikteliğin” inşasında büyük bir engeldir. Ezilen ulusun ezen ulusa karşı, o güne kadar yaşadıklarından dolayı duyduğu kuşku, gönüllü birlikteliğin hemen oluşmasını önler. Bu güven oluşumu süreci bir hayli uzun olacaktır. Bu süreç içerisinde, özellikle ezilen ulusun, kendi selametinin dayanağı olacak silahlı güce daha fazla gereksinimi vardır.*

Burjuva siyasîler, ideologlar, gazeteciler, generaller ellerindeki kartları açtılar ve Kürt sorununa ilişkin burjuva fikirlerin hemen hepsi açığa çıktı. Kuşkusuz Kürt tarafının etkin siyasî gücü ve dolayısıyla TC'nin siyasî muhatabı olan PKK'nin “yol haritası”, sürecin yönü konu-

sunda belirleyici olacaktır. Kuşkusuz, bu noktada Kürt halkının siyasî önderleri ve ideologlarının ileri süreceği tezler, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkını kullanmasında önemli işleve sahiptir. Bu süreç, Kürt siyasetçileri ve ideologlarına da bir yol ayrımını dayatıyor. Kürt önderleri, ya siyasî iktidarın Kürtlere uygun gördüğü kimliği benimseyerek teslim olacaklar; ya da özgürlük savaşının onur simgesi olarak yollarına devam edecekler. PKK'nin, bağımsız Kürdistan emekçiler cumhuriyeti stratejisi yerine; TC devletinin demokratik nitelik kazanması anlamına gelen demokratik cumhuriyet stratejisini ikame etmesi, sürecin devrimin aleyhine gelişeceğine ilişkin bir belirtidir. Çünkü; TC devletinin demokratik cumhuriyete dönüşmesi istemi; burjuva devletin en demokratik biçimi de olsa, özü itibarıyla burjuva devletin devamına onay vermeye ilişkin bir siyasettir ve bu siyaset devrimden vazgeçmenin ifadesidir. *Açıktır ki, toplumsal mücadele içerisinde devletin biçiminin değişmesi bir "ilerlemedir". Kuşkusuz bu "ilerleme", TC devletinin bağıışı değildir; Kürt özgürlük hareketinin mücadelesi, TC devletini biçim değiştirmeye zorladı. Kürtler bu "ilerleme" durumu ile yetinme doğrultusunda irade gösterebilirler. Kürtlerin haklarını bu doğrultuda kullanması önüne hiçbir kurum koşul koyamaz. Bu doğru olduğu gibi; Kürt emekçilerinin kurtuluşuna ilişkin gerçekleri açıklamak da devrimci sosyalistlerin hakkıdır ve bu hakkın kullanması önüne hiçbir siyasa engel koyamaz. Kürtler kendi kaderini tayin hakkını koşulsuz kullanır, gerçekliğine dayanarak; bu hakkın, TC devletinin demokratik gelişmesi doğrultusunda kullanılması olağan bir durumdur. Olağan olmayan, devletin değişim sürecini "devrim" olarak nitelendiren siyasîlerin, bu savlarını; devrimci sosyalistlerin de "doğru" olarak kabul etmesi yönündeki istemleridir. Bu isteklere karşı vurgulamak gereklidir ki; TC devletinin, Kürt sorununu, Kürt ulusu lehinde çözecek biçimde değişimi, reformdur. Kürt sorununun reformcu yolla çözümü; bu değişim ile yetinenlerin sınıfsal vasfının ne olduğuna ilişkin göstergedir. Kürt halkının özgürlük savaşını, Kürdistan emekçilerinin kurtuluşunun ifadesi olacak siyasî iktidarın kuruluşu ile taçlandırma stratejisine bağlama noktasında; devrimci sosyalist hareket, reformcu hareketten ayrılır.*

19 Aralık 2009

Devlet “Egemen Sınıf Aygıtı Olmanın Gereğini” Hep Yaptı

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, AKP hakkında kapatma isteği ile dava açtı. Davanın konusu AKP'nin din referanslı bir parti olması idi. Dava AKP'nin istediği şekilde sonuçlandı. AKP'nin hükümet olması bu sonucun AKP lehine olmasında önemli rol oynadı. Aynı süreç içerisinde, Demokratik Toplum Partisi (DTP) hakkında da kapatılma istemiyle dava açıldı. DTP hakkında açılan dava; devletin elinde bir koz olarak, gerektiği zaman açılması koşuluyla üstü örtülerek bekletildi. “Kürt sorununa ilişkin açılım” süreci çıkmaza girdiği an, üstü örtülen koz masanın üzerine konuldu. Beklenen oldu; çifte standart davranış ete kemiğe büründü, Anayasa Mahkemesi DTP'nin kapatılmasına karar verdi. Yargının bu eylemi, devlet organlarının, görünen yükümlülükleri ve kimlikleri dışında; devlet aygıtının unsurları olmaları itibarıyla siyasî tutum takındıklarını somut olarak gösterdi. Gerekli olduğu anda devletin tüm organları, siyasî kimlikleriyle, siyasî düzen dışı unsurlara karşı ve hatta birbirlerine karşı politik tutum takınırlar.

DTP'nin Kapatılmasının Sınıfsal Anlamı ve Siyasî Sonuçları

Parti kapatma istemi ile dava açılması, yeni bir eylem değil. Aynı dönemde, hakkında dava açılan iki partinin ortak yanı; resmî ideolojik ezberin dışında bir söyleme (eyleme değil) sahip olmalarıdır. Türkiye siyasasının çifte standart tutumunun bir örneği, bu partiler hakkında dava açılma sürecinde somut olarak görüldü. MHP bu çifte standart uygulamanın sözcülüğünü ve öncülüğünü açık seçik sergiledi. AKP'yi kurtarmak için canhıraş bir gayretle, gerekirse anayasanın ilgili maddesini değiştirmek gerektiğini söyleyen MHP sözcüleri; ancak bu değişiklikten DTP'nin yararlanmaması için önlem alınması gerektiğinin altını çizdiler. DTP'yi düzen için tehlikeli gören MHP; AKP'yi tehlikeli görmedi. (DTP'ye karşı mücadele etmeği milliyetçiliğinin ve devletçiliğinin kanıtı olarak gören MHP; mukaddesatçı parti olduğu iddiasının kanıtı olarak

da AKP'yi koruma, kollama tavrını her durumda gösterdi.) Görünen o ki; MHP önderleri, AKP'nin burjuva düzenin has savunucusu bir parti olduğu (ya da en az kendileri kadar tehlikeli olduğu) gerçeğini görmüş durumda. Bu gerçeği burjuva cumhuriyet devletinin diğer kurumlarının ve devletçi partilerin de görmesi uzun sürmüş olsa da sonunda bu gerçek kavrandı. Generalleri "düzen karşıtı parti olmadıkları noktasında ikna eden AKP önderleri; tam da işi yoluna koyma rahatlığı içerisindeyken, bir anda yargının tavrı nedeniyle az da olsa bir şaşkınlık yaşadılar. Neyse ki; adaletin kılıcı AKP'ye teğet geçti. Kuşkusuz AKP önderlerini en çok üzen şey; DTP ile aynı muameleye (!) tabi tutulmaktı. Burjuva cumhuriyet kurumlarının, resmî ideolojik ezberin katı savunusu üzerinden kendilerini konumlandırmalarına karşın; bu iki parti, resmî ezber dışı (karşıtı değil) söyleme sahip olmaları nedeniyle yargılandılar. Geç de olsa; DTP'nin Kürt ulusal referanslı; ama burjuva programa sahip düzen partisi olduğu gerçeği, devletin bazı kurumları tarafından kabul edilse de, devletin en statükocu aygıtı olan ordu ve yargı ile bu kurumlarla ideolojik söylemi aynılaşan ulusalcı burjuva partiler hâlâ bu gerçekliği kavramaktan uzak. DTP iteklendiği yerde bir karşı duruş göstermek zorunluluğu hasil olduğu için düzen dışı söyleme ulaşan bir partidir. T.C devletin, Kürtler lehine biçimsel değişimini istese de, DTP'nin devleti yıkmak gibi toplumsal bir hedefi olmadığı da somut, siyasî olgudur. Resmî ideolojinin en net temsilcisi olan MHP'nin başbuğu bay Devlet önünde, ceketinin düğmelerini ilikleyerek, elini sıkarak DTP eş başkanı, o an açıkça DTP'nin devlete bağlılığını ilan etti. Hayat en iyi öğreticidir.

Kapatılma eylemi; "demokratik açılım" sürecini yönetme yeteneğine sahip olmayan, ve siyasî yükümlülüğünü başka inisiyatiflere devreden DTP'nin yararına oldu. Siyasî süreci yönetemeyen partinin, kimliği aşırır; varlığı anlamsızlaşır. Siyasî süreci beylik laflarla ve abartılı tutum takınarak götürme ve amacı doğrultusunda, sürecin önünü açıcı bir politika üretemeyen DTP'nin rolü silikleşti. Tam da siyasî varlığı halk tarafından sorgulanır duruma gelmişken, Anayasa Mahkemesi, DTP'ye ceza vermek isterken, "taze kan" sundu. Yasal varlığı sona erdirilen DTP yöneticileri; baskı görmeyi ve mağdur edilmeyi kullanarak politik yetersizliğini gözden uzak tutacak olanağı elde ettiler. Bu olanağı fırsatı çevirmek için DTP milletvekilleri istifalarını açıkladılar. Büyük millet meclisi, DTP milletvekillerinin istifasını kabul ederse; Kürt sorununun burjuva çözüm sürecini, artık sürecin asli unsuru olan PKK doğrudan

muhatap olarak yürütecek. Böylece DTP süreci yönetme rolü oynamaktan kurtulacak. Toplumsal savaşım sürdürülürken, bazen taraflar, siyasî öngörüden yoksun olmaları nedeniyle, hiç istemedikleri halde atıkları adım ve söylemle rakiplerine hayat öpücüğü verirler. Siyasî savaş sürerken bazen rakibin taktik hataları, siyasî parti ve gruplara, beklediği ölçüde katkı sağlar. Öyle de oldu. DTP milletvekilleri parlamento dışına itilirse; Devletin demokratik açılımı yöneten aygıtları; PKK ile, daha doğrusu Abdullah Öcalan ile doğrudan ama yasadışı görüşmek zorunda kalacaktır. Kürt sorunu eksenli başka bir legal partinin kurulması da artık bu durumu geri plana iteleyemez. Yargı, DTP'yi kapatma kararı alarak, devletin bazı organlarını yasadışı siyasî ilişki kurma çizgisine itekledi. Burjuva devletin organları arasındaki çelişki ve çatışma; bazen çatışan tarafları hiç istenmeyen noktaya sürükleyecek ölçüde siyasî havayı bozar. Devlet organları arasındaki çelişki, sınıfsal ve kurumsal varlık gerekçelerinin inkarı olan eyleme itilmelerine neden olacak ölçüde, tarafların siyasî öngörü yeteneğinin körleşmesine neden olur.

Her Burjuva Devlet Aygıtı Politik Kimliğe Sahiptir

Burjuva devlet aygıtı, her dönem ve her durumda, düzen dışı girişimlere karşı, gerekli önlemleri alır. Burjuva devlet ne kutsaldır ne de sınırsız hoşgörülüdür. Hoşgörü sınırları devletin gücü oranda çizilir. Burjuva devlet güçlü değilse; gerçekleştirdiği pratik düzen partisi olduğunu kanıtlasa da, düzen dışı söylemi var olma gerekçesi yapan partilere göstereceği tolerans sınırlıdır. Devletin organları, bu partilerin engellenmesi ya da dağıtılması için elindeki olanakları kullanmakta tereddüt etmez. Devlet aygıtının esas organı olmaları nedeniyle üstlendikleri yükümlülüklerini gölgede bırakacak ölçüde siyasî kimlikleri ortaya çıkar. Diğer yandan, düzen dışı söyleme sahip partilerin siyasal arenadan silinmesi için gereken tedbirlerin alınması da toplum tarafından "normal" karşılanır. Bu süreçte, üstlendikleri asli görev nedeniyle devletin kimliği farklı olan organlarının siyasî tavır alışları da göze batmaz. Ancak burjuva demokrasisinin; gerçek demokrasi olduğunu sanan bazı küçükburjuva ideologları, burjuva devletin organlarının asli yükümlülüğü dışına çıkararak, politik tavır gösteremeyeceği hayaline kapılarak; eylemin burjuva demokrasisinin özüne ters olduğu, "demokrasi ayıbı olduğu" iddiasında bulunurlar. Ama gerçek şudur; bütün sömürge sınıf iktidarları,

tarih boyunca kendilerini korumak için her yola başvurmuşlardır. Burjuva cumhuriyeti de bir sınıf devleti olarak kendini savunur. En demokratik burjuva devlet dahi sınıfsal vasfı gereği; düzen karşıtı eylemleri şu ya da bu şekilde ama mutlaka engeller. Altının oyulmasına ve yaşamına son verilmesine rıza gösteren bir “burjuva devlet”, pratik olarak devlet olma niteliğini yitirmiş demektir. Devlet kendini koruma olanaklarına ve araçlarına sahiptir. Burjuva demokrasisinde bu olanaklar daha fazladır. Burjuva devletin kendini koruma eylemi siyasî bir öz içerir ve devletin tüm organları ve alt kurumları bu tavrı içselleştirmiş bir forma sahiptir. Bu normal bir durumdur. Anormal olan, bir sınıf devletinin kendini yıka düşüncesine ve eylemine hoşgörülle bakabileceği kanısındır.

Devletin siyasî partilere karşı tedbir alması olağandır. Bir siyasî parti mecliste çoğunluğu oluşturmuş ve hükümet eder durumda olmasına rağmen; bu partinin “düzen dışı” sayılarak, diğer devlet organları tarafından hasım (!) ilan edilmesi de mümkündür. Genel anlamda bu olağan bir durum iken; sınıf iktidarı sorununu kavramayan toplumlar ve gruplar açısından bu hal, olağan dışı görülür. Bu durumun örneği; Türkiye’de askeri darbelerle, muhtıralarla, Anayasa mahkemelerinin icraatlarıyla daha önce sergilendi. Bu icraatın bir benzeri daha “yeni” bir versiyonla sahnelendi.

Devletin Organları Arasındaki Çelişkinin Anlamı

Devletin yasama (Meclis,) yürütme (Cumhurbaşkanlığı, Bakanlar kurulu, Ordu, Bürokrasi) ve yargı organları; genel anlamda ve kesin bir biçimde kapitalist sistemin koruyucusudur. Ancak bu duruma rağmen; devletin organları arasında çelişki, görüş farklılığı ve uzlaşır çatışma yaşanabilir. Bu organlar arasında bir çelişki olduğu gibi; organların alt kurumları arasında da tutulan yola ilişkin görüş farklılıkları olabilir. Örneğin ordu ile parlamento, ya da ordu ile bürokrasi, ordu ile hükümet arasında çelişki ve didişme; hatta bu organların kendi alt birimleri arasında da çelişki ve çatışma kaçınılmaz var olur. Bu doğrudan toplumsal ilişkilerin karmaşık yapısına ve sınıf çatışmalarının durumuna bağlı olarak, toplumsal ilişkilerin farklı biçime bürünmesinin mümkün olmasına ve bu nedenle toplumsal durumun biçimine ilişkin farklı görüşlerin bu birimler tarafından savunuluyor olmasına bağlıdır. Kaldı ki bir burjuva iktidarın ana unsurları arasında dahi çelişki mümkündür. Örneğin siyasî kurumlarla ya da ideolojik unsurlarla iktisadî alan aktörlerinin (sermaye sahip-

lerinin) aynı görüşleri birebir savunması mümkün değildir. Bütün bu iktidar aygıtları arasında tek bağlayıcı ve birleştirici görüş kapitalist sistemin korunmasıdır. Çelişki ve görüş ayrılığı kapitalist sistemin nasıl korunacağı ve nasıl düzenleneceğine ilişkindir. Bu durum, devlet organlarının aynı zamanda siyasî olmalarının nedenidir. Kapitalist iktidarın farklı alanları arasında çelişkinin var olması; örneğin iktisadî alanın oyuncularının burjuva devletin yapısının değişmesini istemeleri ya da din ve okul gibi ideolojik kurumların yeniden yapılanmasını arzu etmeleri mümkündür. Bu istem nedeniyle, kapitalist iktidarın hiçbir aygıtı; kendine hayat veren kapitalist düzen karşıtı bir duruş alma noktasına sürüklenmez.

Ordunun ve yargının, AKP hakkında takındığı tavrı, bu ilişkiler içerisinde kavramak mümkündür. Alışlagelmiş resmî görüşün katı temsilcileri olan ordu ve yargı kurumları; Söylemi nedeniyle AKP'nin düzen dışı parti olduğu iddiasındadırlar. Çelişkinin temelinde de bu "ters" algılama durumu vardır.

Burjuva düzen partileri, kapitalist devletin esas unsuru değildir ve gerek partilerin birbirleriyle ve gerekse partilerin devlet organlarıyla ters düşmesi daha gerçekleşebilir bir haldir. Ordu, yargı ve bürokrasi; doğrudan devletin asli unsurudur. Oysa partiler; göstermelikte olsa, halkın oyuyla devletin resmî organı olan meclise girebilirler ve hükümet olabilirler. Siyasî partiler ancak meclise girer veya mecliste çoğunluk elde edebilirlerse; devletin yasama ve yürütme organının "belli bir dönem için" unsuru durumuna gelirler. Bu durumda devletin esas unsuru olan meclis ve hükümet üyeleri, düzen dışı söylemini revize eder. Partinin nispi "bağımsız" vasfı sona erer. Hükümet olmadan önce dillendirdiği söylem ne olursa olsun bütün partiler, düzenin has savunucusu olurlar. Bu noktadan itibaren partinin, resmî ezberle olan görüş farklılığı; devletin organları arasındaki görüş farklılıkları niteliğini alır.

Toplumsal arenada yer alış biçimine bağlı olarak, kimi burjuva partilerin; düzen dışı bir söyleme sahip olabilmelerinin koşulları vardır. Burjuva düzen partileri; toplumun siyasî ve ideolojik eğilimlerini ve farklılaşmalarını gözeterek bir söylem ve eylem çizgisi edinirler. Toplumun nabzını eline alamayan burjuva düzen partisi kendiliğinden silinip gitmeğe mahkumdur. Bu nedenle, burjuva partiler, başarı kazanmak istiyorlarsa; toplumun farklılaşan ideolojik ve siyasî durumuna uygun söylem ve eylem içerisinde bulunmak zorundadırlar. Kuşkusuz düzen muhalifi

toplumsal kesimlerin istemine karşılık gelen, düzen dışı söyleme sahip partiler, meclise girer girmez ya da hükümet olur olmaz, söylemlerini terk edemezler. Söylemlerinin devletin resmî söylemi ile uzlaştırırlar. Dolayısıyla meclis ve hükümet söylemde, ordu, bürokrasi ve yargı kadar net ve katı biçimde resmî ideoloji taraftarı olamaz. Genel kapitalist düzenin korunması konusunda hemfikir olmak; kapitalist devlet aygıtının ne şekilde yönetileceği konusunda da hemfikir olmayı gerektirmez. Bazı dönemlerde, devletin organları arasında tutulan yol konusunda fikir ayrılığının oluşması normaldir. Ancak bu “normal” sayılacak yönetim tarzının farklılaşması; özellikle devletin “kadir-i mutlak”, resmî söyleminin kutsal sayıldığı ülkelerde; düzen karşıtlığı sayılabilir ve bu yöndeki kuşklar çatışmalara yol açar.

Devletin organları arasındaki çelişki ve çatışma; asıl olarak devletin resmî söylemi ile toplumun söylemi arasındaki çelişki ve çatışmanın tezahürüdür. Devletin, toplumun gereksinimleri ve isteklerini belirleyerek; tepeden inme, yukarıdan aşağıya toplum düzenlenişini sağladığı ülkelerde; devletle toplum arasındaki çelişki ve çatışmanın daha yoğun olması kaçınılmazdır. Bu nedenle kapitalist sistem sınırları içerisinde kalan, ancak söylemde, resmî ezberin dışına çıkan partilerin toplumun önemli kesiminin desteğini alması gerçekleşir. Bu partilerin hükümet olma durumunda, devletin asli organlarının ve devletçi partilerin ona karşı eylemleri, partinin toplumsal desteğinin artmasına neden olur. AKP'nin 2007 milletvekili seçiminde oyunun artmasında, devlet organlarının ve devletçi partilerinin resmî söylemle AKP'nin üzerine gitmesinin önemli etkisi olduğu açıktır.

AKP'nin, çelişki ve çatışmanın içerisinde yeşeren, boy veren bir parti olduğu görülmelidir. Açıkça ifade etmek gerekirse, DTP'nin siyasî varlığı da, kendinden önceki partiler gibi; Kürt halkının T.C tarafından dışlanması ve bu dışlanma üzerine oturan çelişki ve çatışmaya doğrudan bağlıdır. T.C Devleti, Kürt ulusunun toplumsal değerlerini inkar etmekten vazgeçtiği anda ve devlet bu duruma uygun biçimlendiği zaman; DTP gibi, farklı sınıf ve farklı dinsel/ulusal unsurları içerisinde barındıran cephe örgütlenmesi türü partiler, varlığını sürdürme koşulu ortadan kalktığı için silinecekler ve yerini yeni tipte partilere bırakacaklar. Bu kaçınılmaz yaşanacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti devleti kurulduğu günden beri; devletin asli unsurları; toplumun gereksinim ve isteklerinin ne olduğunu kendileri be-

lirlediler. Bu yönetici elit, toplumun “iyiye” yönelmesini topluma rağmen, en iyi kendilerinin belirleyeceğine ve bu doğrultuda en iyi kararı ve doğru eylemi kendilerinin gerçekleştireceklerine ilişkin yargıya sahip oldular. Devlet kurumları kendinden menkul, değişmez ve değiştirilmesi düşünülemez, dinsel kılınmış, siyasî ideolojik yönetim tarzını içselleştirdi. Bu içselleştirme öylesine bir paranoya haline dönüştü ki, devletin asli kadroları, yönetme biçimine ilişkin en küçük bir görüş farklılığı gösteren kurumları dahi düzen dışı ilan ettiler. AKP ve kısmen farklılık gösteren, DTP gibi partiler; kapitalist düzen içinde var olmaya çalışıyor olsalar da; gayretleri ile tekelci kapitalistlerin ve emperyalist sermayenin takdirini kazanmış olsalar da; devletin has savunucuları nezdinde kuşkuyu kaldırmayı başaramadılar.

Ancak diğer yandan bakıldığında görülen gerçek şu ki; AKP gibi düzen partileri; toplumun önemli kesimini arkasına alarak, meclisin çoğunluğunu oluştursalar da, hükümet etme olanağına ulaşılsalar da; devletin asli organları (özellikle de ordu) ile boy ölçüşecek bir güç olamayacaklarını uzun bir süre kavrayamadılar. Hükümet olmakla, devletin kendisi ve egemeni olunabileceği ham hayaline kapılmanın son derece tehlikeli olduğunu görmezden geldiklerinde, başlarına ne geleceğini anlayamadılar. Ya da zafer sarhoşluğuyla erk organları arasındaki ilişkiyi tanımlayan durumu yadsıdılar. Bu partilerin önderlerinin bu gerçekliği anlaması yetmez; toplumsal tabanlarına da bu gerçeği açıklamaları şarttır. Yani Meclisin çoğunluğunu elde etmek ve hükümet olmak; devletin kendisi olmak demek olmadığı gerçeğini kendi kadrolarına yandaşlarına uygun bir lisanla belletmelidirler. Ya yoksa bu gerçek devletin diğer organları tarafından belletilir, ama o zaman da faturası acı olur. Türkiye’de 1960 askeri darbesi ile bu gerçeği geç anlayan, Demokrat Parti önderleri siyasî cehaletlerinin bedelini canlarıyla ödediler. Daha sonra gerçekleşen askeri darbeler siyasî parti kadrolarına yeterince öğretici ders verdi. AKP önderleri, tarihsel olgulardan ders almadıklarından olacak; başlarından büyük işlere kalkıştılar. Devletin asli organlarıyla restleştiler. Ancak, siyasî eylemlilik içinde esip gürleyen AKP önderleri, sınıf devletinin vasfı konusunda, pratiğin öğreticiliği vasıtasıyla gerçeği anladıkça daha temkinli konuşmaya başladılar. Süreç içerisinde, tüm kozlar sırayla, karşılıklı ortaya konuldu. Hesaplaşma, açık ve örtülü tüm biçimlerde sürdü. Kapitalist diktatörlüğün aygıtları veya devletin organları arasındaki çatışmanın çeşitli biçimlerde sürmesi normal-

dir, ancak, herkesin tek bir koşula uyması gerekiyor; “kapitalist diktatör-
lük sisteminin bekası, tüm burjuva unsurlar için hayati önemde amaç ol-
malıdır.”

Düzen Partilerinin Kapatılması Burjuva Düzeni Sarsmaz

Sınıflar arasında (işçi sınıfı ile burjuvazi) bir açık çatışma durumu-
nun olmaması nedeniyle, burjuva gruplar ve kurumlar arasındaki iç he-
saplaşmanın gürültüsünün, çatışmanın niteliğiyle ters orantılı olarak
fazla çıkması olağandır. Çatışmanın boyutları hangi tarafın boyunu
aşarsa, o tarafın yelkenleri suya indireceği kesindir. Hükümet olma sü-
reci içerisinde AKP kadroları devletin yapısını daha iyi tanıdılar. “Parti-
leri millet kurar millet kapatır” sözünün “hoş bir seda” olduğunu öğren-
diler (Bu içi boş bir sözdür, Kapitalist hiçbir ülkede düzen partisini halk
kurmaz halk da kapatmaz.). Bu parti önderleri; Türkiye’de devletin hal-
kın hizmetinde olmadığı, aksine toplumun devlet için feda edilebilir ol-
duğu gerçeğini kavradıkları oranda; toplum / devlet çelişkisini yatıştırıcı
bir rol üstlendiler. Çatışmanın seyrine bağlı olarak, o anki duruma ay-
kırı davranacak olanların tasfiye edilerek yolculuğun sürdürülmesi ola-
ğandır. Tasfiye olanlar, toplumsal gerçeğin sert yüzü karşısında deh-
şete düşerek; belleklerini kutsal acıların kemirgenliğine bıraktılar ve
devletin vasfı konusunda hidayete erdiler.

Kuşkusuz burjuva cumhuriyeti devletin organları arasındaki kü-
çük çatışmalar; Türkiye gibi iktisadî yapısı emperyalizme bağımlı olan
ülkelerde, siyasî krizin çok daha derin yaşanmasına yol açar. Krizin fa-
turasını burjuvazinin ödemesini sağlayacak bir halk örgütlenmesi / gü-
cü mevcut değilse, tekelci burjuvazinin krizden güçlenerek çıkma olası-
lığı artar.

Bir partinin (meclisin çoğunluğunu bu parti üyeleri oluştursa da) ka-
patılması ile oluşan yara iyileşir. Yani partilerin kapatılması, devlet dü-
zeni açısından ölümcül bir yara açmaz. Oluşacak siyasî kriz kısa süre-
de atlatılır. Çünkü, meclisi oluşturan partilerin kapatılması; meclisin ka-
patılması anlamına gelmez. Parti kapatılması düzenin asli olan aygıtının
lağvedilmesi demek değildir. Siyasî partilere ilişkin bir durumu; devlete
ilişkin bir durum gibi görmek yanılığa yol açar.

Devletin bir organının; diğer organının ayağına çelme takmasını ya
da kurşun sıkmasını; halkın lehine “AKP karanlığından kurtuluş” olarak

gösteren aklievvel demokrasi aşığı siyasetçilerin, ideologların tuzu kurudur. Çünkü, krizi devrim olanağına dönüştürecek emekçi sınıf gücü var olmadığı dönemde, burjuva iktidar kurumlarının çatışma durumunun geçici olduğunu onlarda deneyimleriyle anladılar. Kapitalist sistemi saracak ama öldürmeyecek bir krizin nemasının paylaşımında burjuva siyasîlerine ve ideologlarına da kemik payı düşer. Olan yine, bir burjuva düzen organına karşı sözde “mücadele veren” diğer düzen organının peşinden sürüklenen emekçilere olacaktır. Türk ve Kürt Emekçilerinin bu süreçten yara almadan çıkması, ancak sınıfsal perspektife sahip devrimci bir karşı duruşa sahip olmaları ile mümkündür. İşçilerin ve küçük üreticilerin sözde önderleri; burjuva düzenin korunması için her türlü fedakârlığın yapılması gerektiğini söyleyerek “aynı gemide olmanın” zorunluluğu ile geminin karaya oturmaması için her türden fedakârlığa hazır olduklarını her zaman söylediler ve eylemde de bunu kanıtladılar. Sömürüden kendilerine düşen payla yaşamlarını sürdüren beylerin; “kutsal” düzenin kapıkulları olarak; emekçilerin kesesinden harcayarak, düzenin yürümesinde rol alacaklarını ilan etmeleri beklenmelidir. Bu sözde önderlerin arkasından yürüyen emekçilerin de, hakları için mücadele vermekten vazgeçerek, burjuva düzenin, refaha kavuşması için, ellerinden geleni her zaman ortaya koydukları toplumsal bir gerçektir. Bu gerçeklik, emekçiler devrim için ayağa kalkmadıkça sürecek. Dün ne olduysa bugün ve yarın da aynısı olacak. Halk, kapitalist düzenin derdini, kendine dert edinerek, acı ilacı içecek. Siyasî Krizi Kürt ve Türk emekçilerin lehine çevirmek için, DTP ve sosyalist partilerin kadroları bu gerçeği kavramalıdır.

Kapitalist sistemin has partisi olduğu, pratiği ve söylemi ile tescillenmiş AKP hakkında dava açılmasını ah, vah ile karşılayarak dövünen ya da bu dava nedeniyle yargıyı alkışlamak için ellerini kaldıran emekçilerin, boşaltılmış ceplerindeki son kuruşun da alındığı açıktır.

Develer tepişirken, altta kalıp ezilmemek için; emekçiler, kapitalist düzen aygıtları ve burjuva devlet organları arasındaki didişmede taraf olmamak ve kendi cephesinde kendi toplumsal çıkarlarını korumak için sağlam durmak zorundadırlar. Efendinin derdini kendi derdi sayan köle; yazgısını değiştirme olanaklarını da yok eder.

19 Aralık-2009

Emperyalist-Kapitalizme Karşı Çıkmayan Hangi “Ulusal Çıkar”cılık! Hangi “Ulus-Devlet”?!

Sol “Cenahımız”daki dil, terim, kavram ve literatür kirliliği bilinçli çabalarla sürdürülüyor.

Kimler mi? diyeceksiniz: Bir yandan burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojiye -kemalizme- tutunmuş “ulusal solcu” nitelmesiyle kendilerini tarif eden nasyonal sosyalistler; diğer yandan Bilimsel Sosyalizm-Komünizm kaynağından beslenmeyen, fakat her nasılsa kendilerini “rahatlıkla” sosyalist ya da Marksist olarak ilan eden küçükburjuva avantürye “sol” akımlar...

Sahte dinci akımlarla sahte milliyetçi akımlar sözde ABD, AB emperyalizmine karşı olduklarını dillendirerek işçi ve emekçileri yeniden aldatacaklarını sanıyor.

Kitleler alaca karanlık bir ortamda, saf ve henüz biçimlenmemiş bilgilerle ABD ve AB emperyalizminin ne menem şey olduğunu anlamaya çalışıyor.

İrkçi-şoven çizgileriyle sağlı “sol”lu burjuva politikacıları ABD, AB’nin emperyalist politikalarına kölece angaje olurken, NATO’cu, CIA’cı, IMF’ci, DB’ci, DTÖ’cü politikaların yerli acentası konumlarını gizleyip “ulusal çıkar”ları koruduklarını söylemeden edemiyorlar!

Burjuva partileri ile kiralık ve satılık kalemlerin at oynattığı medyadaki sözcüleri de emperyalizmin “oyunları”ndan söz ediyor.

Emperyalizm sözcüğünü de kullanmadan “dış güçler”, “güç odakları”, “bazı mihraklar” diye bir literatürü kullanmayı yeğledikleri görülüyor. Anılan bu “dış güçler” ile “güç odakları”nın ideolojik-sınıfsal karakterlerini gizlemekle görevli olduklarını böylece ortaya koyuyorlar.

Kimi liberal “sol”lar da V. İ. Lenin’in *Emperyalizm* tanımını, uluslarötesi tekelleci sermayenin kendilerine açtığı kanallarda akıllarınca çürütmeye cüret ediyor.

Kimi küçükburjuva tatlısı solcuları da utanıp sıkılmadan ve de hâlâ komünistçilik oynuyor.

Anadolu coğrafyası köpeksiz köye dönmüş âdeta!..

ABD ve AB'nin organik desteğini yanına alan İsrail Siyonizmi Yakın Doğu'nun kadim emekçi halklarına yarım yüzyıldır kan kusturuyor.

Müslüman emekçi halklar ideolojik-politik ve örgütsel güvencelelerinden yoksun biçimde İsrail Siyonizm'ine karşı direniyor. Arap halkları henüz İsrail Siyonizmi diyemiyor. Doğrudan Yahudi halkını karşıya alıyor. Oysa insanlığın baş belâsı akımlarından İsrail Siyonizm'i ile Yahudi halkı aynı şey değildir. Yakın Doğu emekçi halkları emperyalizmin "tavşana kaç tazıya tut" politikalarıyla birbirine âdeta düşman kılınmış. ABD-AB emperyalizmi de Bölgede cirit atıyor.

Anti-semitizme kanal açan literatürler karşısında Devrimciler, Komünistler de bu iki farklı olguyu birbirine karıştırmaktan bilinçle kaçınmaktadır.

İsrail Siyonizmi; emperyalist-kapitalizmin en ırkçı, en şoven, en acımasız, en kıyıcı ve bölünmez bir bileşenidir. Yahudi halkının tümünü Siyonistlikle suçlamak bilimsel ve de doğru değildir. Bugünkü İsrail Devleti'nin uygulayageldiği Siyonist politikalara karşı çıkan Yahudiler asla ırkçı ve şoven bir çizgiyi temsil etmemektedir. Onlar ilerici, demokrat ve devrimcidir. Onlar da Bölgenin asli unsuru Arap emekçi halkına karşı uygulanagelen Siyonist politikalara şiddetle karşı koymakta, çeşitli ve anlamlı eylemlere katılmaktadır.

Yalnızca "emperyalizm" deyip kapitalizmi es geçen sözüm ona ABD, AB karşıtları, konu İsrail Siyonizmine gelince "one minute" lafzına çok büyük anlamlar yüklemektedir!

Oysa AKP iktidarı ABD-AB-İsrail devletlerinin, uluslarötesi tekkelci sermayenin, "yüksek" çıkarlarını gözetip uygulayan bir konumdadır. CIA-MOSSAD-MİT sacayağı da bu amacı pekiştiren kolektif çalışmalarına işbaşındadır.

ABD'nin Yakın Doğu'daki birinci gözdesi İsrail, ikincisi Mısır, üçüncüsü ise Türkiye'dir. Bölgeye yapılan "yardım"lar da bu sraya göredir.

Emperyalizmin "yeni" yüzü Obama tıpkı La Fonten'in 'Karga ile Tilki' hikâyesindeki gibi TC'nin günümüzdeki hükümetinin başbakanı R. T. Erdoğan'ın "liderlik yeteneklerine hayran" olduğunu söylemektedir!

TC devleti küçük-emperyalist niyetlerle, atın kuyruğundaki sinek misali Yakın Doğu'nun pazar paylaşımından "büyük" pay alacağını sanıyor!

İsrail Siyonizm'ine tutarlı biçimde karşı çıkanlar yalnızca Devrimciler, Sosyalistler ve Komünistlerdir.

AKP'nin güttüğü politika fukara Müslüman emekçilerini yanıltıp sömürmeyi amaçlamaktadır. AKP, sömürücü sınıfların günümüzdeki çıkarlarını koruyan bir partidir. AKP'nin dinle-imanla bir ilişkisi yoktur. Din, onların kabaca sömürdüğü bir araçtır yalnızca.

Başbakan R. T. Erdoğan'ın "one minute" lafzi da hikâyesidir.¹

TC devleti kurulduğundan beri hiçbir dönem emperyalizme karşı bir politika izlememiştir. "Millî İnkılâp" dedikleri süreçlerde de tutarlı bir antiemperyalist ve antikapitalist politika izleyen yegâne parti 10 Eylül 1920'de oluşturulan Tarihî TKP'dir. Onlar proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirmek için Anadolu'ya gelmeyi denemişlerdir. Sosyalizme giden yolda; "Millî İnkılâp"a hakikî desteğini sunmak, toprak reformu yapmak, kara gerici, ırkçı-şoven politikalara karşı işçi sınıfını, yoksul köylülüğü örgütlemek, tüccar-tefecî-bezirganlığın belini kırıp kökünü kazımak, sömürücü-sömürgeci emperyalist politikaların gücünü kırmak ve bağımsız bir devlet oluşturmak üzere Kızıl Ordusu ile birlikte oluşan TKP'nin kadrolarının Karadeniz'de hunharca katledilmesinden sonra nasıl bir süreçte girdiği ayrıntılarıyla bilinmektedir.

Günümüzde "ulus-devlet" anlayışını çeşitli çağrışım ve demagojilerle gündeme taşıyanların işçi sınıfı ve emekçi halkların sosyal kurtuluşu davasıyla, yurtseverlikle ve antiemperyalizmle bir ilişkisi yoktur.

"Yurtseverlik" taş toprak sevgisi değildir. Gezegenimizin her bir parçasını sevmek, emperyalist-kapitalizmin kökünü yeryüzünden kazımak, insanın ve insanlığın sosyal / evrensel kurtuluşu için dövüşmektir yurtseverlik.

TC'nin "Ulus-Devlet" anlayışı; milliyetçi-ırkçı-faşist bir devlet anlayışıdır. Eşit yurttaşlığa karşıdır.

Bu türden bir "Ulus-Devlet" anlayışı:

- İlk meşruiyet kaynağını 1071'de Anadolu'yu işgalden;
- Arap-İslâm-Hanefî-Sünnî mezheplerden;
- Osmanlı fetihlerinden;

- Ermeni, Rum, Yahudi vb. halkların tehcirinden;
- Komünist, Kürt, Kızıbaş katliam ve düşmanlıklarından alan;
- Devlet eliyle burjuva yetiştiren;
- Artı-değer sömürüsüne dayalı bir devlet anlayışından almaktadır.

Sözde emperyalizme karşı “ulusal-çıkar” ve devrim aşkıyla(!) yola çıkan ya da çıktığını zanneden pek çok “sol” görünümlü örgütün ve eylemlerinin son tahlilde kimlerin işine yaradığı, nasıl sonuçlandığı 12’li darbeler döneminde görüldü.

Günümüzde de “ulus-devlet” diye titreşen küçükburjuva devrimciliğinin tahkimatını hızla yapan emperyalist hegemonların gündeminden habersiz olduğunu ve de büyük oranda onların işini kolaylaştırdığını görüyoruz.

Emperyalist-kapitalizmin ideolojik-politik ve örgütsel konumunu gündemini yeterince öğrenmeden, NATO’cu Gladio’yu, gizli cinayet şebekelerini, çete ve mafyatik örgütlenmeleri kimlerin hangi niyetlerle kurup yönettiği kavranmadan, Bilimsel Sosyalizm-Komünizm ile yeterince tanışmadan mücadeleye atılan, “Marksizmin yorumu ve pratikte yeneden üretimi” sorunsalından bihaber “sol” görünümlü örgüt anlayışları; işçi sınıfı ve emekçi halkların sosyal / evrensel kurtuluş mücadelesine büyük zararlar vermiştir.

Emperyalist-kapitalistler; Yakın Doğu’da, Bölgede, Asya’da, Afrika’da, Uzak Doğu’da, Kafkasya’da, Balkanlar’da, Latin Amerika’da insanın ve insanlığın başına yeni belâlar açmak için cansiperane çalışıyor.

Yaşadığımız coğrafyada ise sahte “laik-şeriat” saflaşmalarıyla işçilerin, emekçi halkların bilinçleri bulandırılıyor.

Ergenekon davasına taraf olanlarla yeni muhafazakâr AKP’ye anğajmanı yapılan liberal “sol”ların da nasıl ve hangi ideolojik-sınıfsal çıkarlara hizmet ettiği bilinmektedir.

* * *

Devrim aşkıyla titreşen bilcümle küçükburjuva avantürye örgütlerin sorumlusu olarak görev alanların özel yaşamları, polis, mahkeme ve cezaevi deneyimlerini incelediğimizde ibret verici örneklerle karşılaşmaktayız.²

Özellikle 1962-1970 döneminin Devrimci Gençlik temeline dayalı örgütlerinde iki türlü insan tipinin ortaya çıktığını görebiliyoruz: *Birincisi*;

sınırlı bilgileriyle sosyalizme ilgi duyup mevcut örgütlere katılanlar; *İkinci*; sosyalizm ve sınıf dışı kimlikleriyle “akıntıya kapılıp” gidenler.

Birinci olarak anılan kesimdekiler özverili, samimi, militan ve coşkulu bizim insanlarımızdan oluşuyordu. Onlar mücadelenin tüm biçimlerine adaydılar. Fakat onları bu nitelikleriyle kucaklayacak, yeni nitelikler kazanmasına çalışacak, “*Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur*” diye eğitip yönlendirecek -kazanacak- **İSP** ya da **KP**’nin koruyuculuğundan yoksundular.

Yine o dönemin Devrimci Gençlik temelindeki örgütlenmelerin “uzantısı” olduğunu iddia edenlerden birinin, Ergenekon ve liberal saflaşmalarının günümüzdeki “vukuatına” bakıp, hayıflanarak “*Kimlere yenildiğimizi gördün mü?’ Cevabı dostum, rüzgârda bunun*” diye nostaljik göndermelerde bulunduğunu görüyoruz!³

1962-1970 Devrimci Gençlik hareketlerinden gelip de günümüzde hayatı ve mücadeleyi kucaklamaya ve de Marksizmi sosyal pratikte yeniden yorumlamaya aday Devrimci ve Marksist Kadroları âdeta fenerle anıyoruz. Fakat bulamıyoruz (*‘Marksist Eleştiri’* silahını kuşanmış kadroların yokluğu, mevcutların da zayıf kalışı ve de kuşatılmışlığı gibi sorunlarımızı ve nedenlerinin tartışılması bu yazının amacını aşıyor).

Örgütsel kuruluş sırasıyla Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin ideolojik-teorik donanım eksiklikleri bir yana Devrime olan inançları, özverileri, samimiyetleri, devrimci coşku ve heyecanları, ahde vefa duygularının gelişmişliği ve militanlığı her şeyin üstündedir.

“Onlar yaşamış olsalardı ya da onları yaşatabilmeyi başarmış olsaydık, kurdukları örgütlerinin ideolojik-politik-örgütsel ‘vukuatını’ ilkin onlar değerlendirirdi.” Demekten kendimizi alamıyoruz.

Onlar büyük bir susuzlukla Marksizmi öğrenmeye ve de yorumlamaya aday insanlarımızdı. Kısacık, fakat anlamlı ömürleri daha ileri adımlar atmalarına ve kendilerini yeniden üretmeye yetmedi...

Yaşasalardı bugün bu satırları yazanların tahlil ve tezlerinin yanındaki yerlerini mutlaka alırlardı...

Devrimci hareketin doğal bir uzantısı olduklarından dem vuranların fikrinsel-örgütsel perişanlığına bakınca bunları yazmaktan kendimizi alamıyoruz.

Hele sosyalist hareketin birliği aşkıyla(!) yola çıkıp, ‘Kuruçeşme Toplantıları’nda sosyalizme ilgi duyan insanlarımızın “birlik” özlemine sö-

mürüp kuruttuktan sonra BSP, ÖDP isimli bir örgütler kurup “Sosyalist Solun birliğini sağladık!” diye böbürlendiklerini unutmuyoruz. İlerici, demokrat, devrimci, yurtsever, sosyalist ve Marksist “cenahımızı” bin parçaya bölenlerin “vukuatını” gördükten sonra bunları tekrar kaleme almak çok ağırımıza gitse de yazıp belgelemek durumundayız.

Böylelerine söylemek zorundayız: Eğer Sosyalist, Marksist iseniz; hayatın ve mücadelenin doğrulamayıp reddettiği program-proje ve örgütsel duruşlarınızdan ötürü sizlerden beklenen oturup özeleştiriyaptır. Özeleştiriyapmıyor veya yapamıyorsanız Sosyalist, Marksist değilsiniz. O halde ne hakla, hangi ideolojik-teorik-örgütsel gerekçelerinizle sosyalist solun yarasını kaşıyorsunuz?

“*Kimlere yenildiğimizi gördün mü?*” Cevabı dostum, rüzgârda bunun” diyenlerin ne 12’li darbelerdeki yenilgiyi, ne de katledilen ve yeri bir daha doldurulamayacak bizim insanlarımızı anmaya hakkı vardır.

Emekli ve emeksiz paşaların Ergenekon davası nedeniyle ortaya çıkan işçi sınıfı ve emekçi halklara karşı perişan kimlikleri 1970’lerde de aynıydı. İkiricimli “taktik” anlayışlarla resmî tarih anlayışına karşı çıkmamak, resmî ideolojiden koparak ayrışmamak neye yaradı? Şimdi mi görmeye başladınız cihet-i askeriyenin başındaki kadroların her türden zayıflıklarını? Burjuva diktatörlüğünün asla bir “sosyal kader” olmadığını, mevcut devrimci dinamiklerin anlamlı ve ileri bir adım atmasıyla pek çok şeyin değişeceğini neden hiç düşünmediniz? 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi üstümüze tüm melanetiyle geldiği dönemlerde Harici Büro “TKP”⁴ ile DY siyaseti nicelikçe en “görkemli” örgütler idi. Bu örgütlerde yer alan ve devrimciliklerinden asla şüphe etmediğimiz insanlarımızın ideolojik kimyası bozuldu. Geriye ne kaldı?

Anılan bu türden örgütler “*Faşizme Karşı Birleşik İşçi Cephesi*” ya da “*Faşizme Karşı Savaş Birliği*” veya “*Enformasyon Ağı*” gibi an’ın gerektirdiği örgütlenme önerilerimizin niteliğini neden kavrayamadı? Oluşan ‘Devrimci Durum’ları görememek, an’ın gerektirdiği bağımsız sınıf tavrını kuşanacak **PARTİ**’nin ne demek olduğunu kavrayamamak nasıl izah edilir?

Geçmişteki tutulacak **Ana Halka**’yı göremeyip nedenlerini dürüstçe araştırmadan başarısızlıklara hayıflanmak neye yarar? ÖDP türünden tasfiyeci, yeni-sol, postmodern “sol” örgüt kurup “devrimci hareketi biz temsil ediyoruz” demekle devrimci olmak asla örtüşmüyor. Hele THKP-C veya DY çağrışımla hiç örtüşmüyor.

Günümüzdeki AKP ile cihet-i askeriyeenin çelişki ve çatışkuları arasına “kama sokacak”, burjuva politikalarını açığa vuracak, sahte “laik-şeriat” gündemi yerine işçi sınıfı ve emekçi halkların sosyal kurtuluş davasını gündemleştirecek **Kurum** ve **Araç**’lara ihtiyacımız vardır. ÖDP, EMEP, SİP-“TKP” türünden örgütlere değil, birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı **PARTİ** her şeye rağmen işbaşı yapacaktır. Başka güvence-miz yoktur.

Kimse sınanıp denenmiş, yanlışlığı sosyal pratikte yüzlerce kez kanıtlanmış teori pratiklerle boşuna avunmasın; açığa düşmüş, aşınmış sihirli reçetelerle ne kendini aldatmaya kalkışsın ne de nostaljilerle idare-i maslahatçılık yapmaya kalksın!...

Günümüz başka bir gündür. An’ın gereklerini yerine getirecek kolları ve sorunlarımızı tartışmak, ‘Devrimci Oturum’ düzenlemek ve de sonuçlarına katlanmak, iktidara yürüyecek hareketi inşa etmek, devrimciliktir.

Hayatın ve mücadelenin hepimize öğrettiği: “*Yeniden Üretim*” dir.

Dipnot Açıklamaları:

- 1 Dünyadaki devlet başkanı ve başbakanların mal varlığını araştıran bir kamuoyu araştırmasına göre; R. T. Erdoğan 2 milyar dolar mal varlığı ile sekizinci sıradadır. İlk yedi sıradakiler de Müslüman ülkelerin emekçi halklarını sömüren kral ve devlet başkanlarıdır.
- 2 Ayrıntılı bilgi için bakınız: Sırrı Öztürk, *12 Mart 1971’den Portreler*, Cilt: I., II., III., 1993-1994-1997, Sorun Yayınları (*Portreler*’e konu olanların ideolojik-sınıfsal-örgütsel tanımları nesnel gerçeklikle, proletaryanın gözüyle, yapılmıştır. Fakat bugüne kadar bu çalışmaya anılan kuşaktan hiçbir eleştirel katkı yapılmamış, suskunlukla geçiştirilmiştir. *Portreler*’e konu olan kimlik ve kişilikler, aradan kırk yıl geçtikten sonra “yeni” kalıplara girmiştir. Böylesine ve ışık hızıyla ideolojik çizgi değiştiren kimlik ve kişiliklerin günümüzdeki portrelerini de çizmek gerekiyor. Kendilerini 68’li, 78’li olarak tanımlayan kuşaklar da bu türden bir göreve nedense soyunmuyor. A. Ö.).

- 3 Ocak 2010 tarihli *BirGün* Gazetesi, Pazar Eki, s. 6, Oğuzhan Müftüoğlu'nun 'Kimlere yenildiğimizi gördün mü?' Cevabı dostum, rüzgârda bunun" başlıklı yazısı.
- 4 Harici Büro'nun "1973 Atılımı" diyerek kendisini "TKP" olarak ilan etmesinden bu yana 37 yıl geçti. 1973 "TKP"sinin 10 Eylül 1920'de Kızıl Ordusu ile Kongre yöntemiyle oluşturulan ve de *Kolektifimiz*'in sahtelerinden ayırmak için kullandığı literatürümüzle "Tarihî TKP" ile ideolojik-politik-örgütsel hiçbir organik bağı-bağlantısı yoktu. 1973 "TKP"sinin kısacık yaşamından sonra günümüzde esamisi dahi okunmamaktadır. Önde gelen şef ya da şef taslaklarından kimisi Kürt hareketine, kimisi liberal "sol"ların hayırlı ellerine, kimileri de burjuvazinin açtığı kanallara kendilerini teslim etmiştir.

Yaşadığımız topraklarda Devrimcileri, Komünistleri vareden ilk esin kaynağımıza yeniden dönmek ve sahiplenmek, bu süreci eleştirel katkılarla aşmak gündeme gelmiştir.

Komünistlerin Birliği, II. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi'nin oluşturulmasıyla aşılacaktır. Bu "aşılma" eylemi sosyal pratikte devrimci iş yapan kadroların kolektif iradesiyle gerçekleşecektir, masa başı yarım-aydın tartışmalarıyla değil. Tıpkı 10 Eylül 1920'de Mustafa Suphi ve Yoldaşlarının **Leninist Parti Öğretisi**'ne, **Komünist Enternasyonal**'in ilke, kural ve yöntemlerine bağlı kalarak, **PARTİ** normlarını tüm süreçlerde işletip **I. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi**'ni topladığı gibi bir yöntemi ideolojik süzgeçlerinden geçirmiş kadrolarla birlikte hareket etmek, birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir **PARTİ**yi inşa etmek gündeme gelmiştir.

Sıra; 1973 "TKP"sinin bıraktığı ideolojik-politik-örgütsel enkazı temizlemeye gelmişken; bu görevi üstlenmeye aday Kadrolar işbaşı yapmaya yönelmişken, sosyal pratikte perişan bir duruma düşen nevezuhur SİP partisinin, resmî ideolojinin kayırma ve hoşgörü şemsiyesi altında sosyalşoven kimliği ve de kendiliğinden, ikameci "alan kapatma" yöntemleriyle TKP'nin devrimci geleneklerini, isim ve sıfatlarını kullanamaya yeltendiğini görüyoruz. TKP bu türden küçükburjuva avantürnye yöntemleriyle kurulmaz. Oluşturulur. SİP-"TKP" ayağının tozuyla şimdi de Tarihî TKP'mizin 90. Kuruluş Yıldönümünü kutlamaya(!) kalkışmıştır! Şimdi gel de Orhan Gencebay misali "kadere bak.." diye arabesk bir türkü çağırma...

Marx'ın Dedikleri ve Demedikleri

Marx ve Marksizm tartışmaları hiçbir zaman gündemden düşmedi. Değişik vesilelerle sorun daima tartışılır oldu. Sosyalizm denemeleri geriye düştüğünde Marksizm'e bir ölü köpek muamelesi yapıldı. Ancak, kapitalizm gerçek özellikleriyle tam anlamıyla yaşanmaya başlayınca, kitlelerin beklentilerinde hayal kırıklıkları oluşmaya başladı. Emperyalist küreselleşmenin önündeki maskeler dökülüp de gerçek yüzü açığa çıktıkça kitleler daha da bir şaşkın duruma düştüler.

Teknoloji geliyorken, üretim için gerekli olan canlı emek gücünün kullanımı alabildiğine azaltılabilirken, çevreye zararlı olmayan enerji biçimlerinin devreye sokulması mümkün iken, çalışma zorunluluğunun günde iki saate indirilebilmesi teknik olanaklarla mümkün iken kapitalizm bunların hiçbirini yapmıyordu. Tam tersine, ürün bolluğu var olduğu halde insanlar açlıktan ölüyor, insanın hiçbir özgür anı kalmıyordu. Her an ve her yerde sürekli denetim ve gözetim altında tutuluyordu insan toplumu. Savaşlar ve etnik çatışmalar eski dönemleri aratmayacak düzeyde devam ediyordu. Hatta savaşlarda, kullanılan silahlar etkili silahlar olduğu için daha fazla can kaybı yaşanıyordu. Kimyasal silahların yarattığı doğa ve canlı tahribatı, çok uzun yıllar boyunca telafi edilemeyecek düzeylerde yaşanmaktaydı.

Kapitalizm, kendi yarattığı sorunlarına çare bulmakta zorlanıyordu. Çelişkiler çok boyutlu ve yeni biçimler olarak var olmaya devam ediyordu.

Yıllardan beri yaşanmakta olan savaş ve çatışmalara şimdi kapitalizmin içine girdiği derin ekonomik kriz eklendi. Neo liberal politikaların sonucu, kapitalizmin kaçınılmaz krizi olmuştu.

Teknolojinin gelişmesi, sosyalizm denemelerinde yaşanan geriye düşüş vb. nedenlere dayanarak Marksizm'i o yana bu yana çekiştiren ve Marksizm'i tarihin çöpüne atmaya uğraşan liberal teorisyenler, yaşanan bu ekonomik kriz karşısında şaşkınlık belirtileri veriyorlardı. Liberal Marksist teorisyenlerin çizdikleri pembe tablolar tam tersi yönde alarm vermeye başlamıştı. Liberal Marksist teorisyenlere göre, "küreselleşme" süreci ulus, sınıf ve ulus devlet şuurlarını kaldıracaktı. Böylelikle, bir

şiddete dayalı sosyal devrime gerek kalmadan mevcut kapitalist ekonomi politik sistemi, teknolojinin gelişmesi sayesinde sınıfsız topluma ulaşacaktı(?)

Ancak, süreçler liberal Marksistlerin öngördüklerinin tersi bir istikamette işlemektedir. Yaşanan son 2008 ekonomik krizi, ters istikametteki gidişi daha görünür kılmaya başladı. Aşıldığı veya aşılacağı iddia edilen ulus devlet ve ekonomide devletleştirme politikaları daha fazla gündem olmaya başladı. Kriz dolayısıyla batan şirketler devletleştirilerek krizin etkisinden kurtarılmaya çalışılmaktadır.

Marksizm Hortluyor

Kapitalist-emperyalist sistemin yaşadığı kriz, bu krizlerin nedenini ve çözümünü en ayrıntılı ve doğru biçimde tespit eden Marx ve Marksizm'i yeniden gündemin baş sıralarına oturttu. Başta Amerika olmak üzere dünyanın birçok yerinde Marx'ın kitapları fazlasıyla ilgi görmeye başladı.

Her sınıf veya ekolün Marksizm'i tartışma gündemi yapmasının farklı farklı nedenleri vardı. Herkes kendi ihtiyacını gidermek, kendi yaşadığı sorunları çözebilmek için Marx'ta çözüm reçetesi bulmanın peşine düştü. Meselâ AB ve Amerikan sermayesinin gelişmesini isteyen fakat Rus, Çin ve ya Hindistan sermayesinin gelişmesini istemeyen İshak Alaton gibi 'işveren' kesimi, Rusya, Çin ve Hindistan'da toplumsal isyan hareketlerinin gelişmesini istiyorlar. Dolayısıyla buralarda Marksizm'in bir noktaya kadar etkili olmasını istiyorlardı.

Marksizm'i kapitalist sistemin krizlerini anlamak ve bu krizleri kapitalizm içinde aşabilmek için gündemlerine alanlar, Marx'ı salt bir ekonomist olarak ele alıyorlardı. Marx'ın 11. tezini ve onun devrimci yanını görmezden geliyorlardı. Marksizm bütünselliğinden kopartılarak ele alındığında ortaya çıkan teorinin veya bakış açısının adı Marksizm değil başka bir şey oluyor. Marx, Goha ve Erfurt programlarının eleştirisinde kendisinin yeni olarak ortaya koyduğu teorinin ne olduğunu birkaç madde başlığıyla açıklamıştır. Özetle bu açıklamada kendisinin yeni olarak söylediği şeyin; "... Benim yeni olarak yaptığım şudur: 1- Sınıfların varlığının, yalnızca üretimin belirli tarihsel aşamalarına bağlı olduğunu tanıtlamak; 2- Sınıf savaşımının, zorunlu olarak, proletarya diktatörlüğüne götürdüğünü tanıtlamak; 3- Bu diktatörlüğün kendisinin de, ancak, bütün sınıfların ortadan kaldırılmasına ve sınıfsız topluma geçişten başka

bir şey olmadığını ortaya koymak” (Marx, *Gotha ve Erfurt Programlarının Eleştirisi*, s. 12) olduğunu belirtmiştir. Marksizm’den bunlar çıkartıldığı zaman geriye kalanlar zaten şu ya da bu düzeyde, A. Simth, Ricardo, Hegel, Feuerbach vb. tarafından söylenmiş şeylerdir.

Öte yandan Marksizm’i içinde bulunulan koşullara göre yeniden üretme kaygısıyla meseleye kafa yoran insanlar da var. Marksizm tartışmalarında her nedense bu coğrafyada yaşayan kadrolar, genellikle Avrupalı yazarların eserlerine ilgi gösteriyorlar. E. Hosbaum, N. Chomski, A. Negri vb. yazarlara gösterilen ilgi bu coğrafyanın yetiştirdiği yazarlara gösterilmiyor. Fakat bu coğrafyanın yetiştirdiği yazarların yapıtları yukarıda adını zikrettiğimiz yazarlardan daha fazla bilgi ve birikim içermektedir. Aynı zamanda sınıfsal ve devrimci yanları daha güçlü ve sağlamdır. Buralarda Marksizm’i devre dışı bırakmaya çalışan yazarlar, daha çok ‘Frankfurt Okulu’ gibi Avrupalı ekollerin ürettikleri fikirlerle dayanıyorlar. Marksizm yorumları ya da Marksizm eleştirileri elden ele değişime uğramış bilgilere dayanmaktadır. Marksizm eleştirileri ya da Marksizm tartışmalarında, inceleyebildiğimiz eserler içinde direkt Marx’ın kendi kaleminden çıkmış görüşlerin eleştirisine dayananlar yok denecek kadar azdır. Başka yazarların ya da post-Marksistlerin eserleri referans alınarak yapılan Marksizm eleştirileri, devrimci hareketin tabanının kafa karışıklığına uğramasına yol açmaktadır.

Yakın zaman önce incelediğimiz, “Marks Gerçekte Ne Dedi” (Alev Yayınları) adlı Yusuf Zamir tarafından yazılmış olan kitap, direkt Marx’ın kendi yapıtları dikkate alınarak ortaya çıkartılmış bir kitaptır. Bu durum kitabın adından da anlaşılıyor zaten.

Yusuf Zamir, Marksizm üzerine yürüttüğü tartışmalarda daha çok devlet sorunu üzerine yoğunlaşmıştır. Devlet sorunuyla ilgili olarak hem Marx’ın gerçekte neler söylediğini, hem de daha sonra gelen Marksistlerin sorunu nasıl ele aldıklarını ve pratik uygulamaların nasıl sonuçlara yol açtığını tartışmıştır.

Yusuf Zamir, devlet sorunu ve genel olarak diğer sorunlarla ilgili olarak Marx-Engels’in ortaya koyduğu teorilerin, daha sonra sosyalizm denemelerini gerçekleştiren Lenin vb. önder kadrolar tarafından yanlış ve eksik anlaşıldığını iddia etmektedir. Meselâ Lenin’in eksik anlamasının nedeninin de, Lenin hayattayken Marx’ın henüz piyasaya çıkmamış yapıtlarını inceleme şansına sahip olmaması ve diğer yandan İkinci Enternasyonalin ortalığa yaydığı fikirlerden kaynaklandığını söylemektedir.

Yusuf Zamir, Marksist yapıtları orijinal kaynaklarından inceleyerek “Marksizm’in üç kaynağı” meselesinde doğru bir tespitte bulunmuştur. Marksizm’in İngiliz iktisadı, Fransız sosyalizmi ve Alman felsefesinin devamı olarak yorumlanmasının, Kautski’nin “Marksizm’in üç kaynağı” başlıklı makalesinin etkisi olduğunu vurguluyor. Gerçekte ise Marksizm; İngiliz iktisadı, Fransız sosyalizmi ve Alman felsefesinin eleştirisi, aşılması ve reddi üzerinden kurulmuştur.

Yusuf Zamir, “Marksizm’in üç kaynağı”, din vb. konularda Marx’ın eksik ve yanlış yorumlandığını tespit etmiş, tüm bu konularda Marx’ın gerçekte ne dediğini ortaya koymuştur. Ancak yaşanmış olan sosyalizm denemelerini ve devlet meselesini tartıştığı bölümlerde biraz soyut ve ön yargılı yaklaşımlarda bulunmuştur.

Yusuf Zamir, Marx’ın bir ekonomi politik yazmadığını, onun kapitalist ekonomi politiğin eleştirisini yaptığını söylüyor. Marx’ın “herkesten yeteneğine göre, herkese emeği kadar ve herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar” formülünde ifadesini bulan sözleri genel olarak bir ekonomi politik önermesi olarak kabul edilebilir. Fakat bu genel ve soyut bir tanımlamadır. İşin pratik yanına fazlaca girilmemiştir. Soyut ve genel bir önerme de olsa, bu formülün iki aşamalı olarak ve anlam itibarıyla iki farklı ekonomik sistemi ifade ettiği için bu formülasyondan yola çıkarak Marx’ın komünizmi yekpare, bir anda olabilecek bir sistem olarak tarif etmediğini söylemek mümkündür. Formülasyonun birinci evresinde herkese yetecek bollukta ürün olmadığı için emek gücüne göre bir paylaşırma söz konusudur ve aynı zamanda çalışma zorunluluğu olduğu görülmektedir. Formülasyonun ikinci aşamasında ise bir ürün bolluğundan söz etmek mümkündür. Artık çalışma bir zorunluluk olmaktan çıkmıştır. Herkes bol olan ürünlerden ihtiyacı kadar alabilecektir. Dolayısıyla herhangi bir devlet veya devlete benzer bir erkin olması gerekmecektir.

Şimdiye kadar edindiğimiz Marksizm bilgisinde, hem direkt Marx-Engels’in kendi yapıtlarından hem de onların yapıtlarını yorumlayan devrimci yayın organlarından öğrendiğimize göre; Marksizm, komünist toplumu iki evre olarak tarif eder. Buna bazı yayınlarda sosyalizm ve komünizm denir, bazı yayınlarda da komünizmin alt aşaması ve üst aşaması olarak söz edilirdi. Yusuf Zamir ise komünizmde böylesi aşamaların olmadığını iddia ediyor. Komünizmin herhangi bir yerinde devlet diye bir olgunun olamayacağını iddia ediyor yazar. Yazar bu görüş-

lerini Marx'a dayandırıyor. Marx, devlet sorunu veya kapitalizmden komünizme geçiş evresi olarak adlandırılabilir sorun için "Gotha ve Erfurt Programının Eleştirisi"nde, burjuva devlet yapısının yıkılmasından ve bir proletarya diktatörlüğünün zorunluluğundan açık bir şekilde söz ediyor. Aynı zamanda Marx, yapılarında burjuva devlet yapısı veya bu devletin kalıntıları üzerinden bir sosyalizm kuruculuğunun olmaması gerektiğinden söz ediyor.

Yusuf Zamir'in sosyalizm denemeleri hakkında getirdikleri eleştirilerin hepsi yanlış veya haksız eleştirilerdir diye bir şey söylenemez. Aslında devlet tartışmasında Y. Zamir'in tespitleri teorik olarak yanlış değildir. İstenilen ve arzu edilen Yusuf Zamir'in tarif ettiği gibi; devletsiz bir toplum kurmaktır. Fakat mesele bunun pratik düzlemde nasıl gerçekleşeceği. Y. Zamir sosyalizm denemelerinde devletin tıpkı kapitalist toplumdaki gibi bir baskı aygıtı olduğunu düşünmektedir. Hemen söylemek gerekir ki, sosyalizm denemelerini (bazı yönleriyle kapitalizmi andırabilir) kapitalizmle aynı görmek sağlıklı bir bakış açısı değildir. Sağlıklı olmayan bu bakış açısı aynı nedenlerle Stalin ile Hitler'i aynı çerçevede içinde değerlendirmektedir. Bu bakış açısında olanlara birkaç soru sormak yerinde olur: Tarihler 1917'yi gösterdiğinde Bolşevikler, tüm dünya çapında komünizmin oluşmasını beklemek amacıyla devrim yapmayı reddetmeleri mi gerekirdi? Ya da Nazi tanklarını Sovyetler Birliği gibi merkezi ve sıkı örgütlenmiş bir yapı olmaksızın veya Yusuf Zamir'in deyişiyle "devletsiz olarak" durdurma şansı olabilir miydi? Görüldüğü gibi, olması gerekenler Yusuf Zamir'in tarif ettiği gibi devletsiz, sınıfsız, komünist bir dünyanın oluşturulmasıdır. Ancak pratik durum ve olanlar, genel teorik belirlemelerin çizdiği yönde ilerlemiyor. Tam da bundan dolayıdır ki, Lenin; "teori gri, hayat ağacı ise yeşildir dostum" demiştir. Teori daha belirsizdir. İstenildiği gibi tasarlanabilir. Ancak pratik daha güncel ve belirlidir.

İlk bakışta, sosyalizm denemelerinin devlet aygıtını kalıcı bir işleve büründürdüğü gibi bir görünüm oluşmaktadır. Bu görünüm, pratik zorunluluğun oluşturduğu bir durumdur. Aslında Sovyetler Birliği'nde teorik olarak devletin ilelebet, kalıcı bir kurum olarak kalması yönünde bir savunu yoktu. Fakat devrimin, Lenin'in başından beri vurguladığı gibi yayılma eğilimi göstermemesi, onu bir savunma çizgisi izlemekle başa bırakmıştır. Teorik bir öngörü olarak, Avrupa'dan beklenen devrimler bir türlü gerçekleşmedi. Lenin, her zaman Sovyet devriminin im-

dadına Avrupa devrimleri yetişmezse işin sanıldığından daha zor olacağını vurguluyordu. Gelişmeler Lenin'in öngördüğü gibi oldu. Avrupa'dan beklenen devrimler gerçekleşmedi. Olan devrimler de daha çok nispeten gelişmemiş coğrafyalardan gerçekleşti. Tek tek dağınık coğrafyalardan gerçekleşen devrimler, dünya çapında azımsanmayacak bir alanı temsil etse de kıtasal bir düzeye ulaşamadı. Ulusal ölçülerde kendisiyle sınırlı kalan bir alanda vuku bulan sosyalizm denemelerinin kaderi hemen hemen aynı oldu. Bir tek Küba deneyimi kalıcı oldu (Küba deneyimi çok yönlü sorunlarıyla ayrı bir tartışmanın konusudur.). Büyük sorunlarla boğuşmasına rağmen Küba deneyimi halen moral değerlerimizi zi temsil eden bir realite olarak var olmaya devam etmektedir.

Başta Sovyetler Birliği olmak üzere, tüm sosyalizm denemelerini gerçekleştiren coğrafyalarda devlet sorunu çokça tartışılmıştır. Hatta belli bir tarihten sonra, Stalin henüz yaşıyorken, devlet ve dolayısıyla proletarya diktatörlüğünün yumuşatılması gerektiği üzerinde tartışmalar olmuştur. Stalin'in tüm eserlerinin ciltlerinde bu tartışmalar ele alınmıştır. Stalin, söz konusu kitaplarında artık proletarya diktatörlüğünü gerektiren koşulların ortadan kalktığını, baskı altında tutulması gereken bir burjuva sınıfının kalmadığını ve dolayısıyla komünizmin üst aşamasına doğru ilerlenebileceğini söylüyor. Stalin'in bu ifadeleri genellikle Sovyet sistemi eleştiricileri tarafından ters yorumlanmıştır. Onlara göre Stalin artık komünist topluma ulaştığını söylemiştir. Oysa Stalin'in eserlerinde böyle yorumlanabilecek ifadeler yoktur. Konuyla ilgili ifadeler bir tartışmadır yalnızca. Stalin, arada bir, "hızla komünizme doğru ilerlemekteyiz" vurgusu yapıyor. Fakat bu vurgular birer istek ve temenni niteliğindedir. Önyargılı Sovyet eleştiricileri bunu Stalin'in komünizme geçildiğini iddia ettiği biçiminde yorumlamışlardır. Stalin'in "hızla komünizme doğru ilerliyoruz, proletarya diktatörlüğü ve dolayısıyla devletin yumuşatılması" yönündeki vurgularında esas olarak çelişkili olan, tek ülkede komünizmin mümkünsüzlüğü meselesidir. Burada "komünizm"den kastettiğimiz şey tabii ki sınıfsız, sömürsüz, devletsiz "üst aşama"dır. Lenin'le Troçki arasında gerçekleşen tek ülkede sosyalizm olur mu olmaz mı tartışması başka bir tartışmadır. Bir anlamda bu tartışma sulanmıştır. Birçok ülkede tek tek sosyalizm denemelerinin mümkün olduğu pratik olarak kanıtlanmıştır. Ancak komünizm tartışması farklı bir tartışmadır. Şimdiye kadar komünizmin tek ülkede mümkün olduğuna dair herhangi bir şey söylenmemiştir. Söylenmesi de pek mümkün değildir. Sınıflı toplum koşulları içinde tarif edilebilecek bir şey değildir komünizm.

Bu noktada Yusuf Zamir, kapitalizm ile komünizm arasında sosyalizm diye bir sistemi Marksizm'in öngörmediğini iddia ediyor. Kapitalizmle komünizm arasına bir ara aşama koyma olayının daha sonra Marksizm'e yamandığını iddia ediyor Yusuf Zamir. Yusuf Zamir'e göre kapitalizmden sonraki sistem komünizmdir ve komünizmin hiçbir yerinde devlet diye bir kurum yoktur. Yusuf Zamir, tam anlaşılmamakla birlikte bir "geçiş aşaması"ndan söz ediyor ve bu geçiş aşamasında proletarya diktatörlüğü diye bir şeyden söz ediyor. Fakat bunlardan ne kastedildiği pek anlaşılmıyor. Tüm bunların nasıl, nerede, ne şekilde gerçekleşeceği; mevcut ulus devletlerin nasıl tasfiye edileceği, sınıfların nasıl tasfiye edileceği vb. konularda fazla ayrıntılı bir program sunmuyor.

Tüm sosyalizm denemeleri sonucunda artık devlet, ulus, din gibi temel sorunlar yeni koşullara göre yeniden tartışılmalıdır. Ancak emekçi sınıfın karşısında, yenmek zorunda olduğu bir güç var olduğu müddetçe, zora dayalı örgütlenme ve ya kurumlaşma olmak zorunda olacaktır. Liberal Marksistlerin iddia ettiği gibi ulus devletler ortadan kalkar, sınıfsal çelişkiler uzlaşmaz olmaktan çıkarsa o zaman emekçi sınıfların da zora dayalı bir örgütlenme ve kurumlaşmasına gerek kalmaz. Fakat günümüz dünyasında böyle bir şeyden söz etmek mümkün değildir. Mevcut gerçekliği yok sayarak tartışmak, sanal âlemde çet yapmaktan öteye bir anlam taşımaz. Marx'ın dediği gibi, insanlık önüne çözebileceği sorunları koyar. Liberal Marksistlerin sanal tespitleri mevcut dünya gerçekliğine uymayan tespitlerdir. Dolayısıyla insanlık, önüne olmayan bir şeyi çözmek için almayacaktır. Somut durumda, herkes rahatlıkla görebilir ki dünya sınıflardan oluşmuş, çatışmalı, çelişkili bir var oluş içindedir. Tartışma ve tespitler bu gerçeklik göz önünde bulundurularak yürütülmek zorundadır.

Tüm bu sorunlar içinde yeniden ele alınıp tartışılması gereken önemli meselelerden biri ulus meselesidir. Emperyalist küreselleşme sürecinde ulus ve ulusal soruna nasıl yaklaşılacaktır? Diğer önemli meselelerden biri de din ve dine yaklaşım meselesidir. Her iki mesele de yeni koşullara göre tanımlanıp, bu sorunlara, mevcut koşulların gerektirdiği bir yaklaşım tarzı geliştirilmek zorundadır.

Ulus meselesi kapitalizmle birlikte ortaya çıkan bir meseledir. Aslında bir bakıma ulusçuluk, uluslardan önce var olmuştur. Kapitalist pazarın oluşması, ulusçuluk diye bir olgunun gelişmesine yol açmıştır. Zaten kurulan ulus devletler, esas olarak pazar ihtiyacına göre şekillen-

miştir. Dolayısıyla her uluslaşma kendine özgü bir yol izlemiştir. Ulus olgusuna tek bir tanımlama getirebilmek pek olanaklı değildir. Aynı dili koştukları halde farklı uluslardan olanlar var. Ya da farklı dilleri kullandıkları halde aynı ulustan olanlar var.

Burjuvazi kendi pazarını geliştirmek ve koruyup sağlama almak için bir ulusçuluk kültürü oluşturma ihtiyacı duymuştur. Ulusçuluk, belli bir insan topluluğunu diğer insan topluluklarından üstün görmek anlamına geliyor.

Erken kapitalizme ulaşan coğrafyalarda burjuvazi kendi pazarını geliştirdi ve dünyanın diğer coğrafyalarını da bu pazarın ihtiyacına göre şekillendirme ve kendi denetimine alma, sömürgeleştirme çabası içine girdi. Bu koşullar altında verilen ulusal kurtuluş savaşları antiemperyalist olduğu için ve çoğu da sosyalizmin etkisi altında olduğu için ilerici bir özellik taşıyordu.

Emperyalist küreselleşme sürecinde üretim araçları ve üretim ilişkileri daha farklı bir aşamaya sıçramış olsa da burjuvazi ulusçuluktan ve dincilikten vazgeçmedi. Her ne kadar liberal Marksistler AB vb. oluşumları emsal göstererek ulusçuluğun bitmekte olduğu yönünde görüşler ileri sürmüş olsalar da, mevcut dünyanın gidişatı bu teorileri doğrulamıyor. Son süreçte Avrupa'nın değişik ülkelerinde yapılan seçimleri çoğunlukla sağcı ve milliyetçi partiler kazandı. Avrupa ya da diğer merkez ülkelerde ulusçuluğun aşıldığı yönünde herhangi bir eğilim gözlenmiyor. Sosyalizm denemelerinin geriye düşüşünden beri Avrupa ya da diğer merkezi bölgelerde ulusçu eğilimler ve yabancı düşmanlığının daha fazla arttığı rahatlıkla söylenebilir.

Kriz dönemleri, kapitalist-emperyalist sistemin perdelenmiş gerçek yüzünün daha fazla açığa çıkmasına yol açıyor. Kriz dönemlerinde alınan iktisadî ve siyasî kararlar, genellikle ulus devletin ve dolayısıyla ilgili ülkenin sermayesinin korunması kaygılarına göre olmaktadır. Liberal Marksistlerin göklere çıkardıkları AB oluşumunun, iddia edildiği gibi ulus devletleri ve ulusal sınırları ortadan kaldırmak bir yana, son süreçlerde, özellikle kriz döneminde ulusçu, milliyetçi bir yönelim içine girdikleri gözüküyor.

Emperyalist küreselleşmenin ulus devletleri ortadan kaldırmadığı rahatlıkla görülebiliyor. Diğer yandan, emperyalist küreselleşmenin dinleri de ortadan kaldırmadığı görülebiliyor. Sosyalist denemelerin geriye

düşmesi sonrasında, yapılan tüm araştırmalarda tespit edildiği üzere, ulusçuluk ve dincilik dünyanın genelinde artış göstermiştir.

Yeniden girişilecek sosyalizm denemeleri ulusçuluğu ortadan kaldırmayı amaçlamalıdır. Çünkü artık ulusçuluk bazı istisnai durumlar dışında ilerici değil gerici bir rol oynar. Zaten komünizm için mücadelede emek, artı-değer, pazar gibi kapitalizme özgü olguları ortadan kaldırmayı hedeflediği için bu süreçlerin ihtiyacı olarak ortaya çıkartılmış olan ulusçulukta ortadan kalkacaktır.

Din ise daha özgün bir sorundur. Aydınlanmacılığın öğrettiği gibi din özele ait bir şey değildir. Her din bir tarihsel devrimi temsil eder. Devirdiği dönemin dininin yerine başka bir din geçirilerek üst yapısal değişim gerçekleştirilmiştir. Sosyalizmin de kapitalizmin dayattığı dine karşı yeni bir üst yapı geliştirmeye ihtiyacı vardır. Belki bu yeni üst yapıya “Marksizm dini” demek gerekmez, ama bir alternatif üst yapı oluşturulmak zorundadır.

2 Nolu F Tipi Cezaevi-Kandıra-Kocaeli

2 Aralık 2009

İşçi Sınıfı, Marksizm ve Parti

Soru: Karadenizlisiniz. Sosyalist Hareket sizi Devrimci ve Marksist kimliğinizle tanıyor. Sosyalist Hareket'in, işçi ve köylü hareketinin tarihinde Karadeniz'in önemli bir yeri var. Tarihî TKP'den I. TİP'e, TİP'den günümüze kadar önemli örgütlülükler yaşandı Karadeniz'de. Bu örgütlülük süreci içerisinde siz de yer aldınız. O dönemden ve kendi tarihçenizden kısaca da olsa söz edebilir misiniz?

Cevap: Tarihî TKP geleneğinden geliyorum, ama o dönemi yaşamadım. TİP ve TİP'den sonraki süreçte mücadelenin içinde yerimi aldım. TİP Çarşamba İlçe başkanıydım. Tabii o zaman devrimci sayısı çok sınırlı idi. Taşrada komünist deyince "boynuzu, kulağı, kuyruğu nerede" diye bakılırdı. Komünistlerin az olduğu dönemdi. Ben TİP'in Çarşamba İlçe teşkilâtını kurdum. Ziya (Ziya Yılmaz), Ertan (Ertan Saruhan) ve bazı arkadaşlar Fatsa teşkilâtını kurdular. Ertan, Fatsa'ya tayin olunca biz hemen hemen hep beraber olduk. Ertan'la Kızıldere'ye kadar hep beraber mücadeleyi sürdürdük.

Samsun havalisini de aşarak Zonguldak'tan Artvin'e kadar Türkiye'nin pek çok yerinde olduğu gibi Karadeniz'de de eylemler vardı. Bunlar esas olarak köylü mitingleri ve eylemleri şeklindeydi. Daha çok tütün, fındık üreticilerinin mitingleriydi bunlar. Ben "sosyalist oldum" dediğimde de sosyalizmin ne olduğunu bilmediğim gibi, onun teorik kurucularının da isimlerini bilmiyordum. Bilimsel sosyalizmle ilgili kitaplar yayımlanmaya başlamıştı; ama bu kadar bol değildi; ben hızla okuyordum. Var olan kitapların hepsini getirtiyorduk; bu imkânımız vardı. Okuduklarımızın çoğunu anlamıyorduk ama zamanla geliştik. TİP Genel Merkezi bizden huzursuz olmaya başladı. Boyuna bize talimatname gönderiyordu. "Akıllı olun, yavaş olun, dikkat edin faşizm gelir" diyerek bizi sakinleştirmeye daha doğrusu pasifize etmeye çalışıyorlardı. Biz ise kendileriyle yer yer karşı karşıya gelip tartışıyorduk. "Bu kadar tepki niye?" diye soruyorduk. "Parti kapanır " şeklinde cevaplar veriyorlardı. Bizim oralarda bildiğimiz, öğrendiğimiz kadarı ile böyle parlamenter yolla sosyalizmin olamayacağını biz âdeta bir ön yargı halinde iman

etmiş vaziyette idik. Bunun barışçıl geçişle olamayacağını biliyorduk. Biz Ziya Yılmaz, Ertan Saruhan, Atilla Özova, Alaçam'da İsmail Yeşilyurt gibi beş on arkadaş barışçıl yollarla bu işin olmayacağı bilinci ve inancıyla TİP'in bu önermelerini dikkate almıyor ve çoğu kez de geri postalıyorduk. Dev Gençliler her tarafa gittikleri gibi, bizim oralara da geliyorlardı. Çok uzun süre de kalıyorlardı. Kaçak olan Sinan Kazım Özudoğru, Hüseyin Cevahir çok uzun zaman kaçak oldukları için ve köy çalışmaları için artık bizde kalıyorlardı. Sabahattin Kurt faili meçhul bir biçimde öldürüldü. Nurettin Öztürk en son Sarp Kuray'la beraberdi, 83-84 yılları arasında katledildi. Onun da faili meçhul, hatta ölüsü dahi kayıp. Bunlar da faaliyetlerimize katılıyorlardı ama tabii bunları yalnız göndermiyorduk. Yanlarına bizden arkadaşlar veriyorduk. Nurettin Öztürk, Sabahattin Kurt, Hüseyin Cevahir bunlar artık bizden olmuşlardı. Karadenizli köylüler bile tanıyorlardı onları. Hatta gelenlere artık onlar rehberlik yapmaya başlamıştı. Bütün bu faaliyetleri sürdürenlerden kimse TİP'in merkez yapısını desteklemiyor, herkes Merkeze muhalefet ediyorlardı. MYK'da da TİP merkezi eleştiriliyordu. Biz 1969 başlarında Karadeniz'de toplanıp Milli Demokratik Devrimci olduğumuzun ilânını yaptık. Fakat bütün MDD'cileri partiden atıyorlardı. Halit Çelenk, Şekibe Çelenk'i filan hepsini tasfiye ettiler partiden. Fakat bizi atamıyorlardı partiden. Bizi partiden atmaları için belki Trabzon'da Atilla Aşut dışında her tarafta tabelayı indirmeleri gerekirdi. Karadeniz'de bizi atamazlardı. Ama kahrediyorlardı. TİP kapanana kadar ben TİP Çarşamba İlçe başkanıydım, Ziya da Fatsa ilçe başkanıydı.

Soru: Yaşam ve sınıflar mücadelesi ilerici, devrimci, sosyalist, Marksist akımların programlarını, projelerini, büyük ölçüde denedi ve sınıadı. Bu deneme ve sınama sürecinde sözünü ettiğimiz akımların teori ve pratikleri bu sürece cevap olamadı ve işlevsiz hale geldiler. Sözü edilen hiçbir örgütlenme bu işlevsizliği izah ve ikna edebilecek bir özeleştiri yapmadı. Bu akımlar, "Somut koşulların somut analizi"nden hareketle kendini yenileyemedi; "Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi"ni gerçekleştiremedi. Devrimci ve Marksist Sol Kadrolar da bu "Öndersizlik Krizi"ne henüz çözüm üretememişlerdir. Oysa hem üzerinde yaşadığımız coğrafyada ve bölgede çok önemli toplumsal muhalefet dinamikleri bulunmaktadır. Nesnel koşullar da uygun olmasına rağmen, öznel etken (Sınıf Partisi) niçin yaratılamadı? Yerel, ulusal, toplumsal ve evrensel diyalektik birliği niçin kurulamıyor?

Cevap: Öncelikle Marksizm, tarihsel olarak sınıflar mücadelesinin özümlemlenip tahlillerinden ve onun üzerinden inşa edilmiştir. Bütün sınıfları ve sınıfların iktidarını tahlil ederek, işçi sınıfının iktidarı olarak sosyalizmin bir siyaset bilimi ve bilimsel ideoloji olarak sosyalizmi sınıfın iktidarı ve sınıfsız topluma kadar götüreceği olan tek sınıfın işçi sınıfının olduğunun tespitinin üzerine sosyalizm inşa edilmiştir. Tarihte kendisini sınıf olarak yok etmesine sınıfsal kurtuluşu bağlı olan başka bir sınıf yoktur. Tek ve yalnızca işçi sınıfı bir tek tek kurtuluşu olmayan, iki kendisini sınıf olarak bütün sınıflarla birlikte ortadan kaldırmadan kendisini kurtaramayacak olan tek sınıf işçi sınıfıdır. Bunun için Marksizm işçi sınıfının bilimidir. İşçi sınıfının iktidar bilimidir. Devrimi sınıfsız topluma kadar götürmeye mahkum tek sınıf işçi sınıfıdır ve bütün haksızlıkları, ezme ezilme ilişkilerini, yöneten-yönetilme ilişkilerini ortadan kaldırmadan, bütün haksızlıklara karşı savaş vermeden amacına ulaşamayacak olan tek sınıf da işçi sınıfıdır. Onun için sosyalizm işçi sınıfının bilimidir.

İşçi sınıfının Devrimci Komünist Partisi (DKP) işçi sınıfının esas olarak sınıf tavrını gösterdiği mekânlarda kurulmak zorundadır. İşçi sınıfı gerçek anlamda sınıf tavrını bir üretim birimlerinde, iki karşı sınıfla karşı karşıya geldiği alanlarda gösterir. Karşı sınıfla karşı karşıya kaldığı alanda örgütlenmesi geçici örgütlenmedir. Ama esas kalıcı olan üretim birimlerindeki, işyerlerindeki örgütlenmedir. Burada özellikle fabrika kelimesini bilinçli olarak kullanmıyorum. İşyeri kelimesini bunun yerine koymuyorum daha kapsayıcı olarak bunu söylüyorum. Çünkü bir takım centerlerde binlerce insan çalışıyor. Bunların büyük bir kısmı işçidir. Bunlar fabrikada çalışmaz. İşçi sınıfının kapsamını daraltmamak gerekir.

Onların üstünde inşa edilen bir DKP kurulması, yaratılması gerekir. Sen, ben biz, kendilerini komünist aydın vs. diyenler tek tek katılabiliriz. Bunun bel kemiğini işyeri hücreleri oluşturur. İşyeri hücreleri dışında bizim bir araya gelerek kurduğumuz bir parti adına layık işçi sınıfının DKP'si değildir.

Biz şimdi hep toplanıyoruz bir araya geliyoruz. Bir parti kuruyoruz. Bu partiyle bütün emekçilere, daha ağırlıklı olarak işçilere gidiyoruz. Ne istiyoruz? Bizim partiyi onları kurtaracak araç olarak anlatıyoruz ve onları kurtaracak olan bu partiyi, bizi desteklemelerini ve bu partinin iktidara gelip bütün insanlığı kurtaracağını söylüyoruz. Bu işçi sınıfının adına layık DKP'si değildir. İşçi sınıfının adına layık DKP'si işyeri hücreleri üzerinden, işyeri örgütlenmesinin temel alındığı bir örgütlenmedir.

Diğeri burjuva mentalitesinden kurtulmayan, işçi sınıfından destek isteyen bir parti anlayışıdır. Bu parti anlayışı bugüne kadar büyük zararlar vermiştir. Meselâ çok önemli bir moment idi TİP'i 12 tane sendikacı kurdu. Eğer o zaman gerçekten Marksist bir DKP anlayışı ile yaklaşılsaydı (içine sonradan aldıkları Aybar, Aren, Boran vs. saygı duyuyorum kendileri anlayışları doğrultusunda mücadele ettiler), çok eksik bir bilinçle (hepimizde olduğu gibi) hareket ettiler. Halbuki o günkü kuruluş işyeri fabrika hücreleri yaratılıp gerçekten işçi sınıfının DKP'si yaratılabilirdi.

Burada bir noktayı özellikle vurgulamalıyım.

Bütün bilimlerde olduğu gibi bir siyaset bilimi olan Marksizm'de araçların amaca uygun oluşup işlemesi gerekir.

Amaca uygun oluşup işlemeyen araçlarla amaca varılamayacağı gerçekten bilince çıkarılmalıdır. Parti, iktidar birer araçtır. Sınıfsız topluma götürecektir, işçi sınıfının sınıfsız topluma yürümesinde bunlar birer araçtır. Bu araçlar en başından amaca uygun oluşup işlemelidir. Mesele bir işçi Sınıfının DKP'si, şu veya bu biçimde desteklerle salt iktidarı almayı düşünen ve buna göre ayarlanmış, buna göre oluşmuş ve görevi iktidarı almaya indirgenmiş ve bununla sınırlanmış bir parti ki, biraz önce değindiğim gibi sen ben bizim oğlan kurmuşuz partiyi işçiden destek istiyoruz. Biz iyisini yapacağız. Hayır bunu biz yapamayız. Bunu işçi sınıfının kendisi yapacak. Biz onun içinde sınıfını reddetmiş kişiler olarak, işçi sınıfı davasına kendisini adanmış kişiler olarak onun içinde birer bireysel unsurlar olarak varızdır ve biz de o hücrelerin organların birinde görevli oluruz. Biz hangi göreve gelirsek oradan geliriz. O görevden alındığımız zaman oraya gideriz. Bizim esas mekânımız orasıdır. Yani yerel taban örgütlenmesidir. Bu taban örgütü de işyeri ve bunun yarattığı çeşitli yerel örgütlerdir. Dolayısıyla partinin de tek hedefi kendisini sadece destek alıp iktidar olma anlayışı Marksist anlayışa terstir. Yapacağı devrim de iktidarı almakla sınırlanmış bir mentaliteyle olursa, bu devrim de Marksizm'e uygun bir devrim olamaz.

Parti de devrim de sınıfsız toplumu hedefleyen ve bütün oluşum ve davranışı hep bu hedefi merkez alan ve buna bağlı biçimde yürüme, hareket etmek durumundadır. Dolayısıyla parti bizlerin bir araya gelmesiyle şöyle oluşacaktır. Bizler komünistler bir araya gelip bu hücreleri yaratmakla görevliyiz. Bizler bu partinin ayaklarını merkezini oluşturacak hücreleri yaratmak için örgütlenmeliyiz. Partiyi kuracak

asıl sahiplerinin mekânında oluşturulması için, bilinçlendirilmesi için bir araya gelmeliyiz, örgütlenmeliyiz ve örgütlü faaliyet sürdürmeliyiz. Biz bunun için bir araya gelmeliyiz. Sadece partiyi bizim kurmamız için değil.

Marksizm insanların kafasında o kadar deforme edilmiş vaziyetteki her şey allak bullak olmuş. Biz Marksizmi gerçek anlamıyla ayakları üzerine dikmeliyiz. Onu gerçek niteliğine kavuşturmalıyız. Burada bir anlaşma sağlamalıyız. Gerçek niteliğine kavuşturmalıyız. Biz bunun için bir araya gelmeliyiz ve anlaşmalıyız. Yıkılan neydi? Neden yıkıldı? Bunu yeniden üretmek için neler yapmalıyız, neler yapmamalıyız. Bütün bunların hesabını da bunun içinde görmeliyiz.

Soru: *Marksizm belirli bir coğrafyada şekillenmeden önce belirli bir devrimci akımların evrimleriyle bir biçimiyle şekillenmek ve ilişkilenecek durumda kalıyor. Örneğin RSDİP öncesi durumu düşünelim. Orada da devrimci akımlar var. Gruplar var. Parti öncesinde de çeşitli gruplar vardır. Bilebildiğimiz kadarıyla yirminin üzerinde grup vardı. Lenin de bu guruplardan birinin içindeydi. Lenin hiçbir zaman kendi gurubunu parti olarak görmedi. Hatta hepsini de grup olarak dillendirdi. Ve partiye ulaşabilmek için bu gruplar çağının aşılması gerektiğine vurgu yaptı. 1898'de RSDİP oluşumuyla birlikte bu gruplar çağı aşıldı. Sınıf partisi oluşturuldu. O süreç bizde Ekim Devrimi'nin ve Komünist Enternasyonal'in desteği ve katkılarıyla 1917-1920'li yıllarda işletildi ve Tarihî TKP oluşturuldu. Sınıf Partisi kuruldu. Kemalist-Burjuvazi tarafından 1921 yılında Sınıf Partisi'nin tasfiyesi ile yeniden gruplar çağına dönüldü. Gruplar çağı günümüze kadar da günümüzde de aşılmış değil. Gruplar çağını biz nasıl aşabiliriz? Biraz önce önerdiğiniz modeli, gruplar çağının aşılmasında nereye koyabiliriz?*

Cevap: Konuşmamda bunu şöyle söyledim. Bir kere grupların bir araya gelmesiyle parti olmamalı. Gruplar partinin esas olarak Marksizmin yorumunda anlaşanlar (yıkılan Sovyetler sistemini de içerir. Bunun yıkılma nedenlerinde anlaşanların...) bir araya gelip, işçi sınıfının bilinçlenip örgütlenmesini; grupların işçi ilişkileri ve işçi tabanları yoksa bir araya gelip işçi tabanında hücreleri oluşturmalı, bireyler de bu hücrelerin içerisinde ya da buraları örgütleyen başka örgütlülükler varsa ki olmalı, parti böyle yaratılmalı. Komünistler Birliği bunu yaratmanın birliği olmalı. Bu konuda anlaşanların bir araya gelmesidir Komünistlerin

Birliği'dir. Komünistlerin Birliği işçi sınıfının dışında bir olay mı? Nerede Komünistlerin Birliği? Sosyalizm anlayışında anlaşılanların bir araya gelmesiyle sağlanacak bir birliktir Komünistlerin Birliği.

Soru: *Bunun böyle olduğunu ve işçi sınıfı içerisinde örgütlenmiş Parti'nin bulunduğunu iddia eden sayıları bir hayli kabarık çeşitli örgütler var. Bunları nasıl değerlendireceğiz?*

Cevap: Var. Parti'dir o. Ama İşçi sınıfının DKP'si değildir. TKP partidir. İşçi sınıfının partisidir de. Örneğin İngiliz İşçi Partisi sınıf partisidir. Ancak bu partiler İşçi sınıfının Devrimci Komünist Partisi değildir.

Soru: *İşçi partileri, Kitle partileri, Grup partileri oldukları söylenebilir. Ancak bu örgütlenmelere sınıf partisi diyebilir miyiz?*

Cevap: Diyebiliriz. Öyledir de. Sınıf partisi olması bu türden örgütlenmelerin İşçi Sınıfının Devrimci Komünist Partileri olduğu anlamına gelmez. Böyle bir parti zaten yok. Komünistlerin Birliği'nin zemini, İşçi Sınıfının Devrimci Komünist Partisi'nin oluşturulması amacıyla oluşturulmalıdır. Bunlar Partiler, ancak komünist değildirler.

Soru: *Sadece sınıf gerçekliği değil sosyolojik emekçi halk gerçekliği de var. Üzerinde yaşadığımız coğrafya da imparatorluk geleneğinden geldiği için ulusal meseleler, kültürel meseleler, hatta mezhepsel meseleler gündeme geliyor. Sınıf Hareketi, Sınıf ilişkileri ile sosyolojik emekçi halk gerçekliğini nasıl ilişkilendirmek gerekiyor?*

Cevap: Ne acıdır ki, ulusal sorun, (Kürt Sorunu, Alevi Sorunu) daha doğrusu, bu sorunun adı doğru konulmalıdır... "Kürt sorunu" diyorlar, "Kürdistan sorunu" deseler bir başka türlü yaklaşacağım olaya. Kendi içlerinde bir netlikleri yok. Hep Türkiye partisi olacaklarını söylüyorlardı. Şimdi nesiniz? İşin vahameti, Alevilik ile Alevicilik (Siyasal Alevicilik) konusunda da kendisini gösteriyor. Ben siyasal Alevicilik diyorum ona. Bir kere mezhep, din üstüne parti olmaz: Ne mezhepseldinsel, ne de ulusal zeminden Marksizm'e gidilmez, Marksizm'den oraya gidilir. Şimdi âdeta sınıf hareketi ulusal ve mezhepsel hareketlerin gölgesinde kaldı. Meselâ şimdi bu akşam TEKEL işçileri Türk-İş'i işgal ettiler. Bütün haksızlıklara karşı savaşmayan işçi sınıfı kendi kuruluşunu sağlayamaz. Kürt Ulusal Hareketi veyahut Kürdistan Ulusal Hareketi, kendi deyimleriyle Kürt Ulusal Hareketi yani Kürdistanlı bir hareket değil, ancak haklı bir mücadele veriyor. Şimdi Aleviler, yüzyıl-

lardır katliamlar yaşamışlar; horlanmışlar, katliamlardan geçirilmişler, haklı bir mücadele veriyorlar. İkinci sınıftan da öte bir hale gelmişler. Kendi inançlarını özgürce yaşamak istiyorlar, o onların hakkıdır. Bizler (proletarya, komünistler) onlar için mücadele etmeliyiz. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi haklı bir mücadele yürütmektedir. Komünistler onların kurtuluşu için mücadele etmelidir. Kendisinin onun gölgesinde flulaşmasına asla izin vermemelidir. Kendisi hep bu işlerin önünde yürümelidir, asla onun gölgesine sığınmamalıdır. Kendisi yok şimdi, çok geride. Ona destekten sunmaktan geri durmamalıdır.

Soru: Burada ittifak politikası ne olmalıdır?

Cevap: Kendi komünist mücadelesini sürdürmek koşulu ile çerçevesi çizilmiş çeşitli eylem birlikleri yapabilir. Bugün böyle bir durum, böyle bir şey yok. Şöyle bir şey olursa bir cephe birliği bile yapabilir: Programatik olarak bir devrim perspektifinde anlaşır ve bu perspektifi gerçekleştirene kadar ittifakını cephesel birlikte de yapar ama kendi bağımsızlığını asla onun gölgesi haline getirmemek koşuluyla. Şimdi "çatı partisi" filan diyorlar. Alsınlar Abdullah Öcalan'ın yazılarını, "Marks da yanılmıştır, Engels de yanılmıştır, Lenin de yanılmıştır ve bizim devlet yıkmak diye bir derdimiz olmamalıdır" diyor. Ne ile çatı partisi kuracaksınız, hangi hedefe ulaşmak için. Kürtlerin hakkı, Kürt Ulusunun Kendi Kaderini Tayin Hakkı da değil, bunu da kaldırmış durumdalar. Kürtlerin hakkı. Meselâ gerçekten ortak bir zeminde anlaşılacaksa bu "demokratik cumhuriyet" nasıl olacak? Tamam "demokratik cumhuriyet" in sınırları çerçevesi çizilir konur ve o hedefe ulaşmak için yürünür fakat devleti yıkmayacağız. Peki ne için bu "demokratik cumhuriyeti" isteyeceğiz? Böyle bir muğlâklıkla hangi program, hedef üstünde bu birliği sağlayacağız? Diyelim ki "çatı partisi" bir cephe partisidir. Bunun bir programını açıklarsın koyarsın. "Demokratik cumhuriyet" diyorsan, bu "demokratik cumhuriyet" nedir ve bunun için ne yapacağız? Devletle savaşmayacağız, devleti yıkmayacağız artı devlette kurmayacağız. Peki anlaşanlar "çatı partisi"ni kursunlar. Ama komünistler böyle bir rizikoya asla giremezler. Komünistler Kürt Ulusal kurtuluş mücadelesini var güçleriyle desteklerler, destekleyeceğiz de. Ama proletaryanın mücadelesini asla ne ona ne başka birine endeksleyemeyiz.

Proletarya bütün ezilen ve haksızlıklara uğrayanların mücadelesini kendi mücadelesi haline getirmeden kendi kurtuluşunu sağlayamaz.

Feminist hareketini, köylü hareketini, zorunlu askerlik hareketini, homoseksüeller hareketini, çevreciliği, insana ait doğaya ait ne varsa, hepsi proletaryanın sorunudur, komünistlerin sorunudur. Hepsini gündemine almak, hepsi için mücadele etmek zorundadır. Hepsinin içinde yer almak ama hiçbirinin içinde kendisini flulaştırmamak zorundadır. Bütün titizliğiyle kendi bağımsızlığı için mücadele ederken o alanlara da politika üretmelidir. Ama onun içinde mücadele ederken içinde erimemelidir.

Soru: *Burjuvazi dil terim ve kavramları çarpıtıyor. Barış ve barış-sever söylemlerini bir yandan hâkim gerici sınıflar da dillendiriyor, diğer yandan liberal, tasfiyeci, reformist postmodern sollar da dillendiriyor acaba hakikatin ve doğruların kavgasını veren Marksist kadrolar bu sürece nasıl bakmalı ve nasıl müdahalede bulunmalılar?*

Cevap: Barışı en çok dillendiren Kürt Ulusal Hareketi'dir. Burjuvazi de tabii doğal olarak sınıf uzlaşmacılığı istiyor. Kavga etmeyin oturduğunuz yerde durun diyor.

Konuyla tam çakışmayacak ama kısaca bir "açılım" meselesine değinmek istiyorum. AKP ve demokrasi konusuna. Demokrasi bir kere acayip bir kavram ve işin kötü tarafı partiler de kendilerine demokratik sosyalizm adları koyuyorlar. Demokratik olmayan sosyalizm de varmış yani. Sosyalizm zaten demokrasiyi sonuna kadar götürüp ortadan kaldırmaktır. Bizim Mahir Sayın sosyalist demokrasiyi ithal etti, Aybar'dan 40 yıl sonra, Avrupa komünizminden 80 yıl sonra o ithal etti. Bu gerçekten Marksizm'i deforme etmektir, çarpıtmaktır. Demokratik olmayan sosyalizm olur mu böyle şey. Şimdi işin feci tarafı orda bahsedilen liberal kesimler kendilerine utanmadan sosyalist filan da diyorlar. Avrupa ülkelerinde hangi haklar varmış bunu tartışıyorlar. Oradaki demokrasi neyin demokrasisi? Kapitalizmin demokrasisi sömürüyle çerçeve-lenmiş, sömürü sistemine dokunduğu zaman onu boğan bir olaydır. Yani kendi sömürsünü rahat sürdürdüğü çerçevede demokrasidir burjuva demokrasisi. O çerçeveye dokunduğu zaman onu boğar. Margaret Thatcher bir günde kömür işçilerini sokağa attı. On bin kilometre ötedeki Falkland Adaları'nı işgal etti. Demokratik Amerika on binlerce kilometrelerce uzaklıktaki Irak'ı, Afganistan'ı, milyonlarca insanı katlederek işgal etti. Bunların demokrasisi bu. İlerledikçe kendisini yok eden bir sistem.

Demokrasi mücadelesini proletarya devamlı sürdürür. Çünkü proletaryanın daha rahat hareket etmesine olanak sağlar. Demokratik haklarını elde ettikçe sömürülmesinin ve uğradığı haksızlıklar ve olumsuzlukların burjuva demokrasisinin azlığından değil, esas olarak sistemin kendisinden kaynaklandığının ve iktidarı alıp sistemi değiştirmeden bu haksızlıklardan ne kendisinin ne de bütün haksızlığa uğrayanların kurtulamayacağını anlamasına da hizmet eder. Biz, yani proletarya ve komünistler demokrasi için mücadeleyi sonuna kadar devam ettiririz. Ancak asla bununla sınırlayamayız. Şimdi, Alevilerin mücadelesi ve Kürt Ulusal Kurtuluş mücadelesi de bizim için demokratik birer mücadeledir. Biz bunların içinde yer alırız. Şimdi demokrasi, tabirin hangi biçimiyle olursa olsun ilk hedefi insanların karar vermesi hedefidir. Hâlbuki AKP'de din ve dincilik insanların karar vermesini değil tanrının verdiği karara insanların uymasını, biatı emreder. Onun için AKP'ye bu açıdan da bakmak ve asla demokratik olamayacağını söylemek gerekir... AKP de bir takım haklar için mücadele ediyor. Neden Ediyor? Çünkü diğer egemen sınıf ki bunun başını da genel olarak Kemalist kesim ve onu destekleyen sermayeyle birlikte bilumum Kemalist kesim (üst düzey mahkemeler, bürokrasi, ordu gibi asker ve sivil bürokrasinin), kendi üstündeki tahakkümünü azaltmak için bir takım demokratik hakları istiyor. Ama tamamen kendisinin tahakkümden kurtulmasıyla sınırlı bir demokrasi, tırnak içi bir demokrasi istiyor. Hâlbuki AKP demokratik filan değildir. Bu Kürdistan olayında da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi'nde esasında başını ABD'nin çektiği, ABD istiyor bunu aslında Kürt hareketinin belli biçimde halledilmesini istiyor. Çünkü Irak'tan çekilecek ve Iraktaki tek dayanağı Türkler, Kürtler. Oradan çekilince ne yapacak? Türkiye'nin Ortadoğu'da devrede olmasını istiyor. Bunun için de Kürt sorununun halledilmesini istiyor. İşte bundan dolayı AKP ilk olarak bu sorunun kendi çıkarları doğrultusunda çözümü için işe "Kürt açılımı" olarak başladı. Sonra "demokratik açılım", sonra "millî birlik bütünlük" gibi bir takım sahtekârlıklarla kelimeleri dejenere ederek sonuçta millî birlik projesine iş geldi. AKP'nin istediği Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin silahlı, örgütlü gücü olan PKK'yi tasfiye etmek ve bu zeminde bir anlaşmaya varmak. Tabii PKK de buna direniyor, yani şunu çok iyi biliyor ki Kürt ulusal hareketinin silahlı gücü tasfiye edilirse Kürt sorununu devlet dayatacak, teslim alacak, kendi istediği sınırlar içinde rahatça çözecek. PKK de buna direniyor, teslim olma-

maya direniyor. DTP, “muhatap İmralı’dır, Kandil’dir” diyerek bilinçli olarak tasfiyeye direniyorlar. Otuz yıldır savaşıyorlar. Çünkü yoldan tutma cahil değiller. Çok açık görüyorlar bu oyunu. Bütün derdin PKK’yi daha doğrusu Kürt ulusal hareketinin örgütlü gücünü dağıtmak ve kendilerine uygun akıllı, uysal Kürtlerle işi çözmek. Bu gücü dağıtsalar hemen ‘akıllı Kürtler’, bekliyor zaten. Akıllı Kürtler sırada. Uysal Kürtlere icazetli bir örgüt kurdurup işi hemen onlarla kendi istediği şekilde “barış içinde” halledecek. İşte kavga bu zeminde sürüyor. AKP’nin ‘demokratlığı’, sırf Kemalizm’in üstündeki tahakkümünü kırmakla sınırlı. Meselâ akşam bağıyor Erdoğan “kanımızı içimize akıtıyorlar, ne yap-sak Anayasa Mahkemesi bozuyor” diyor. İşte buraların etki ve yetkile-rini sınırlamak için demokrasi teranesi çalıyor Erdoğan. Yoksa AKP’nin demokratlıkla filan hiçbir alakası yoktur.

Soru: *Karadenizlisiniz demiştik başlangıçta. Bir de çözülmesi ge-reken sorunları olan yalnızca Kürt hareketi değil, Alevi-Kızılbaş hare-keki değil, Karadenizliler Lazlar, Çerkesler, Gürcüler vb. gibi etnik, kül-türel azınlıklar da var. Bu etnik azınlıkların dil ve kültür sorunlarının çö-zümü noktasında Devrimci ve Marksistlerin ne gibi önerileri, katkıları olabilir?*

Cevap: Lazlar zaten Rize taraflarında varlar. Çerkes ve Gürcüler Osmanlı-Rus savaşından sonra gelmişler. Daha sonra gelenler de var. Ben de Gürcüyüm. Fakat onların büyük çoğunluğu Karadeniz’de asi-mile olmuş vaziyetler. Artık dil de bilen çok az. Ama sadece Karade-niz’den ibaret değiller. Türkiye’nin dört bucağında varlar ve bu insanla-rın belli bir örgütlülük yerleri Kafkas Kültür Derneği gibi ve Gürcülerin de bir derneği var ama iler tutar bir tarafları somut bir istekleri de yok... Ulusal bir yönleri yok zaten, dağınık durumdadır. Buraya sonradan ge-len unsurlardır... Yerli değiller yani bir toprak parçaları filan da yok. Lazlar Arhavi bölgelerinde varlar. Bunlar kendi derneklerini kurup, dil, kültür, tarih, folklorik araştırma ve çalışmalar yapıyorlar. Kültürlerini ge-liştirme isteklerine kulak verip yardımcı olmak lâzım. Ama bunların üzerinde Kürtler ve Aleviler üzerinde olduğu kadar bir baskı yok. Çün-kü yasak olacak bir istemleri de yok.

Soru: *Laz Kültür Derneği de kuruldu. Derneğin talepleri de yayın-landı bunların talepleri arasında resmî tarih ve devletin resmî ideoloji-siyle örtüşmeyen talepleri de vardı. Bu konudaki düşünceleriniz neler?*

Cevap: Az çok taleplerini biliyorum, çok kapsamlı bilmiyorum. Ama talepleri, halledilemeyecek, çelişkiye düşülecek talepler değil. Dil ve kültür üzerinden talepleri var. Yani ulusal talepler değil dil ve kültür üzerinden talepler bunlar. Tabii ki bu da proletaryanın genel kapsamının içine girebilecek konulardır.

Soru: *Birlik konusunu konuştuk ama birliğin de farklı farklı lehçeleri var; işçi hareketinin sendikal ve siyasal birliği, sınıf hareketinin birliği, komünistlerin birliği gibi birlik kapsamına girecek o kadar çok unsur var ki bu birlik konusunu nasıl ele alırsak birlikte yürüyebilmemiz kolaylaşabilir?*

Cevap: Birlik konusunda şöyle bir şey söylemek gerekiyor. Benim düşünceme göre, bir olaydan hareket etmemiz gerekir. Biz komünistlerin görevi, sınıfın bizi desteklemesini, bizim kurduğumuz partiyi desteklemesini vs.den önce, onun kendisi için sınıf olma bilincine erişmesi, onun gerçek kurtuluşunun yol ve yöntemlerinin kavratılması için çaba harcamalıyız. Bütün komünistlerin bir kere ortak davranış göstermeleri gereken, sınıfın gerçek kurtuluşunun Marksizm ve Komünizmde olduğunun ve bu bilinci ve örgütlülüğü sağlamanın yol ve yöntemini göstermek için komünistler ortak davranmalılar. İkincisi, güncel mücadelelerde proletaryanın ve bir bütün olarak demokratik mücadelenin (özel olarak proletaryanın mücadelesinin, genel olarak demokratik mücadelenin) kurtuluş mücadelesi doğrultusunda güncel yapılacakları ortak yapmak için rekabetçi bir davranışa girmeden bir araya gelmeleri ve ortak davranmaları gerekmektedir. Meselâ şimdi bugün TEKEL işçilerinin eylemi önemli bir eylem haline gelmiştir. Komünistler, topluca bu eylemi destekleyip, bu eylemin başarıya ulaşması için hiçbir rekabeti öne sürmeden genel olarak onların gerçek kurtuluşunu da hissettirecek bir biçimde ama esas olarak bu mücadelede başarı kazanmaları için ortak bir dayanışma içinde olmaları ve bunun en iyi biçimde nasıl sağlanacağı konusunda onlara yardımcı olmak için ortak hareket edebilmelidirler. Bugün TEKEL işçileri olabilir. Yarın “Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi” olabilir. Öbür gün “kadın hareketi” olabilir. Diğer bir gün “yeşili koruma hareketi” olur. Yani bir bütün olarak demokratik ve özel olarak da sınıfın mücadelesinin ilerlemesi için ortak eylem birlikleri yapmakta asla rekabetçi bir mantıkla, ayrı durmaları ve birbirlerinin ayağına köstek olmayı kesinlikle unutmaları ve bu konularda birlik sağlamaları gerekir. Bunlara ek olarak proletaryanın, işçi sınıfının sendikal

birliğini de sağlamak gerekiyor. Ama bu şöyle anlaşılmalıdır: tek sendika mantığı ile değil, sendikal birliği belli bir sınıf sendikacılığı temelinde oluşan bir (sınıf sendikacılığı derken de düşmanlarıyla mücadele zemininde oluşmuş bir sendikal konfederasyon) sendikal birliğin sağlanması için hep beraber komünistler ortak mücadele etmelidirler. Yani sendikaları küçük küçük parçalara bölünmüş bir sendikalaşmaya değil, toplu bir mücadele verecek sınıf sendikal birliğini sağlamak için birlikte hareket etmeleri gerekir. Burada Marksizmin şu veya bu şekilde anlaşılıp anlaşılmaması değil, burada sınıf hareketinin ilerlemesidir hedef. Öbürü talidir. Herkes öbür tarafa gelince de kendi istediğini, kendi programını, kendi anlayışını kendisi uygular. Ama o noktada ortak hareket etmelidirler. Daha ileri bir birlik için de bir ittifaklar birliği daha kolaydır ve burada kesinlikle bağnaz davranmamak, grup çıkarı düşünmemek, burada ortak çıkarı öncel hedef yapmak gerekir. Ondan öte de daha evvel bahsettiğimiz gibi Marksizm'in gerçek, ayaklarının üzerine dikileceği yorumunda anlaşma, yıkılanın ne olduğunun, yeniden onu üretmenin koşullarını tartışıp burada ortaklaşanların daha örgütsel birliğe doğru gitmeleri gerekir.

Soru: *Şimdi komünistler bilindiği gibi yerel, ulusal, coğrafi ve evrensel mücadele bütünlüğünü savunurlar. Yani enternasyonalizmle yerel ve ulusallık ilişkisini kurmak için mücadele ederler. Şimdi coğrafyamızda sizin çerçevesini çizdiğiniz anlamda bir partiden söz edemiyoruz. Bu aynı zamanda uluslararası düzeyde de böyle midir? Bunu nasıl ilişkilendirmek gerekir? Enternasyonal anlamında bir Dünya Komünist Partisi var mıdır?*

Cevap: Bugün böyle bir parti yok. Marksizmin özüdür enternasyonal. Proletarya enternasyonal olmalıdır aynı zamanda. Çünkü başka türlü kalıcı başarıya ulaşamaz. Ama enternasyonal olmak için ulusal çapta da örgütlenmesi gerekir. Bu deyimle bir biçimdir ama ulusal çapta örgütlenme özü oluşturan biçimdir. Öz ise enternasyonal örgütlenmedir. Ulusal çapta örgütlenip o anlayışta olanların dünya çapında örgütlenmeleri gerekir. Enternasyonaller çeşitli biçimlerde olmuştur. İlk dönemlerdeki anarşistlerden Marksistlere kadar hepsi farklıklar arzemiştir. Benim düşüncem esasında 3. Enternasyonal'e çok daha yakındır. Örgütlenme, mücadele ve hedeflerde anlaşmışların en azından eylemde bütün birlikler için özellikle vurgulamak istiyorum. Benim Marksizm'de birlik anlayışım, anladığım, düşündüğüm, inandığım şudur:

birlik, ister cephe birliği, ister herhangi bir tekil eylem birliği, isterse parti birliği, isterse enternasyonal (uluslararası) birlik olsun, hepsinin esas odak noktası eylemde birliği sağlayacak kadar birliktir. Farklı düşünebiliriz. Bu farklılıklar eylemde birliği bozmayacak kadar olmalıdır. Eylemde birliği bozuyorsa orada ayrışılır. Bu herhangi bir tekil eylem birliğinde de böyledir. Tekil eylem birliğinde eylemde birliği bozmayacak doneler farklıdır, cephe birliğinde farklıdır, parti birliğinde farklıdır, enternasyonal birliğinde farklıdır. Ama hepsinin bir temeli vardır. Hepsinin bir eylem muhtevası vardır ve hepsinde eylemde birliği bozmadık kadar farklılıklar vardır. Farklılığa eylemde birliği bozmayacak düzeyde müsaade edilir. Biz komünistler öncelikle çeşitli demokratik mücadelelerde ve sınıfın sendikal ve demokratik mücadelelerinde eylem birliklerinde, grup çıkarlarımızı bu mücadelelerin çıkarlarının önüne koymamalıyız. Grup çıkarları bunun zehirleyicisidir. Biz grubumuzun görüşlerini o birliği sağlarken savunuruz. Eğer grubumuzun görüşleriyle diğer grupların görüşleriyle eylemde birliği sağlayamıyorsak birlik olmaz. Ama eylemde birliği sağlıyorsa hepimizin görevi o eylemi en başarılı şekilde devam ettirmek, başarıya ulaştırmaktır. Grubumuzun çıkarları değildir artık o eylemin çıkarıdır. Eylemin başarılı olmasıdır çıkar. Birlik böyle yapılmalıdır. Çeşitli birlikler vardır ve bu birliklerin hepsinde eylem muhtevası farklıdır ve birliğin de çerçevesi farklıdır. Ama hepsinin de ortak noktası eylemde birliğin sağlanmasıdır.

Soru: *Sizin eklemek istediğiniz başka bir şey var mı?*

Cevap: Başarılar...

107 Yıl Sonra “Ne Yapmalı”

Bir devrim düşünün ki, sadece kendisini oluşturan çelişkilerin sentezinin niteliksel değişiminden başka bir şey olsun. Aksi olanaksızdır. Devrimin sadece tek bir çelişkiden kaynaklandığını iddia etmek dolaylı yoldan burjuvazinin değirmenine su taşımak olacaktır. Çünkü devrim tüm çelişkilerin çözülemezlik kisvesine büründüğü anda patlak verir. Toplumun tüm çelişkileri her gözeneğinden fıskırır ve öyle bir an gelir ki, bu çelişkileri “yönetegelmiş olanlar artık yönetemez hâle gelirler”. (K. Marx) Burjuvazinin ölüm çanları tam da bu anda çalmağa başlar. Kapitalist toplum yaşamın her alanında çeşitli çelişkilere yol açıyor. Tüm çelişkileri, başta üretimin toplumsal karakteri ile araçlarının tek elde olması (özel mülkiyet) olmak üzere (kapitalizmin?) diğer tüm çelişkileri (realiteleri?) doğurmakta... Peki, hayatın, birbirinden, görünürde ama sadece görünürde bağımsız gözükken tüm çelişkilerinin arasındaki diyalektik bağı kavrayıp, bunu bir devrimle taçlandıracak irade nerede aranmalıdır? **Komünist Partisi**’nde elbet. Devrimler hiçbir zaman tek bir çelişkinin sonucu olmazlar. O tüm çelişkilerin artık mevcut sistem içinde çözülebilirliğinin imkansızlaştığının habercisidir, sınıflara bölünmüş topluma bir dayatmadır. Burjuva iktidarlar çeşitli sorunlara çözüm, çoğu kez geçici de olsa, üretebilirler. Bizlerin öne süreceğimiz taleplere de yanıt pekâlâ verebilirler. Sorun da bu değildir zaten. Gündelik kazanımlar sınıfın motivasyonu için önemli öğreticilerdir. Asıl sorun, devrimci partinin, kendi tarifini bu çelişkinin üzerinde (yani tek bir çelişki üzerinden) yapmasıdır. Kendisini tek bir çelişki üzerinden tarif etmeğe kalkması devrimci partinin meşruluk ve varlık sebebini ortadan kaldırır. Örneğin meşruluğunu sadece sendikal haklar üzerinde inşa eden bir oluşum, bu sendikal haklar mücadelenin ilerleyen sürecinde alındığında ne yapacaktır? Kendini bu çelişkiyle sınırlayan bakış ufkun ötesine geçebilecek midir? Devrimci bir partinin onu diğer partilerden ayırt eden özelliği sistemin tüm çelişkilerini ve bunların çözümünü devrimde araması ve bulmasıdır. “Komünistler, işçi sınıfının, önünde dolaysız olarak duran amaçlarına ulaşması ve çıkarlarını sağlaması için mücadele ederler,

ama aynı zamanda **hareketin** bugünkü hareket içindeki **geleceğini de** temsil ederler” (K. Manifesto) (altı bizim tarafımızdan çizildi). Hiçbir devrim, kendi sürecini, tek bir çelişki üzerinden başlatamaz. Devrimci parti, tüm çelişkilerin diyalektik sürecini kavrayan ve meşruluğunu bunun üzerine kuran partidir. Tek bir çelişkinin fazla vurgulanması böyle yaparı “devrimci” süreçten uzaklaştırır, devrim anlayışını karartır. Bu da ülkemizde bolca görülebilen “iktidarsız sol”un önünü açar. O artık bir iktidar talepçisi değil, efendime söyleyeyim, kah kadın devriminden bahseden, kah eşcinsel devriminden dem vuran, kah çevre devriminden söz açan boş söylemler sahibi, kendini sistem içine fark etmeden hapseden bir siyasî organizmadır. Yukarıda saydığımız kapitalist-sistem-kaynaklı sorunların önemini farkındayız (meselâ eşcinsellik tabii ki önceki süreçlerde de vardı ama bunu sorun hale getiren kapitalist sistemin ta kendisidir), fakat belirttiğimiz gibi şayet istediğimiz devrim ise, onu, bu çelişkilerin tümünü senteze çevirerek istemek zorundayız. Tabii bunu anlamak o kadar kolay olmayabilir. Bunu, on yıllardır, muhaliflik sınırına, farkında olmaksızın çekilen devrimci hareket anlayabilir mi? *Anlama hali bulanların, anlamak istemeyenlerin bugünkü durumu ortada?* Hepsi ya da çoğunluğu kendilerini bir ama sadece bir çelişki üzerinde var etmeye çalışıyor. Kimi etnik köken üzerinden, kimi kaba ekonomizm üzerinden, kimi Alevilik, kimi cinsel vurgu üzerinden... Bundan 107 sene önce Lenin, devrimci bir partinin oluşması sorunsalını, bu partinin kendisini üzerinde var edeceği zemini çok güzel tanımlayarak tarif etmişti. Bugünlerde de, Lenin’in tartıştığı parti ve hangi çelişkiler üzerinden oluşturulacağı sorusu yeniden gündemin çok önemli maddelerinden biri olmuştur. Lenin’in özellikle de sendikalist-ekonomist burjuva bilincini kutsamaya çalışanların artık duymazdan geldikleri “ne yapmalı” sorusu, zamanının geçtiği ne denli ileri sürülse de, bize bir yöntem hâlâ sunmaktadır. “*Ne Yapmalı*” sadece tek bir çelişkiyle avunuların görmezden geldikleri baş yapıttır. Peki, ne anlatır “*Ne Yapmalı*” bize? Devrimci partinin tek bir çelişkiye odaklanmaması gerektiğini ve burnunu sendikalardan kendi emek-sermaye çelişkisini çözmek adına çıkart(a)mamanın, gözlerini erkeğe kadın sorunu adına dikmenin, çevre sorununda ağaçlara bakmaktan ormanı görememenin yanlışlığını dillendirir. Devrimci partinin kapitalist sistemin tüm çelişkilerine kuşbakışı bakması zorunluluğunu kanıtlar. Çünkü devrimci bilinç yüzyıllardır sınıflı toplumdan kaynaklanarak biriken niceliksel durumun (çok özel bir) ni-

teliksel dönüşümünü öngören bilinçtir. Devrimci bilinç hem sınıfın bilincidir, hem değildir. İşçi sınıfının bilincidir, çünkü niceliksel birikimini ondan alır. Yüzyıllarca süren sınıf savaşımının öfkesini, eşitsizliğin haksızlığını; deneyimi, acılarını oradan alır. Kısacası ezilen-sömürülen sınıfın içinde niceliksel kökleri vardır. Bu sınıf kültürüdür. Ama o aynı zamanda işçi sınıfının bilinci olmayabilir. Çünkü bu bilinç kendine hedef olarak sınıfsızlığı, sınıfları ortadan kaldırmayı seçmiştir. Hiçbir bilinç kendisini kendi imkanlarıyla yok etmeyecektir. Lenin'in "işçi sınıfına bilinç dışarıdan gelir" demesinin anlamı da budur işte. Bu dışarıdanlık yukarıda belirttiğimiz gibi sınıflar-üstü falan değildir. Fakat *bugünün* hiçbir sınıfına ait de değildir. O tamamen geleceğin bilincidir. Niteliksek kopuşun adıdır. Bu yüzdendir ki, bu niteliksel kopuşu yapamayanlar, *bugünün* en iyi çevrecileridirler, *bugünün* en iyi sendikacılarıdır, *bugünün* en iyi feministleridirler. Tabii ki, bu hareketleri yok saymıyoruz. Demek istediğimiz, devrimci bilinç bunların bir bileşkesidir. Ama bunların kendi-başlarına hiçbiri devrimci bilinç değildir. Lenin "işçi sınıfına bilinç dışarıdan gelir" derken bu bilincin sınıflar-üstü olduğunu söylemedi. Sadece niteliksel bir kopuşun gerçekliğini dile getirdi. Her toplumun egemen ideolojisi o toplumun egemen sınıfının ideolojisidir. Bugün herhangi bir hareket, ufkunda kapitalizmin yıkılmasını göremiyorsa, onun bilinci en iyi ihtimalle reformist bir bilinçtir. İdeolojiler kendi köklerini kendi maddilikleri üzerinden tarif ederler. "Kulübedeki başka düşünür, saraydaki başka.." (Engels) **Eğer ideolojileri ve bunların doğrultusundaki bilinci maddî yaşamın içinden alıyorsa kapitalizm ilelebet yıkılmayacak demektir.** Sürecin kendi kendine bilince ama doğru bilince varacağını söylersek devrimci partiye ne gerek kalır? Bir çelişki her zaman kendi çözümünün potansiyelini içinde barındırır, fakat bu çelişkinin çözümü de bütünü ile kendisinin getireceği anlamına kesinlikle gelmez. Kanser hücreleri tüm insanlarda vardır, fakat bu saptamadan çıksa çıkarsa her insanın kanser olabileceği sonucu çıkar. Tüm insanların doğuştan kanser olduğu sonucu çıkmaz! Şayet bir şey kanıtlyorsa, kanser olmak için bazı hızlandırıcı koşullar oluşması gerektiğini kanıtlamış olur. Bu gerek-koşul, yeter koşul mantığını bir de sınıf savaşımı gibi hayatî sorunlara uygulayacak olursak, Lenin'i daha iyi anlamış oluruz. Burada iş biraz karışıktır. Çünkü bir yanda sınıf olma bilinci, diğer yanda da tüm sınıfları ortadan kaldırma bilinci söz konusudur. Bir sınıf bir sınıf gibi düşünür, bir sınıf gibi uygulanır. Tüm kodları sınıfsaldır. Sırf bu yüzden

devrimci bilinç dışarıdan gelir. Çünkü o, yani devrimci bilinç, sınıf gibi düşünmez. Tam tersine sınıfız gibi düşünür. Çünkü o komünisttir. Ufkunda sınıfsızlığı görebilmiştir. Bu manevî düşüncesini maddî güce çevirmek ister. Bu yüzden kapitalist sınıfı ortadan kaldıracabilecek tek maddî güce başvurur. İşçi sınıfına. “...ve böylece işçi sınıfı komünist ideolojide manevî gücünü, komünist ideoloji de işçi sınıfıyla manevî gücünü bulur” (K. Marx). İş-gücü işçilerin ücretini artırmak olan bir bilinç gözlerini kapitalizmin diğer tüm çelişkilerine kapatmıştır (yaşadığımız topraklarımızda bu bilincin bile geri olması, yani sendikal ekonomik bilincin bile geri olması, komünistlere çok büyük görevlerin sırf bunun için düşüyor olabileceğini yadsınamamızı gerektirmez). Sendikalist dünyada olup bitenleri ekonomist gözüyle kavrar. Bu yüzdendir ki, Avrupa’daki sol bugün kapitalist emperyalist işgalleri destekler durumdadır. Çünkü sömürgelerden gelen artı-değerin bir kısmı orali işçilerin ceplerine konmaktadır. Artık onlar sömürgelerin direnişini kavrayamazlar. Oysa devrimci bilinç bu anlayışın çok çok üstündedir. Hiçbir ekonomik çıkarı olmadan da bedel ödeyebilen, savaşılabilen, üzülen, öfkelenen, harekete geçen bir bilinçtir bu.

Kendini sadece kadının sorunlarına kenetleyen bilinç, yani başında ölen, bedel ödeyen erkeği, sömürülen işçi erkeği göremez. Daha sonra da kalkıp sokaktan geçen erkekleri iğneleme eylemi yapar ve erkeğin sistemden-kaynaklı tahrifatını görmez, görmek istemez. Lenin’in “ne yapılması” gerektiğini bilen komünistleri, “1. Dünya Savaşı’nda, savaş makinelerini sabote etmekte ustalaştılar. Bilahare 2. Wilhelm’e, sonra itilaf devletlerine, daha sonra da Hitler faşizmine karşı savaştılar” (Demienico Losurdo,” Lenin de Devrim Kuramı ve Parti Kuramı FELSEFE-LOGOS DER. Sayı:35-36 2008). Bu devrimci bilincin somutluğudur. Niteliksel diyalektik de budur. “Ne Yapmalı”, bize, ne yapmamız gerektiğini, 107 sene sonra hâlâ söylemekte. Aradan geçen bir asır bile olsa, bu onun bilimselliğine zerre kadar gölge düşürmemektedir. Tanık olduğumuz kadarıyla, kimi “sol”dan gelen “Ne Yapmalı” artık anlamsızdır, çünkü o bir asır önce yazılmıştır” gibi eleştiriler oldukça düşündürücüdür. Bir bilim adamının çıkıp “Darwin artık önemsizdir, çünkü aradan yıllar geçmiştir” dediğini düşünün. Ülkemin kendi ideolojik kofluklarını gizlemek için binbir kılığa giren sözümona solcuları bu tip komik gerekçelere baş vurmaktalar. Konumuza dönecek olursak: Devrimci partinin niteliksel farklılığı onun artık bir sınıf gibi düşünmemesindedir. Niceliğini

bugün işçi sınıfı içinde, geçmişte tüm ezilen, sömürülen sınıflar içinde oluşturan devrimci parti bir niteliksel kopuşun ifadesidir. O, niceliksel durumun tüm gerçekliğini, bünyesinde, sınıflı toplumların ortaya çıktığı andan itibaren toplar. Spartaküs'ün, Bedreddin'in, Hallac-ı Mansur'un, Lenin'in, Marx'ın vücudunda niteliksel patlamalar yaşar. Kılavuzun ne olduğunu sorusu, yanıtını, tam da bu anda bulur. Önderlerin "tek başlarına kurtarıcı" oldukları palavrasının aksine, onun yani önderin niceliğinin niteliğe dönüşmesidir söz konusu olan. Devrimci partinin kendisi niteliğin taşıyıcısıdır. Kendi içinde bulundurduğu kadroyu bu niteliklerle donatır. Bu yüzden devrimciler örgütüdür, ve yine bu yüzden işçi sınıfının önderleridir. Yine 'özgürlükçü sol'un Leninist bilinç ve parti anlayışına saldırılarının yoğunlaştığı bir noktaya gelmekteyiz. İddia: Leninist parti bireye aşırı merkezizetçilik yüzünden, kişiliğini kaybettirir. Kuşkusuz devrimci Leninist partide yandaşlarının bağlılığına, disiplinine, bunlardan da önemlisi niteliğine vurgu yaparak, tam da burjuva ideolojisinin kimliksizleştirdiği bireylere kişilik kazandırır. Bu yüzden ki, cahilliklerin içine itilen işçi sınıfının evlatları parti içinde yönetmeyi, paylaşmayı, fedakârlığı öğrenirler. İnsanlık onurunu öğrenirler. İşte bu yüzden, parti, reformist solun iddia ettiğinin aksine, bireyin boyunduruktan sıyrılmanın bir aracı, ama en önemli aracı olur. Sürekli konunun dışına çıkmak mecburiyetinde kalıyoruz. Bir kez daha dönelim: Önderle önderlik yapılan kitle arasında her zaman bir gerginlik vardır ve olmalıdır da. Yoksa bir mantık hatası var demektir. Önder tüm çelişkilerin farkına varan, bunların sentezini yapan ve partinin herhangi bir çelişkinin çözülmesiyle kendi varlık-nedenini yitirmemesi için tüm çelişkilerin çözümünü isteyen kimsedir. Yani devrim için yürüyendir. "*Ne Yapmalı*", yola, kendini tüm bu gerçekler üzerinden tarif ederek çıkmıştır. Devrimci bilincin dışarıdan gelmesinin anlamı da buradadır. Lenin, diyalektiği, parti, kitle, devrimci bilinç, kendiliğinden bilinç, vb. sorunlara uygulamıştır. Lenin'in "*Ne Yapmalı*"da bahsettiği devrimci bilinç çelişkilerin çokluğunu kavrama, bir sentezde toplama yeteneğinde belirginleşir. Diğer bilinçler ise bu yetenekten habersizdirler. O bilinç ki, sırf bu yetenekten bîhaber olduğundan, sözgelimi neden sendikalı işçi sayısı az, açıklayamaz. Çünkü işçiye sendikalı olmak zorunda. Oysa devrimci bilinç bunu anlama yeteneğine sahiptir. O yüzden ki, kadın haklarını savunan devrimciler, işyerinden eve gelen işçinin neden karısıyla, ya da işten gelen kadının neden kocasıyla kavga ettiğini anlayamaz. Daha doğru-

su, bunu erkek düşmanlığıyla açıklar. Lenin'in "*Ne Yapmalı*"da bahsettiği devrimciler örgütü, geleceğe ait fakat bugüne bağlı, geleceği isteyen fakat bugünün kazanılmasıyla başlayan, hem bir sınıfın örgütüdür hem de hiçbir sınıfın örgütü değildir. O, bugünü, yarının kazanılması için kazanmanın, sınıfları ortadan kaldırmanın örgütüdür. Bunun için bugünün devrimci sınıfının öncüsüdür. Çünkü işçi sınıfı hem kendisi (sosyalizm, proletarya DİKTATÖRLÜĞÜ) için, hem de aynı zamanda kendisini yok edecek olan bir şey (komünizm) için ayağa kalkacaktır. Bu diyalektik sürecin tonlaması çok önemlidir. Çünkü sınıflı toplum boşluk tanımaz. Bu sürecin diyalektiğini anlayamayanlar kafalarını bin kez duvara vurmak zorunda kalacaklardır.

Hepimizin son dönemde tanık olduğumuz tartışmalar gündeme krizle birlikte gelen Marx tartışmaları oldu. Ben de bu konu üzerine bir şeyler yazmayı düşünürken, bu tartışmaların niteliğini ve neden yapıldığını anlatan mükemmel bir pasajla karşılaştım. Fazla bir söze gerek yok diyerek bu pasajı olduğu gibi aktarma gereği duyuyorum. "*Ne Yapmalı*"nın zamanı geçti diyenlere: "Tarihte, kurtuluşları için mücadele eden köleleştirilmiş sınıfların devrimci düşünür ve önderlerinin öğretilerinin başlarına bir çok kez gelen, bugün de Marx'ın öğretisinin başına geliyor. Ezen sınıfların, sağlıklarında, büyük devrimcilere, ardı arkası gelmez takibatlardan (kovuşturmalardan mk) başka verebilecekleri hiçbir şeyleri yoktu, onların öğretilerini, en vahşi düşmanlık, en koyu kin, en taşkın yalan ve karalama kampanyalarıyla karşıladılar. Devrimci öğretinin içeriğini (altı Lenin tarafından çizilmiştir), devrimci ucunu kopartarak, büyük devrimcileri, ölümlerinden sonra, zararsız ikonlar haline getirmeye, deyim yerindeyse azizleştirmeye, ezilen sınıfları "teselli etmeye" ve onları aldatmak için adlarına belli bir şan vermeye çalışırlar. Burjuvazi ile işçi hareketi içindeki oportünistler, Marksizm'in işte bu türden "işlenmesi"nde birleşiyorlar. Öğretinin devrimci yanı, devrimci ruhu unutuluyor, bir kenara itiliyor, çarpıtılıyor. Ön plana, burjuvazi için kabul edilebilir olan yanı ya da öyle olduğu sanılan şeyler çıkarılıyor ve övülüyor." (V. İ. Lenin, "*Devlet Ve Devrim*", İnter Yayınları, s.13,14,).

15 Aralık 2009-Ankara

Not: Bu yazının hazırlanışında kolektif emeği geçen Tülay ve Murat dostumuza katkılarından dolayı en içten duygu ve teşekkürlerimizle...

Toplumların Belleği Özgürleşmelidir

Toplumdaki kolektif-ortak belleğin nasıl çalıştığı ve sözlü-yazılı kaynaklarla korunurken ne gibi varyantlardan-dönüşümlerden geçirildiği giderek açığa çıkmakta ve toplumların özgürleşebilmesinin önündeki engellerin kalkması kolaylaşmaktadır. “Evrensel” dinlerin, siyasal erkin, ulus-devletlerin ve küresel hiyerarşinin, toplumların belleklerine zor ve rıza ile girişinin; hangi nedenlerin, ihtiyaçların ve isteklerin kullanılmasıyla başarıya ulaştığı da, çok yönlü tarihsel-sosyolojik araştırmalarla açığa çıkarılmaktadır.

Hiyerarşik uygarlık tarihinin başlangıcından beri, toplumun belleği üzerinde kurulan tüm denetimler, erk hiyerarşisinin koşullarını oluşturmuştur. Toplumsal bellekte, “bilinç-dışı öğeler” denilerek kesilen esas köklerin unutturulması için amansız ve kurnazca bir savaş verilmiştir.

Bugün bilgi akışının muazzam denetimi ve bilgileri işleyen bilgi ağının, siyasal zor aygıtının elinde en güçlü silah olarak korunması daha da etkileyici bir durumdur. Toplumun ortak-kolektif belleğinin kurnazca yeniden düzenlenmesi ve siyasal erkin kendine doğrudan meşruiyet sağlaması, bu bilgi ağına sahip olmasından dolayı daha kolay olmaktadır. Bilgileri denetlenen bir topluma sahip olmak, belleği daha sinsice ve daha ince kurgulanan bir topluma sahip olmak, onu istediği gibi yönetebilmeyi kolaylaştırmaktadır. Bilgilenme ve iletişim sorunu, devasa yarı-samsal bir siyasal sorun olarak özgürleşme mücadelemizin önünü tıkamaktadır. Buna rağmen bizler, bilinç-dışı denerek bir kenara atılan ve aslında toplumsal belleğimizin kökleri olan, bizi biz kılan değerlerimizle, daha bilinçli ve sağlıklı buluşup varoluşumuzu güçlendirebiliriz.

Özgürlüğü kendi varoluşları içinde kurgulayan ve sınırlayan egemenler için, tarihi yeniden kurgulama pratiğinde, toplumsal belleğin yol gösterici itici bir güç olarak, toplumsal dönüşümde stratejik bir önemi vardır. Hiyerarşik-devletçi yaklaşımlar, toplumun belleğini silmek ve tarihi yeniden kurmak için, sistemli unutturma yöntemiyle çalışırlar. Çünkü insanları tutsaklaştırmak için, öncelikle onların belleklerini silmek gerekir. Bunun için gerekirse bütün tanıklar ve belgeler yok edilir. Tarihe “temiz ve yeni” bir sayfa açılır. Burada ürkütücü olan, bu sahtekârlığın

sadece insanlık onurunu çiğnemesi değil, geçmişini hatırlamayı bile, bir korkutmayla özdeşleştirip değişim sürecini kapatmasıdır. Burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojileri kökleştirmek isteyen devletlerin kolektif belleği yok etme savaşına karşı, tutarlı bir tarih ve sınıf bilincine sahip muhalif tarih yazımı yapabilen inatçı direnişçiler, özgürlüğe susamış halklarının toplumsal belleğini savunma savaşı yürütürler. Böylece kendi tarihsel, sosyal, kültürel yok oluşlarını engelledikleri gibi, gelecek kuşakların da suskun ve bilgisiz kalmasını engellemiş olurlar.

Tarihten günümüze akan toplumsal belleği koruma savaşını, daha çok sözlü edebiyatın, sözlü kültürün ve bedene uyarlanmış, bedenle bütünleştirilmiş uygulamaların özünü savunmakla sürdürebiliriz. Halkın belleğinin bedensel dili, ayin ve tören uygulamalarıyla kuşaktan kuşağa korunarak gelmiştir. Yazının, devletin hiyerarşik yapılanmasını kurumlaştırmasındaki etkin rolü bilinir, hatta tarihi yazının bulunmasıyla başlatmak modadır. Tabii ki resmî tarih, yazı ile başlar. Yazılı belgelere her zaman kuşkuyla bakılabilir ama sözlü edebiyat, sözlü kültür halkın emeğidir, halkın öz malıdır, çok somut, yalın ve gerçekçidir. Her ikisinin kökleri ve amaçları arasında derin uçurumlar vardır. Sözlü kültürü küçümseyen ve yazıyı, bilgiyi tekellerine, erkek aklı hiyerarşinin merkezine alan egemenler, kutsal mülkiyetlerini korumak için yazıyı, bilgiyi, akıllı kullanırlar. Yazıyı, alfabeyi bilmeyen halkların uygarlıktan bihaber ve cahil oldukları ise koca bir yalandır. Özgürlüğü ve paylaşımı kutsal sayan, doğayla bütünleşmiş akılları, sezgi ve duyguları çok güçlü olan halkarsa, toplumsal belleklerinde bu inançlarının ve ritüellerinin özünü korumak için müthiş bir savaş vermişlerdir. İlerlemiş, “uygar” kapitalistlere gelince, kadim halkların bu kutsal törenlerinin içini boşaltarak, onların simge ve sembollerini, anma ve törenlerini gösteriş ve ihtişam içinde siyasal güç gösterilerine ve anma törenlerine dönüştürmeyi ve halkların toplumsal belleğinde yer eden bu törenlerle gene onların belleklerini iğdiş etmeyi çok iyi bilirler.

Burada sosyologlara, antropologlara, tarihçilere ve diğer araştırmacılara düşen görev, toplumsal belleğe mal olan sözlü tarih, sözlü edebiyat çalışmalarına titizlikle eğilmek, insanlığın kilitlerini ve ufkunu açan bu anahtarların sırrını kavramakta uzmanlaşmak olmalıdır. İnsanlığı özgürlüklerine kavuşturacak tarihsel bağların sırları bu araştırma alanlarında gizlenmiştir. Aydınlanmacı anlayışlardan miras aldığımız, halkı cahil sanıp ona akıl vermeyi, öncü olup yol göstermeyi, maharet sanmaktan vazgeçmeli, esas öğretmenimizin halk ve onun asırlardan

süzerek getirdiği değerleri olduğunu kavramalıyız. Yürüyüşe ve yürüyüş yoluna birlikte, yan yana girilecektir, ne bir adım önde ne bir adım geride yürünecektir. Onlardan biri olmak için onlarla birlikte yaşamak ve onlara inanmak gerekir. Bunun dışındaki öncülük kuruntusu ile hamasi söylevler boş laftan ibarettir.

Değerlerine, değer katmamızı sağlayan halk, öğretmenimizdir ve biz onların hizmetinde olan mütevazı araştırmacılar olarak, onların toplumsal belleklerini korumalarına saygı duyarak, tüm sözlü kaynakları taramak, bu gerçek hazinenin içindeki ortak noktaları bulmak ve halkların kardeşliğini somutlaştırmak durumundayız. Bu somutlanış; ancak iyimser, ilerici ve dinamik bir yöntemle gerçekleştirildiğinde bir anlam kazanacaktır. Toplumbilimin ve tarihe bakışın, devletçi-hiyerarşik görüşü boşa çıkarması için, en baştan ve yeniden konumlanması gerekir ve bilimin halklaşması ve özgürleşmesi için bu görev, bir zorunluluktur. Toplumun büyük bedellerle ve titizlikle koruduğu değerlerini, yaratılarını, tahakkümcü-istismarcı yöntemlerden uzak tutmak, bu kurgusal-yapmacık ikiyüzlü ve faydacılığı temel alan değerlerden ayrıştığı noktaları somutlaştırmak görevimiz olmalıdır. Egemenler kirli-paslı kurgularını cilalayıp, yeniden halkların belleğine sunsalar da onları bütünüyle kandırmayı ve ortak değerlerini onlara unutturmaya hiçbir zaman başaramadılar.

Elbette tarihin sonunun geldiğini söyleyen, kapitalist “ilerlemenin”, birer kurbanı dönüştürmeye çalıştığı halklar, tarihe ve topluma sinmiş olan tahakküm ve hiyerarşi örüntülerinden kurtulmak için, alçakgönüllü ve sabırlı çabalarını koruyorlar. Zorla çalıştırmaya dayalı şiddet ve tahakküm içeren toplumun, bireyi-insanı nasıl kendine yabancılaştırdığını, baskıcı toplumun zora-güce tapan değerlerinin toplumsal belleği içdiş edip nasıl nevroitik-faşist toplumsal bunalımlara neden olduğunu kavrayanlar, bugün unutmanın verdiği acıyı ve utancı bilerek ve unutmamak için direniyorlar.

Çünkü unutmak, kendine ihanettir, insan olmanın onurunu kaybetmektir.

Halkın belleğine inanmalı, yaslanmalı ve her insanın belleğinin en derinlerinde yatan toplumsal ortakçı-paylaşımçı kardeşliğin sıcaklığında bugün yeni ateşleri yakacak kıvılcımların olduğunu bilerek, o kıvılcımların tutuşturacağı büyük özgürlük ateşine doğru yürümeliyiz.

Özgürlüğün ateşi, hepimizi yürekten kucaklasın.

8 Aralık 2009 - Konak İzmir

Sistemin Bunalımı ve Solun Gündemi*

ABD’de başlayarak kapitalist sistemin tümüne yayılan ciddi bir ekonomik bunalıma tanıklık ediyoruz. Yüzbinlerce insan işini kaybetti; aç yığınlar yenileri eklendi, kredi kartı mağdurları çığ gibi büyüdü, yoksulluk mutlak olarak arttı; Dünya’da, her gün, 16.000 çocuk açlıktan ölüyor. Krizin teğet geçeceği söylenen Türkiye’de Ağustos ayında işsizlik oranı % 13.4 olarak gerçekleşti. Temmuz-Eylül dönemi tarım dışı işsizlik oranı ise % 17. Geçen yılın aynı dönemine oranla bu yıl işsiz sayısı 927 bin kişi artarak 3 milyon 429 bin kişiye ulaştı. Kaba bir hesaplama ve tarımdaki işsizliği de katarak bir sonuç çıkarmaya çalışırsak, 72 milyon nüfuslu Türkiye’de yaklaşık 10-12 milyon kişi açlık sınırında yaşıyor.

Dünyanın birçok kapitalist ülkesinden farklı olarak Türkiye’de bu duruma sıcak bir siyasal gündem de eşlik ediyor. Burjuvazinin kendi iç hesaplaşmasına bağlı olarak ciddi bir iktidar mücadelesi sürüyor. Görülmedik suç belgeleri ortalıkta dolaşüyor ve görülmedik suçlar aleni olarak yeniden işleniyor ama her şey kanıksanmış olarak devam ediyor! İşçiler ve yoksul halk kitleleri derin acılar içinde sessiz kalırken bir başka kanalda, âdeta karanlığa seslenen bir kitlesellik var; Son bir aylık süre içinde Türkiye’ye baktığımızda şu çarpıcı kitlesel hareketlerle yüzyüze geliriz:

19 Ekim’de “Demokratik Açılım”a katkı ve “iyi niyet göstergesi” olarak A. Öcalan’ın çağrısı üzerine Maxmur Mülteci Kampı ve Kandil’den toplam 34 kişi ülkeye giriş yaptı; bu grubu binlerce kişinin katıldığı coşkulu bir kalabalık karşıladı. Öyle bir kalabalık ki hem devlet hem de PKK’nin kimi temsilcileri şaşırıldı. M. Karayılan “anlaşılan halkımız bu girişimi fazla abarttı” derken, devlet, zafer coşkusuyla yollara düşen yüzbinlerce insanın karşıladığı bu tarz bir “iyi niyet”i fazlasıyla “art niyetli” ve “demokratik açılımın ruhuna aykırı” buldu ve süreci durdurdu. Çünkü halk, bu “açılımı”, iktidarın, yani AKP’nin iyi niyetli ve lütufkâr bir girişimi olarak değil, yıllardır süren haklı bir mücadelenin sonucu olarak algıladı.

8 Kasım'da Alevi Bektaşî Federasyonu'nun öncülüğünde "Ayrımcılığa Karşı Eşit Yurttaşlık Hakkı"adıyla yapılan mitinge yüzbinlerce insan katıldı. Kadıköy Meydanı, 1996 1 Mayıs'ından sonra ilk kez böyle bir kalabalığı ağırladı. Kimi gözlemcilerle göre 8 Kasım'da Kadıköy Meydanı'nda en az 500 bin kişi vardı ve bu kalabalık AKP iktidarının "Alevi Çalıştayları" nı pek samimi bulmuyordu.

10 Kasım'da AKP Hükümeti, "Demokratik Açılım"ın ne olduğunu ve ne içerdiğini açıklamak ve bunu muhalefetle görüşmek amacıyla Meclise taşıdı. Bütün engelleme çabaları sonuçsuz kaldı. AKP bildiğini okudu. CHP, O. Öymen vasıtasıyla ağızındaki baklayı çıkardı, Kürt sorunu konusundaki çözümünün, tarihin tanıklık ettiği kırımcı ve inkarcı yöntem olduğunu, AKP'nin de bunu takip etmesi gerektiğini itiraf etti. Örnekleme için Dersim Katliamı'nı verince olan oldu: Türkiye'nin dörtbir yanındaki Dersimliler sokaklara döküldü. Hem söykırımı lanetlediler ve hem de CHP'yi...

Bütün bu altüst oluşlarda iktidar partisi AKP oldukça rahattı... Ne Kürt halkının taleplerini, ne Alevilerin şikayetini ve ne de Dersimlilerin sokağa dökülüşünü üstüne alınmadı... Hatta, oldukça başarılı bir şekilde, bütün bu aykırı sesleri , yürütmekte olduğu iktidar mücadelesinde payanda olarak kullanmaya çalıştı/çalışıyor... Peki neden?

Çünkü, Türkiye işçi sınıfı, politik bir güç olarak sahnede değil. Sosyalist sol, ne yazık ki, siyasal bir güç olmaktan uzak. Birakalım işçi sınıfına öncülük etmeyi, politik arenada dik durabilecek siyasal bir bütünlükten dahi yoksun. Peki, Marksist sol neden bu halde? Bu durum subjektif niyetlerin ürünü müdür, yoksa birtakım tarihsel ve toplumsal sebepleri var mıdır?

Yerel Nedenler

Alışık olduğumuz gibi, birçok "objektif" ve "subjektif" neden sıralanabilir. Her siyasal hareket, kendi gerçekliğinden kalkarak kendi özel tarihini ve başarısızlığının (tabii ortada bir başarısızlık olduğunu kabul ederse) nedenlerini sıralayabilir. Fakat ortak bir takım nedenler de olmalı... Çünkü Marksist Sol aşağı-yukarı aynı durumda. Bugün üzerinde durulması gereken, Marksist Sol'u aynı durumda gösteren ortak nedenler üzerinde durmaktır; eğer bunlar yeterince bilince çıkarılırsa, AKP'yi rakipsiz bırakmayacak ciddî bir siyasal yapılanmaya gidilebilir.

Tekrar pahasına belirtmekte yarar var: 12 Eylül Askeri darbesi, devrimci hareketin bugünkü duruma gelmesinde en büyük etkenlerden biridir. Sol'un özgün yapısı, darbenin etkisini daha da arttırdı. Sol, işçi sınıfıyla güçlü bağlara sahip değildi. Antifaşist temelde örgütlenmiş güçlü bir devrimci gençlik hareketi niteliğindedi. Terminoloji ve ideolojik olarak siyasal iktidarı hedeflemiş olsa da örgütsel yapı olarak bu perspektife uygun bir örgütsel bünyeye ve yapıya sahip değildi. Bu nedenle, darbeye karşı ciddi bir direniş gösteremedi. Darbeci generaller bile devrimci hareketin bu kadar kısa bir süre içinde bitebileceğini hesaplamamışlardı. Onlara göre, ciddi bir kan dökülmedin, devrimci hareket pes etmeyecekti... Hesaplarını buna göre yapmışlardı. Ama gerçek farklı cereyan etti. Devrimci hareket, genel olarak "Geri Çekilme" tavrı aldı. Yer yer direnişler olsa da bu tali bir tutumdu, esas olan "geri çekilme" idi. Faşizme karşı direniş kararı alan ve buna uygun bir mücadele ortaya koymaya çalışan kimi yapılar ise, kadro ve kitle yapısı gereği bu tutumu uzun süre devam ettiremediler ve onlar da "geri çekilme" sürecine dahil oldular. Devrimci mücadelede "geri çekilme" taktiği, pratikte, "saklandığın yerden çıkma" veya "gittiğin ülkeden geri dönme" olarak gerçekleşti. Belki niyet farklıydı ama gerçekleşen bu oldu. Antifaşist eksenli örgütlenmiş devrimci gençlik hareketli, siyasal iktidarı olabilecek sınıfsal yapıya sahip olmadığı için, yani işçi sınıfı ve geniş halk kesimiyle derin örgütsel bağlar kuramadığı için, gelenek yaratabilecek bir direniş geliştiremedi, kısa bir süre içinde yenilgiye uğradı.

Devrimci hareket, askeri darbeye karşı direnemediği için, onun faşist halk düşmanı karakterini de deşifre edemedi. "Ülkeyi anarşiden kurtarma" ve "kardeş kavgasını önleme" demagojisiyle halkı peşine takmayı ya da en azından ilk günlerde geniş yığınları "bekle-gör" durumunda tutmayı başardı. Sonraki süreçte darbeciler, bu demagojiyle, sendikal ve demokratik kitle örgütlerini de rahatlıkla tasfiye ettiler. Dahası, "kardeş kavgasını önleme", "memleketi anarşi ve terörden kurtarma" demagojisi yeni bir düzen kurma adına, eski düzenin simgeleri olan CHP ve AP gibi yasal partilere karşı da kullanıldı, onlar da "tarafsız"lık adına koğuşturuldu ve kapatıldı.

12 Eylül Askeri darbesinin en büyük başarısı, sadece devrimci harekete verdiği fiziksel zarar değildi, yanı sıra ve esas olarak, sağladığı psikolojik üstünlük ve bu psikolojik üstünlük ortamında gerçekleştirmeye başardığı yeni ideolojik ve toplumsal dokuydu. Türk-İslâm senteziyle

donatılan yeni-kemalist ideoloji kitlelere empoze edildi. Geleneksel cemaat ve tarikatların yanısıra dönemin parlayan yıldızı F. Gülen idi; video kasetleri el altından dağıtıldı; her yerde gösterildi. Yatılı okulların yanısıra, günümüzde iyice yaygınlaşarak devam eden, camiler ve kuran kursları yeni eğitim alanları oldu. Darbe yıllarında, (fillen K. Evren'in yönetiminde olduğu süreyi kastediyoruz) bir yanda baskı ve sindirme, diğer yanda yaygın ideolojik yeniden eğitim ile boyun eğen, kaderci ama aynı zamanda bencil bir toplum yarattıldı; değil sistemi eleştirmek, farklı algı biçimlerine bile tahammülü olmayan sinik ve kişiliksiz bir toplum...

Bu cendereyi ya da bu ortak kölelik ruh halini büyük acılar pahasına Kürt ulusal hareketi "ulusal kurtuluş" seçeneğiyle aşabildi. Türkiye devrimci hareketi ise, ne yazıkki hâlâ, bu cenderenin altında bocalamaya devam etmektedir.

Genel Nedenler

12 Eylül'ün yaratmış olduğu tahribata, Sovyetler Birliği'nin dağılması ve çözülmesiyle meydana gelen psikolojik ve ideolojik etkiler de eklendi. Hatalarına karşın SSCB, varolduğu müddetçe, insanlık üzerinde ufuk açıcı bir etki bırakıyordu. Dünya'da tartışılan "daha iyi bir düzen" idi. Sovyetlerin çöküşü ile insanlık geleceğini yitirdi; gözlerini geriye dikti, sorunlarının tanımını ve çözümünü geçmişte aramaya çılıştı. Bu, alışık olduğumuz, elektrik enerjisinin kesilmesinin ardından, mum aşığıyla idare etmemize benzer. Sovyetlerin temsil ettiği, birçok imkanı bize sunan elektrik enerjisiydi. SB somutunda yaşayan sosyalist düşünce, insanlığa, daha iyi bir toplumsal düzen kurmanın mümkün olduğun umudunu veriyordu. İnsanlık, sosyalist düşünce üzerinden birbirine daha yakındı, sorunları daha çok ortak ve tartışmalar ortak çözümlere yönelikti. SB'nin dağılıp çökmesiyle birlikte, herbir ülke, kendi mahzenine indi, yaşamından aniden çekip giden elektrik enerjisi yerine mahzeninde bulduğu çıra, mum veya gaz lambasıyla idareye başladı. Geçmişe ait bu aydınlanma araçları, çağdaş enerji yitirildikten sonra, aynı zamanda geçmişe ait geri fikirleri de dirilttiler. Milliyetçilik, ulusal boşlaşmalar, dincilik vb. ideolojiler hızla canlandı ve insanlık birden yüz yıl gerilere gitti. Geçmişin ölü eli, henüz bitmemiş kavgaları bitirmek üzere, günümüze uzandı ve olmadık boşlaşmalara neden oldu.

Globalizm

Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla sol, fiziksel yenilginin ardından ideolojik olarak da yenildi. "Sovyetler zaten kötü örnekti, yıkılması iyi oldu" diyenler, öyle olmadığını çok geçmeden gördüler. Kitleler, "biz zaten SB'ye sosyalist demiyorduk, bizim sosyalizm anlayışımız daha farklı" diyenlere pek aldırmadılar; bütün dünya, çok özel nedenlerden dolayı Latin-Amerika hariç, bir adım sağa kaydı ve işçi sınıfı, ezilen halklar, gelecekte umutlu her kesit, gerici ideolojilerin eğemenliği altına girdi. Kapitalizmin saldırıları karşısında teslimiyet bayrağını çektiler. Özellikle "gelişmiş" kapitalist ölkelerde işçiler, Türkiye'den alışık olduğumuz "buna da şükür" tabirini hatırladılar, mevcut durumlarını korumayı kazanç saydılar. Ancak global saldırı işçileri her gün biraz daha gerilettiler ve günümüz kölelik düzenine boyun eğmeye razı duruma soktu.

SB'nin çöküşünden sonra, bütün çelişki ve çatışmalarına rağmen, kapitalist sistem hızla dünya çapında örgütlendi, buna karşın dünya işçi sınıfını fiziksel ve ideolojik olarak atomize etti, dağıttı, her türlü örgütölülüğünü ya dağıttı ya da eğemenlik altına aldı. Dünya kapitalist sisteminin birçok ortak eğemenlik kurum ve kuruluşu var ama işçi sınıfının birtek ortak kuruluş yok.... bırakalım böyle bir kurumu, dünya işçi sınıfının dayanışmasını öne çıkaran ve bu doğrultuda mücadele eden ciddi bir fikir akımı bile yok...Bütün eleştirilere karşın, SB'nin temsil ettiği dünyada kapitalistlerin yanısıra işçi sınıfı ve onu temsil eden siyasal yapıları da vardı, bugün kapitalizmin denizinde işçi sınıfı dağıntık, yapayalnız ve örgütsüz...SB'nin çöküşünden sonra kapitalizm hızla yeniden örgütlendi ve yeni kurumlar ve politiklar vasıtasıyla yeniden yapılanmaya devam ediyor. Ama işçi sınıfı ve emekçi sınıflar, ezilen-sömürölen halklar adına bir tek uluslararası kurum, kuruluş ya da buna yolaçacak fikirden söz edemeyiz. Birbirleriyle sağlıklı ilişki kurabilen KP sayısı en iyi ihtimalle, bir elin parmaklarını geçmez... Enternasyonal olmakla övünen, SB'nin yıkılmasıyla haklı çıktığını lanse etmeye çalışan Troçkist hareket ne durumda acaba? ya da AEP ve ÇKP çizgisi? Bundan da anlaşılacağı gibi, çöken yalnızca SB değildi, onunla birlikte ciddi biçimde darbe alan sosyalist düşünce oldu. Kendisini bu düşüncenin vadisinde tanımlayan her siyasal yapı ve akım, aynı oranda zarar gördü ve görmeye devam ediyor.

Ortak arayış

Kabul edelim veya etmeyelim, objektif durum bu. 12 Eylül darbesi ve bunu takiben SB'nin çöküşü, dünya sosyalist hareketini her açıdan sarstı. Geçmişte birbirinden farklı olan sol bu ortak deneylerden sonra bir hayli eşitlendi. Çözüm, bu eşitlik içinde ve birlikte aranmalıdır. Sol'un bugün siyaset sahnesinde olmayışının nedeni, hâlâ bir ideolojik çıkış oluşturamaması ve bu yeni duruma göre yapılanamamasıdır. Geçmişe ait örgütlenme ve siyasal duruşlarla bugünü algılamak ve değiştirmeye çalışmak beyhude bir çabadır. Herşey, sosyalizmin yeni algısı dahil, değişti fakat geleneksel yapılar direnmeye devam ediyor; âdeta şunu söylüyorlar: "Değişen herşey yanlış, doğru olan biziz"! Oysa hayat devam ediyor ve kendisine göre yeni yapılar üretiyor. Bugünkü siyasal iktidar, yani artık mahrum kaldığımız elektrik enerjisinin yerini alan mum ışığı, unutmayalım ki kendisini yenileyemeyen sosyalist hareketin eseridir. 12 Eylül öncesinde Kürt hareketi bu şekliyle yoktu, artık var ve dahası bir de Kürt Devleti var. Kadıköy Meydanını dolduran bir Alevi hareket yoktu, artık var... Böylesine örgütsüz ve ideolojiden yoksun bir işçi sınıfı yoktu, artık var... Bir kentin, Dersim'in, tarihsel gerçekliğini itiraf edip bugüne taşınmasını isteyen ve Kürt hareketinin bastırılmasında yöntem olarak kullanılmasını öneren bir kabul üzerine sokaklara dökülen bir kitle yoktu, artık var...

Bunları çoğaltmak mümkün... Sol, kendisinden başlayarak herşeyi yeniden görmeye çalışmalı, destekleyen ya da köstekleyen değil, yol gösteren öncü olmalıdır. Buna, ortak çözüm için ortak çalışma, ama her alanda, başlatarak ilk adımını atabilir. Bunu yaparsa, yani hayata müdahale ederek kendisini yeniden üreterek örgütlerse, AKP'nin rakipsiz olmadığını, sistemin, kendi iç kavgasını bu kadar huzur içinde sürdürmeyeceğini, ve kitlelerin de bu kadar seyirci kalmayacağını hep birlikte göreceğiz.

* 28. İstanbul Kitap Fuarı'nda, 1 Kasım 2009 günü, *Sorun Yayınları Kolektifimiz*'in düzenlediği "Sistemin Krizi ve Sol'un Gündemi" konulu Panel-Söyleşi etkinliğimizde yaptığı konuşma metnidir. (**S. P.**)

Soygunlarıyla Kolektifimiz'den Ne İstiyorlar?*

Soru: Gerçekten de bu kaçınıcı soygun? Sorun Yayınları Kolektifi yeniden soyuldu. Birileri sizlerden ne istiyor?

Cevap: Soygun ve benzeri kuşatmaların sayısını bizde unutmaya çalışıyoruz. Hâkim gerici sınıflar Sol "Cenahımız"dan daha "tutarlı" bir tarih ve sınıf bilincine sahiptir. Haklı gerekçelerimizle, tarihsel-sosyal haklılığımızla, tarihsel iyimserliğimizle tuttuğumuz bu mevzii işçi sınıfının malıdır. İşçi sınıfını politika dışında tutan ve politikasızlaştıran akımlara karşıyız. Bilimsel Sosyalizm-Komünizm dışı akımlara karşı ideolojik-teorik çalışmalarımızla tanınıyoruz. Devrimci ve Marksist çizgimizde tutarlı olmaya çalışıyoruz. Bu temelde telif ağırlıklı kitap, dergi ve gazete çıkarıyoruz. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğini savunan biricik **Kurum** burada üretim yapmaktadır. **Komünistlerin Birliği**'ni gerçekleştirmek için meşrebimizce devrimci bir maya, devrimci bir aşı yapmaya çalışıyoruz. Tutarlı-amaçlı-somut bir iktidar mücadelesi için nelerin yapılabilceğini araştırıyoruz. Bu amaçla pek çok inceleme-araştırma-eleştiri-önerileri içeren tahliller, yorumlar, değerlendirmeler, polemikler yapıyoruz. Senteze kavuşturulmaya aday tezlerimizi dışımızdaki Kadrolarla tartışmaya açıyoruz. Kadrolar arası yaratıcı diyalogların oluşabilmesi için uygun bir iklim ve altyapının gerçekleştirilmesine çalışıyoruz. Bu doğrultuda anılan-anılmayan etkinlikler yapmaktayız. Sosyal / evrensel kurtuluşumuzu bu yolda, sosyal pratiğimizle bu çalışmalarda görüyoruz. *Sorun Yayınları Kolektifi*; Bab-ı Âli'de yerini almasıyla birlikte sağlı "sol"lu burjuva ideolojisi ile revizyonizmin düşmanlığını üzerine çekmeye başladı.

Soru: Kolektifiniz dışında da benzeri amaçla yayın faaliyetinde bulunanlar yok mu? Onların büroları da soygun ve kundaklamalarla kuşatılmıyor mu?

Cevap: İdeolojik-politik tavırlarıyla benzeri durumda olan yayın faaliyetleri elbette vardır. Onlar da meşreplerince sistemi karşıya alan bir konumdadır ve de burjuvazinin binbir kuşatması altında büyük bedeller

ödemektedirler. Bu açıdan *Kolektifimiz* yalnız değildir. *Kolektifimiz*'in diğer yayın kolektiflerinden farkı; kolektif aklı, bilinci ve eylemi örgütlemek için etkinliklerde bulunmasıdır. “Benim”, “Benden sorulur” diye başlayan anlayışlar karşısında kolektifliği ve “bizim” demeyi öne çıkarıyoruz. “Birlik için dövüşmeyene Devrimci ve Komünist denmez” diyoruz. *Kolektifimiz* tek merkezdir iddiasında bulunmuyoruz. Asla. ***Komünistlerin Birliği*** konusunda kimseye program önerisi ya da dayatmasında da bulunmuyoruz. Devrimci ve Marksist birimlere asala zarar vermiyoruz. Devrimci hareketin kurumsal merkezî disipline kavuşması için ideolojik-teorik-politik çalışmalarımızı öne çıkarıyoruz. Hayat ve mücadelenin reddettiği duruşları, programsız partileri, partisiz programları reddediyoruz. Politik açığa vurma yöntemleriyle sınıfsal görevimizi yerine getiriyoruz. Sol “Cenahımızın” ayrışıp buluşmasını ve bütünleşmesini savunuyoruz. Hareketimizin yeni nitelikler kazanmasının, her konuda yeniden-üretim yapılmasının kavgasını veriyoruz. Hâkim gerici sınıflar bizlerin ne yapmaya çalıştığını kimi “sol” akım temsilcilerinden daha iyi biliyor. Bir polis sorgusunda bana söylenenler de bunu açıkça kanıtlıyor. Sorguda bana aynen şunlar söylenmiştir: “*Ulan moruk, ulan ibne, sana mı kalmış komünistlerin birliği? Biz bu solu daha bin parçaya böleceğiz!..*” Kolektifimiz ile bizlerle neden uğraşıyorlar sorunuzu bilmem anlatabildim mi?

Soru: Bu hırsızlık olayı nasıl yapıldı?

Cevap: 16 Aralık 2009 gecesı, Büro'muzun bitişindeki 'Kültürel Etkinlikler Salonu'nun arka penceresine (ki pencere yerden 5 metre yüksekliktedir) ancak dört kişinin taşıyabileceği demir bir merdiven dayayıp, pencereyi kırarak içeri giriyorlar. Ana kapımız sokağa bakıyor, aynı zamanda demir ve güvenliklidir. Buradan girememişler.

Soru: Kim giriyor?

Cevap: Bunu bize niçin soruyorsunuz? Kişi veya kişiler giriyor. Bunu biz de bilemeyiz. Salon'dan Büro'muza açılan kapının camı kırılıyor, oradan da Büro'muza giriliyor. Her şeyimiz araştırılıyor. Sizin anlayacağınız çok “çık” ve hoyratça bir aramadan geçiriliyor. Kitaplarımız, Dergi ve Gazetelerimiz, arşivimiz, irsaliyeler, fatura defterleri, büro malzemeleri, mektuplar darmadağın ediliyor. Büro'muz âdetâ domuz ahırına çevriliyor. Büro'muzda kilit altında tutulan hiçbir şeyimiz yoktur. Gizlimiz-saklımız da yoktur. Her şeyimiz açıktadır, ortadadır. Bir çekmeceye fuarlar için hazırladığımız 80 TL. bozuk paraya el konuluyor, böylece

olaya “adi hırsızlık” ss veriliyor, ardından 35 yıllık bilgilerimizi, arşivi-mizi içeren 2 adet harici harddiskimize el konuluyor!?

Soru: Bu olayı nasıl fark ettiniz?

Cevap: Ben o gün Kandıra F Tipi Cezaevinde müebbet hapis ce-zalı yazar arkadaşımız Turgay Ulu'yu ziyarete gitmiştim. Büro'ya gelen arkadaşlarımız bilgi verdiler. Böylece öğrendim ve aynı gün sa-at:13.30'da Büro'ya geldim. Arkadaşlar polise ve sigortaya haber veri-yorlar.

Soru: Polis ne yaptı?

Cevap: Polisler ancak akşama doğru geldi ve parmak izi tespiti ile araştırma yaptı. Zabıt tuttu. Eminönü Polis Karakolu'na gittik. Orada da ifadelerimiz alındı ve zabıt tutuldu.

Soru: Bu hırsızlık olayını nasıl yorumluyorsunuz?

Cevap: Bu basit bir hırsızlık olayı değildir. 35 yıllık arşivimizi içeren 2 adet harici harddiskler adi hırsızın ne işine yarar?

Buyurun bu olayı siz yorumlayın. Bize verilen maddi zarar etse etse 800 TL. civarındadır. Fakat Arşivimizin değeri asla para ile ölçülemez.

Soru: İşyeriniz sigortalı mıydı?

Cevap: Evet sigortalıdır. Sigorta ancak 246.00 TL.lık bir ödemede bulunmuştur.

Soru: Sorun Yayınları Kolektif'ne daha önceleri de adi hırsızlık ss verilmiş soygunlar yapılmıştı. Onlardan netice aldınız mı?

Cevap: Kolektifimiz, oluşturulduğu 7 Kasım 1975 tarihinden bu ya-na sistemin hukukî, cezaî, malî, idarî, icraî, keyfî ve fiilî çok yönlü bas-ki ve terörü altında kaldı. Postamız denetim altında. Kargomuz denetim altında. Yazışmalarımız denetim altında. cretini bize detir telefonları-mızı dinlerler. retiminde rol aldığımız yayınlarımız, dergilerimiz den-etim altında. Bu mekânda açık bir faaliyet yürütüyoruz. Burada Karagöz oynatmıyoruz. Bilinen çizgide yayın yapıyoruz. Anayasanın, yasaların işlemediği ve de âdeta kevgire döndüğü bir düzende bizler nasıl “ne-tice” alacağız? Bugüne kadar “hukuk hazretlerini” ne soframızda, ne evimizde, ne iş yerimizde ve ne de sokakta hiç görmedik ki.

Soru: Hukukî başvurularınız olmadı mı?

Cevap: Oldu elbette, Ama hiçbir sonuç alamadık. Polis Teşkilâti “şeytanın yattığı yeri dahi bilir”, fakat Devrimci ve Marksistlerin başına gelen “vukuatlar” söz konusu olunca... işler sarpa sarar.

Soru: Peki sizden ne istiyorlar? Neden bu türden olaylarla sıkça karşılaşılıyorsunuz?

Cevap: Sisteme yönelteceğiniz soruları bize yöneltiyorsunuz. Kolektifimiz kurum olarak Devrimci ve Marksist bir konumdadır. “**Komünistlerin Birliği**” yolundaki iddiasının arkasında durmaktadır. Yüzde yüz bağımsız ve yüzde yüz işçi sınıfı ve emekçilerin sosyal / evrensel kurtuluşundan yana bir yayın politikası izlemektedir. Ağırlıklı olarak bu doğrultuda telif ve kolektif kitap üretmektedir. Yalnızca kitap değil, çeşitli dergi ve gazetelerimiz de bu Büro’da üretilmektedir.

Soygun yapılan yer; **SORUN Polemik** Marksist İnceleme Araştırma Eleştiri Dergisi, KIRMANCIYA BELEKÊ Kültür Tarih Halkbilim Dergisi, SANAT CEPHESİ-Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi ve **İŞÇİ BİRLİĞİ**-İşçi-Kitle Gazetesi’nin de yayınlandığı bir mêkandır.

Mevcut hukuk açısından bir açığımızı bulup üstümüze gelemiyorlar. Onlara bu fırsatı vermemek lâzım. Bu yüzden ve de bizleri aşırı derecede “sevdiğilerinden” olsa gerek Büro’muzu sık sık yokluyorlar?!

Anlaşıyor ki, sistem bu türden bir yayın faaliyetinden hoşnut değildir. Bizler de onlardan hoşnut değiliz.

Soru: Bu türden yayın faaliyeti gösteren kurumlardan biri olarak iktidarların sizlere karşı tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap: “Allah köre nasıl bakarsa, kör de Allaha öyle bakar”, kaldı ki onlar Allah değil, bizler de kör sayılmayız.

Soru: Bu türden olaylar sıkça tekrarlanıyor. Bundan sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Cevap: Onlar; Kitap ve Dergi toplatma, Yargılama, Kapatma, Soygun, Kundaklama, Yangın ve benzeri “vukuat”lar işlemekten bıkip usanmadı. Bizler de aynı kararlılıkla sistemin (kapitalist anarşinin) mantığını, işleyiş kurallarını ve kendisini açığa vurup aşma dışında bir seçeneğe sahip değiliz.

Yapılanları da asla unutmuyoruz. İsterseniz özetle sıralayalım:

- 18 Temmuz 1979’da Yayın Kurulu Üyemiz İşçi Önderi Orhan Kaplan’ı kahpece katlettiler.

- 12 Eylül 1980 askeri faşist cunta döneminde *Sorun Yayınları*’nı 6 yıl süreyle kapatıp çifte kilit altında tuttular. Kitaplarımızı, arşivimizi Selimiye Kışlası’nda yaktılar. Ben ve arkadaşlarımız hapis yattık. Bedel

ödedik. Sonunda beraat ettikse de *Kolektifimiz* büyük bir darbe almış oldu.

- *Özgür Ülke* Gazetesi'nin kundaklandığı 3. 12. 1994 günü, Kumkapı Polis Karakol'una 50 metre mesafedeki Büro'muz da bu kundaklanmadan nasibini aldı.

- Valiliğe ve Adliyeye 200 metre mesafedeki Başmusahip Sokak-taki eski Büromuzda iki kez yangın çıkardılar. İki kez de yine adi hırsızlık süsü verilerek arşivlerimiz karıştırıldı. Bir kısmı çalındı.

- Çatalçeşme Sokakta, bundan evvelki Büromuzda benzeri bir soygunla karşılaştık. Tüm bilgisayarlarımız, arşivimiz, telefon defterimiz, dergi abone listelerimiz, vb. malzemelerimiz çalındı. Faileri doğal-lıkla bulunmadı. Bilmem daha sayalım mı?

“Ne yapmayı düşünüyorsunuz” sorunuza gelince: Tekelci, militarist polis devleti kendisini tarih ve insanlık önünde aşmaya aday her ileri düşünceye ve kuruma düşmanca saldırıyor. Çok yönlü kuşatmalar altında-yaız. Yalnızca *Kolektifimiz* değil, benzeri konumdaki her Devrimci ve Marksist kuruluş sistemin baskısı ve tehdidi altındadır. Dilerseniz daha ayrıntılı örnekler verebiliriz.

Tekelci sermayenin çıkarlarını savunan yayınevleri ve dağıtım-cılar yayın piyasasını tümüyle tutmuş ve Sol “Cenahımız”ın tüm yayınlarını kuşatmıştır. Kitap fuarlarında artık sakınmadan “sizlerin buralarda ne işiniz var, artık gelmeyin” diyerek alenen meydan okumaktadırlar.

Soru: Sol yayınevleri niçin birleşip bir dağıtım ağı kuramıyor?

Cevap: Sol “Cenahımız” henüz “örgütler anarşisi” dönemini yaşıyor; bu süreçlerden ne ders ve sonuç çıkarabilmiş ne de sorgulayıp tavır almayı becerebilmiştir. Genel anlamıyla Sol; ne ayrışabilmiş, ne de temel ilkelerde anlaşarak sistemi sorgulayacak ve de aşacak **Kurum** ve **Araç**ları üretebilmiştir. Bu durumda hiçbir güvencemiz bulunmamaktadır. “Dar grup tapınıcı”, küçükburjuva kariyerizmi, kolektif iş yapma yeteneklerimizin zayıflığı gibi nedenlerle kolektif bir dağıtım ağı kurulamıyor. Bu yoldaki çabalarımız sonuçsuz bırakılıyor. İnsanımızın teri ve kanıyla oluşan yayın kolektifleri, “kedinin boynuna ciğer asar” misali, binbir emekle ürettiğimiz kitapları, dergi ve gazeteleri götürüp tek-elci sermayenin dağıtım ağlarına teslim ediliyor!.. Onlar da görevini yerine getiriyor. Yani dağıtmıyor. Kimi “sol”ların organlarını dağıtırken de çok ağır şartlar ileri sürüyorlar.

Soru: Sol kesime uygulanan devlet terörüne karşı ortak bir savunma hattı niçin oluşturulamıyor?

Cevap: Şu aşamada ve ne hazin her ilerici kuruluş, “herkes kendine Müslüman ve herkes kendi amentüsünü okuyor”. Ne zamanki burjuvaziyi tarih ve insanlık önünde karşıya alarak onu aşmaya aday bir **İşçi Sınıfı Partisi (İSP)** oluşturulur, işte o zaman **İSP**’nin kurmaylığında ve açık alanlarda yapılması şart olan kurumsallaşmalar hem gerçekleşme şansını yakalar, hem de güvenceye kavuşur.

Soru: Siz kitap ve dergi dağıtımınızı nasıl gerçekleştiriyorsunuz?

Cevap: Devrimci ve Marksist eserlerin, dergi ve gazetelerin dağıtımını tecimsel bir ilişki değil, siyasî-örgütsel bir ilişkidir. Bizim anladığımız manada dağıtım asgari bir örgütlenmeyi gerekli kılıyor. Dağıtım yoluyla okurlarla doğrudan ilişki kuruyoruz. Burjuva dağıtım ağını kullanmak için o kanalları zorluyoruz, fakat bunu başarma şansımız yoktur. Bu alan bizlere kapalıdır. Kendimiz, kendi gücümüzle yayınlarımızın dağıtımını yapıyoruz. İnsanlarımızı da bu yönetime alıştırmaya çalışıyoruz. Elbette çok zorlanıyoruz. Bilinçli, donanımlı insanlarımıza daha kolaylıkla ulaşıyoruz.

Soru: Basında “haber dahi olamıyoruz” diye yakınıyorsunuz. Neden haber olamıyorsunuz?

Cevap: Sağlı “sol”lu burjuva basınında elbette haber olmak istiyoruz. E-Posta yoluyla tüm basına ayırım gözetmeden haber ve bilgi veriyoruz. Faks ve telefon yoluyla da bunu yapıyoruz. Fakat bir türlü haber olamıyoruz. Niçin haber yapacaklar ki bizim “vukuatımızı”? Haber yapsalar “demokratik cumhuriyet” büyük bir yara almış olacak. Sahte demokrat AKP, şu aşamada türlü-çeşitli “açılım”larla iştilal ediyor. Fakat gerici reform dahi yapamıyor. Yapamayacak. Çünkü onu reform yapmaya zorlayacak güçler organize değil. *Kolektifimize* yapılan soygun süsü verilmiş bu olay da bir “açılım”dır aslında! Tekelci devlet kapitalizminin işi zordur. “Cenahımıza” her fırsatta saldıracaklardır. Bize yapılanlar herkese uyardır aslında. Düğün-bayram edecek günler yaşamıyoruz. Türkiye’nin gündemi yarım saatte değişebilir. Çok ağırımıza gitse de, büyük bedeller ödese de bu durumdan asla yakınmıyoruz. Çünkü sebeplerini de nasıl aşılacağını da biliyoruz. Nesnel gerçekliği yansıtmayan basını açığa vurmak için bunları söylüyoruz. Bu türden ba-

sın bizim haberlerimizi objektif biçimde gündeme getirirse, lehimize bir kamuoyu oluşacağından korkuyorlar. Sistem de emperyalist-kapitalizmi aşmaya aday tahlillerimizle tezlerimizin senteze kavuşmasından ve de kitlelerin bilinçlenmesinden, işçi sınıfının kendisi için sınıf olma yolundaki davranışlarından korkuyorlar. Sınıflar mücadelesinden korktukları için de bizleri kuşatıyorlar, saldırıyorlar, kundaklıyorlar, denetim altında tutmak istiyorlar; yaptıklarını da yüzlerine gözlerine bulaştırıyorlar. Şartlar elverdiğinde de ortadan kaldırıyorlar...

Soru: Güvenlik alma konusunda neleri düşünüyorsunuz?

Cevap: “Devri demokraside” bizlerin hiçbir güvencemiz yoktur. Şimdiye kadar da olmamıştır. Güvencemizi kendi imkânlarımızla bizler sağlayacağız. Gerekirse işliklerimizde nöbet tutacağız, eloğullarının uğursuz projelerini bozmaya çalışacağız.

Soru: “Onlar bıkıp usanmadı” sizde yayın hayatını “kararlılık-la sürdüreceğinizi” söylüyorsunuz. Peki böyle mi gidecek yayın faaliyetleri?

Cevap: Her gün Büro'ya gelirken “acaba işliğimiz yerinde duruyor mu?” diye yüreğimiz titreye titreye kapımızı açıyoruz. Sürekli teyakkuz halindeyiz. Dikkatli ve dengeli olmaya çalışıyoruz. Mevcut yasal ve anayasal güvenceler altında(!) yayın faaliyetinde bulunmak elbette kolay değil. Böyle gitmeyeceği açık. Ne zamana kadar diyeceksiniz. Tarihsel-sosyal haklılığımızla mutlaka bizim dediğimiz olacak. Onların dediği olmayacak. Bunların hesabı mutlaka bir gün sorulacak. Verilen emekler, ödenen bedeller boşuna değildir. Biz kazanacağız!..

* Çeşitli ve faydacı niyetlerle sık sık kapımızı çalar, meraklarını gidermek için *Kolektifimiz Çalışanları* ile tartışmaya başlarlar. Ayrıntılı soru sorarlar. Sırrı Öztürk ile uzun röportajlar yaparlar. Kimileri onlarca ke-re ve 3.5 saatlik film kayıtları yapar, fotoğraf çeker. Fakat iş bunları yayımlamaya geldiğinde “otosansüre” başvururlar.

Bir basın kuruluşu da aynen böyle yaptı. *Sorun Yayınları Kolektifimiz*'in emektar çalışanı ve sahibi-yönetmeni Sırrı Öztürk ile yapılan bu röportajı yayınlamadı. Bu durumda anılan röportajın kendi organlarımızda yayınlanmasını uygun buluyoruz (**S. P.**).

Not: “Soygun” olayını haber değerinde görmeyen ve de vermeyen bazı gazetelerin (*Evrensel, Radikal, BirGün, Günlük, Taraf, Cumhuriyet*, vb.) ilgili servislerine “neden haber yapmıyorsunuz?” diye sorduk. Kimisi kem küm etti. Kimisi ilgilenmediklerini bildirdi. *BirGün* yetkilileri özür diledi. Atladıklarını söyledi ve bir muhabirini (Aysel Kılıç) gönderdi. 25 Aralık 2009 tarihli *BirGün* Gazetesi, 8. sayfasında “Sorun Yayınları arşivine ‘hırsızlar’ el koydu!” başlıklı bir haber geçti. Haber de bazı yazım hataları ve yanlışlar olmasına rağmen yine de ‘haber olduk’ diye sevindik. Ardından muhabir Aysel Kılıç’ın bilgilendirmesiyle *Cumhuriyet* Gazetesi’nden bir muhabir telefonla bizden aldığı bilgileri haber yaptı ve 28.12.2009 tarihli gazetede, 7. sayfada ve yalnızca İstanbul baskısında, “Yayınevinde Yine Soygun-35 Yıllık Arşiv Çalındı” başlıklı bir haber geçti.

Genç gazetecilerin duyarlılığı ve objektif haber anlayışları sayesinde haber olabilmıştik. Kendilerini bu gazetecilik anlayışlarından ötürü kutluyor ve teşekkür ediyoruz.

İnternet gazetelerinden yalnızca Gomonweb haberimize yer verdi.

Devrimci yayın kuruluşlarından yalnızca *Devrimci Hareket, Kaldıraç, İşçi Köylü, Tavır Dergileri, Sosyal İnsan Yayınları, Alev Yayınları, Stalin Arşivi Kolektifi* çalışanları e-posta ve telefonla “geçmiş olsun” mesajlarını ilettiler.

Daha çok cezaevlerindeki okurlarımızla Dersim’li dostlarımız konu ile ilgilendi, mektup yazarak dayanışma mesajlarını gönderdi.

Hapishane arkadaşlarımız ve dostlarımız, semt sakinleri hem ziyaretimize geldi, hem de yalnız olmadığımızı hatırlattılar. Telefon ve faks yoluyla da arayanlarımız oldu. Duyarlı tüm insanlarımıza teşekkür ediyoruz (**S. P.**).

Bizden Haberler

• **Büromuz Yeniden Soyuldu!?**

Sorun Yayınları Kolektifi işçi sınıfının malıdır.

Yüzde yüz bağımsız ve yüzde yüz işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın sosyal / evrensel kurtuluşundan yana çizgisi ile anılmaktadır.

Büromuz; 16 Aralık 2009 gecesi arka pencere camları kırılarak ve adi hırsızlık süsü verilerek gerçekleştirilen soygunda 35 yıllık bilgi birikimi ile arşivleri içeren 2 adet Harici Harddiskler çalınmıştır. Kitaplar, mektuplar, faturalar ve her şey âdetâ domuz ahırına çevrilmiştir.

Sorun Yayınları Kolektifi; Kolektif kitap üretiminin yanı sıra **SO-RUN Polemik** Marksist İnceleme-Araştırma-Eleştiri Dergisi, **KIRMAN-CİYA BELEKÊ** Kültür-Tarih-Halkbilim Dergisi; **SANAT CEPHESİ**-Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi ve aynı zamanda Gazetemiz **İŞÇİ BİRLİĞİ** gibi önemli organların üretildiği bir mekândır.

“Derin” ilişkili bu soygunu ne burjuva basını, ne de “sol” basın “haber niteliği taşımadığı” için haber yapmamıştır!?”

Ayrım gözetmeden tüm basına verdiğimiz bu olayla ilgili olarak bir “gazetenin” Sırrı Öztürk ile yaptığı, fakat yayınlanmayan röportajı *Dergimiz*in 114-121. sayfasından izleyerek ayrıntılı bilgi edinebilirsiniz.

• **3. Çukurova Kitap Fuarı Etkinliklerimiz:**

1. Etkinliğimiz:

-PANEL-SÖYLEŞİ-

Konu : DERSİM 37-38 KIZILBAŞ-ALEVİ GELENEĞİ VE SOL’UN “POLİTİKASI”

Katılımcılar : 1. *Sırrı Öztürk* (**SORUN Polemik Dergisi** Yönetmeni-Çalışanı)
2. *Erdoğan Çınar* (Araştırmacı-Yazar)
3. *Turabi Saltık* (Araştırmacı-Yazar)

Yöneten : *Sırrı Öztürk*
Düzenleyen : *Sorun Yayınları Kolektifi*
Tarih-Saat : 16 Ocak 2010 (Cumartesi) Saat: 13. 15 - 14. 15
Yer : Tüyap Adana Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi
100. Yıl Mah. T. Özal Bulvarı Çukurova-ADANA
Konferans Salonu: I

2. Etkinliğimiz:

-PANEL-SÖYLEŞİ-

Konu : SÖZ ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİNDE
YÖK - GENÇLİK VE GELECEK
Katılımcılar : 1. *Halil Can Dolgun* (Fen Edebiyat Fak. Öğr.)
2. *Engin Sakın* (Mühendislik Mimarlık Fak. Öğr.)
Yöneten : *Sırrı Öztürk*
Düzenleyen : *Sorun Yayınları Kolektifi*
Tarih-Saat : 17 Ocak 2010 (Pazar) Saat: 15. 45 - 16. 45
Yer : Tüyap Adana Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi
100. Yıl Mah. T. Özal Bulvarı Çukurova-ADANA
Konferans Salonu: I

1. Etkinliğimize katılımcılardan Erdoğan Çınar mazereti nedeniyle katılmadı. Etkinliğimize 130 kişi katıldı. Konu tarihsel, sosyal, ekonomik, askeri, kültürel vb. tüm yönleriyle işlendi. Dersim katliamını savunan Kemalist-faşist anlayışlar açığa vuruldu. İzleyenlerin çeşitli soruları cevaplandı. Kemalizmi ve CHP'yi "savunan" provokatif soruları yöneltenlere izleyicilerle konuşmacılar uygun cevaplar verdi.

2. Etkinliğimize Engin Sakın '*Öğrenci Kolektifleri*' adına, Halil Can Dolgun '*Kıvılcım Marksist Öğrenci Kolektifleri*' adına birer konuşma yaptı. Öğrenci gençliğin gerici üniversite açığında karşılaştığı sorunların önemini ve sistemin çok yönlü uyguladığı ideolojik-sınıfsal konumunu ayrıntılı örnekleriyle açıkladı. *Kolektifimiz* adına Sırrı Öztürk; nihai amacı-hedefi bir ve aynı olan herkesle ortak etkinliklerimizin hangi manaya gel-

diğini açıkladı. “Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur” vurgusunun önemi ni hatırlattı. Eğitim ve sağlık gibi konularda çok büyük sömürünün olduğunu ve kapitalizmin hâkim olduğu sistemlerde öğrenci gençliğin sorunlarının çözülemeyeceğini, gençliğin birlikte hareket etmesiyle haklı taleplerinin dikkate alınacağını, fakat nihai çözümün sosyalizmde olduğunun altını çizdi. Öğrenci gençliğin ideolojik-sınıfsal kimliğinin üretim faaliyetinde rol aldıkları zaman biçimleneceğini, Halkevleri, SİP “TKP” ve DHP vb. örgütlerin sıkça kullandığı “Bu memleket bizim”, “Üniversiteler bizim” sloganlarının yanlışlığını hatırlattı.

Etkinliğimize, üniversitelerin tatil olmasına rağmen 100 kişi katıldı. İzleyenlerin çeşitli sorularına cevaplar verildi.

• **Hrant Dink’in Katledilişinin**

Üçüncü Yıldönümü Anma Etkinliği

19 Ocak 2008 günü *Agos Gazetesi* Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink’in katledilişinin üçüncü yıldönümünde sevenlerince düzenlenen İstanbul-Şişli’deki *Agos Gazetesi* önünde-öldürüldüğü yerdeki anma törenine *Kolektifimiz* çalışanları da katıldı.

• **TEKEL İşçilerinin Ankara’daki Etkinlikleri**

TEKEL İşçileri sistemin başkentinde gerçekleştirdiği etkinliklere *Kolektifimiz Çalışanları* da katıldı. İşçilerin ihtiyaçlarının karşılanmasına, onlarla söyleşi ve röportajlar yapılmasına, ***İŞÇİ BİRLİĞİ*** Gazetemizin kitlesel biçimde dağıtılmasına ve işçi sınıfının sendikal-siyasal birliğinin önemini vurgulayan etkinliklerimizle katıldık.

• **Google’den “Saldırgan Site” Engeli**

Google *Kolektifimize* ait internet sitelerimizi “saldırgan site” olarak ilan edip erişimi engellemiştir!...

SORUN YAYINLARI KOLEKTİFİ YAYIN LİSTESİ

<i>Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Tercüme):</i>	<i>TL</i>
1. KARL MARX - BİYOGRAFİ 2. Baskı <i>Bilimler Akademisi</i> 608 s. B. Boy - Kuşe Resimli - Bez Ciltli (Şömsizli)	40
2. FRIEDRICH ENGELS - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 472 s. B. Boy - Kuşe - Renkli Resimli - Bez Ciltli (Şömsizli)	30
3. V. İ. LENİN - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 532 s. B. Boy+48 s. - Kuşe S/B - renkli resimli- Bez Ciltli (Şömsizli)	40
4. MARKSİST - LENİNİST PARTİNİN TEMEL EĞİTİM DERSLERİ <i>F. Engels Enstitüsü</i> B. Boy - Renkli Grafik - Resimli 488 s. 2. Baskı	28
5. SENDİKALAR ÜZERİNE <i>V. İ. Lenin</i> 512 s.	22
7. MARX'IN SOSYOLOJİSİ <i>Henri Lefebvre</i> 176 s. 3. Baskı	8
8. KADIN VE MARKSİZM <i>K. Marx - F. Engels - V. İ. Lenin</i> 224 s. 8. Baskı	10
9. MARKSİZM VE PSİKOANALİZ <i>V. İ. Dobrenkov</i> 160 s. 4. Baskı	9
10. Ailede ve Okulda ÇOCUK EĞİTİMİ <i>Anton S. Makarenko</i> 128 s. 5. Baskı	6
11. ANA - BABALARIN KİTABI <i>Anton S. Makarenko</i> 320 s. 4. Baskı	14
12. MAKARENKO - Eğitimsel Görüşleri - Yaşam Öyküsü - Anı ve Notları 160 s. 2. Baskı	9
13. EĞİTİM ÜZERİNE <i>V. Suhomlinski</i> 208 s. 3. Baskı	10
14. LENİN VE EĞİTİM <i>Fyodor Korolyov</i> 408 s. (Beraat Etti.)	18
15. DEVRİMCİ EĞİTİM DEVRİMCİ AHLAK <i>M. İ. Kalinin</i> 232 s. 6. Baskı	11
17. EMPERYALİZMİN FELSEFESİ PRAGMATİZM <i>Harry K. Wells</i> 256 s. 2. Baskı	12
18. İŞKÜLU - EĞİTİM SORUNLARININ ÇÖZÜM YÖNETİMİ OLARAK MARKSİZM <i>P. P. Bolonski</i> 128 s. 2. Baskı	6
19. SOSYALİZM VE HÜMANİZM <i>S. İ. Popov</i> 208 s. 2. Baskı	10
20. LATİN AMERİKALI MARKSİST <i>Jose Carlos Mariategui</i> 216 s.	10
21. GÜN DOĞUMUNU GÖRMEK I. DOĞU HALKLARI KURULTAYI, B. Boy, 304 s.	14
22. LATİN AMERİKADA NELER OLUYOR-VENEZUELLA KOMÜNİST PARTİSİ 224 s.11	

*Banka Hesap No: T. İş Bankası İstanbul - Çağaloğlu Şubesi 325835

*Posta Çeki Hesap No: 098213

*Büro'dan Parakende satış %25 indirimli

*Dağıtım %40 indirimli, 3 ay vadeli, Kargo, posta giderleri eklenerek gönderilir.

Cezaevlerine %50 özel indirim uygulanır.

*Kitaplarımız: İnternet'te:

www.kitapyurdu.com-www.ideefixe.com-www.abonet.net-www.weblebi.com

www.elektronikticaret.gen.tr-www.yenisayfa.com-www.kitapnet.com adresinden satın alınabilir.

Fiyatlara KDV Dahildir

BİLİMSSEL BİLGİ VE BİLİNÇLENME SÜRECİNDE SUYU KAYNAĞINDAN İÇİNİ...

Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Telif):	TL
1. İŞÇİLER İÇİN TEMEL HUKUK BİLGİLERİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 264 s.	12
2. İŞYERİ SENDİKA TEMSİLCİLİĞİ ATANMASI-GÖREVLERİ-GÜVENCESİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 104 s.	5
3. İŞÇİ SINIFI-SENDİKALAR VE 15-16 HAZİRAN Olaylar - Nedenleri - Davalar - Belgeler - Anılar - Yorumlar <i>Sırrı Öztürk</i> B. Boy 568 s. 2. Baskı	30
4. "KOMÜNSÜZ KOMÜNARLARA" HAYAT BİLGİSİ <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	5
5. LOZAN - BİR ANTIEMPERYALİZM MASALI NASIL YAZILDI? <i>Tolga Ersoy</i> 224 s. 2. Baskı	11
6. SAVAŞIN ŞAİRİN KİMLİĞİN SORGULANIŞI (Kolektif) 112 s.	5
11. HEKİMLERİN SINIFSAK KÖKENİ <i>Ata Soyer</i> 152 s. 2. Baskı	7
12. TABİP ODALARI BEYAZ EYLEMLER <i>Ata Soyer</i> 432 s.	20
13. OSMANLIDAN GÜNÜMÜZE ORDUNUN EVRİMİ <i>Osman Tiftikçi</i> 248 s.	11
14. TIBBİYE-İ ŞAHANE'DE 20 YIL <i>Tolga Ersoy</i> 288 s.	12
15. RESMİ TARİH POLEMİKLERİ <i>Tolga Ersoy</i> 208 s.	10
16. MARKSİZM TARTIŞMALARINA MARKSİST BAKIŞ (Kolektif) 160.s	10
17. KAPİTALİZMİN DÜĞÜMLERİ <i>Coşkun Adalı</i> 144 s.	6
18. EMPERYALİZMİN ORTADOĞUYA MÜDEHALESİ <i>Coşkun Adalı</i> 192 s.	10
19. SİNOP'UN HANI "SİNOP HAPİSHANESİNİN TARİHİ VE EDEBİYATTAKİ YERİ" <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	5
20. İTOKRASİ - TIP VE KÜLTÜR <i>Tolga Ersoy</i> 96 s.	4
21. SINIF SAĞLIK EŞİTSİZLİK <i>İlker Belek</i> 176 s.	8
22. SINIFSAZ TOPLUM YOLUNDA TÜRKİYE İÇİN SAĞLIK TEZİ <i>Dr. İ. Belek - Dr. E. Naıçacı - Dr. H. Onuroğuları - Dr. F. Ardıç</i> 144 s. 2. Baskı	7

Reprodüksiyonlar - Posterler:

- Karl Marx-Friedrich Engels-V. İ Lenin S/B (25x35cm) (Beheri)	70 KR
- Avni Memedoğlu Dağdakiler S/B (25x35cm)	70 KR
- Avni Memedoğlu (18x25 cm) 8 adet renkli (zarflı)	6 TL
- Avni Memedoğlu (18x25 cm) 1 adet renkli (zarflı)	70 KR

Dergi ve Ciltleri:

- SORUN Birlikte Sosyalist Dergi Ciltleri I-II-III (Her Cildi)	25
- SORUN Polemik Marksist İnceleme - Araştırma - Eleştiri Dergisi (Her Sayısı)	4
- KIRMANCIYA BELEKÊ Kültür-Tarih-Halkbilim- Bilimsel İnceleme-Araştırma-Eleştiri Dergisi (Her Sayısı)	5
- SANAT CEPHESİ-SOSYALİST GERÇEKÇİ SANAT DERGİSİ	7
- İŞÇİ BİRLİĞİ - İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ	1

Halkların Tarih-Kültür Dizisi:

TL

1. GÜRCÜSTAN TARİHİ *N. Berdzenişvili-Ş. Canaşıa* 308 s. **2. Baskı** 14
2. TRABZON'DAN ABHAZYA'YA DOĞU KARADENİZ HALKLARININ TARİH VE KÜLTÜRLERİ (*Kolektif*) 176 s. **2. Baskı** 8
3. Bilim Tarih ve Metodoloji -KÜRT TARİH YAZIMI-Medeni Ayhan 192 s. **2. Baskı** 9
4. HALKLARIN MELODRAMİ - ÜÇ KADIN BİR DENİZ *Tolga Ersoy* 96 s. 4
6. ÇEÇEN - İNGUŞYA HALKIYLA RUSYA ARASINDAKİ İLİŞKİLER *Yavus Ahmadov* 152 s. 7
7. BİRLİKTE OLDUĞUMUZ HALKLAR KELDANİ-ASSURİ-SÜRYANİ-ERMENİ *İrfan Işık (Wêlate Torî)* 120 s. **3. Baskı** 6
8. ÜNLÜ KÜRT BİLGİN VE BİRİNCİ KUŞAK AYDINLAR *Mehmet Kemal Işık (Torî)* 192 s. **(Beraat Ettî)** 9
9. TARİHSELDEN GÜNCELE KÜRT GERÇEĞİ *Mehmet Kemal Işık (Torî)* 192 s. 9
10. KUZAY KAFKASYA MİTOLOJİSİ-NARTLARDAN BERİ *Nuray Gök Aksamaz* 208 s. 10
11. ANADOLU'YA AĞLIYORDU NİOBE - TÜM YÖNLERİYLE RUM TEHCİRİ VE TEHCİRİN TARİHSEL KAYNAKLARI *Pervin Erbil* 208 s. 10
12. EKİMİN YETİŞTİRDİKLERİ ÇEÇEN EDEBİYATI *Moxmat Sulayev* 112 s. 6
14. İSLÂM VE MODERNİZM *Muhammed Rıza Şalguni* 144 s. 7
15. ANA DİLDE EĞİTİM VE AZINLIK HAKLARI (*Kolektif*) 144 s. 7
17. DIMİLİ DERSİM ÖYKÜLERİ *Turabi Saltık* 128 s. 6
18. DERSİM...DERSİM... GEZİ NOTLARI-DERSİM'İN NABZI *Sırrı Öztürk* 200 s. 10
19. PROTO DERSİM KÜLTÜRÜ ÜZERİNE TEZLER *Turabi Saltık* 208 s. 10
20. PİR SULTAN ABDAL ESNAF-SANATKÂRIN FÜTUVVA HIRKASI *Suha Bulut* 160 s. 9
21. ÇERKES KİMLİĞİ-TÜRKİYE'NİN SORUNLARI **2.Baskı** *Yalçın Karadaş* 256 s. 16
22. 100 AYKIRI SORUDA TÜRKİYE'Yİ ANLAMAK *Yalçın Karadaş* 112 s. 7

Emperyalizmin Gizli Örgütleri Dizisi:

1. GLADIO: NATO'NUN GİZLİ TERÖR ÖRGÜTÜ *Jens Mecklenburg* 152 s. **5. Baskı** 7
2. MEHMET EYMÜR ZİVERBEY'DEN SUSURLUK'A BİR MİTÇİNİN PORTRESİ *Talat Turhan-Orhan Gökdemir* 312 s. **9. Baskı** 15
3. ÇARMIHTAKİ ÜLKÜCÜ - TANIK VE BELGELERİYLE AĞCA İPEKÇİ'Yİ NEDEN ÖLDÜRDÜ? *Tamaşa F. Dural* 240 s. **5. Baskı** 11
5. GİZLİ ORDULAR - CIA *Halid Özkul* 376 s. **2. Baskı** 17
6. EMPERYALİZMİN BATAKLIĞINDA İSTİHBARAT ÖRGÜTLERİ - DORUK OPERASYONU- *Talat Turhan* 296 s. **3. Baskı** 13
7. YARGILAYANLARI YARGILIYORUM! BOMBA DAVASI -SAVUNMA -1- *Talat Turhan* 264 s. **3. Baskı** 11
8. DEVRİMCİ BİR KURMAY SUBAYIN ETKİNLİKLERİ **2 KİTAP** *Talat Turhan* 320 s. 14
9. GİZLİ ORDULAR - RT - CFR - BG - TC *Halid Özkul*, 384 s. 17

Edebiyat - Sanat - Estetik Dizisi:**TL**

1. POLİTİKA-SANAT-ESTETİK YOLUNDA 'EMEĞİN RESSAMI' Avni Memedoğlu
Hazırlayan: *Sırrı Öztürk* 352 s. 1. Hamur - B. Boy - Kuş Resimli 25
4. KURŞUNA DİZİLENLERDEN MEKTUPLAR J. *Duclos Önsöz* 112 s. **2. Baskı** 5
5. 12 MART 1971'DEN PORTRERLER C. I *Sırrı Öztürk* 416 s. **6. Baskı** 19
6. 12 MART 1971'DEN PORTRERLER C. II *Sırrı Öztürk* 288 s. **4. Baskı** 13
7. 12 MART 1971'DEN PORTRERLER C. III *Sırrı Öztürk* 432 s. **2. Baskı** 19
8. "TERÖRİST"İN GÜNLÜĞÜ *Sırrı Öztürk* 208 s. 10
13. GERÇEĞİN SEVDA TUTANAĞI 1. Hmr. *Kemal Kök* 96 s. *Şiir* 4
15. CUMARTESİ ARANIŞLARI 1. Hmr. *İsmail Hardal* 96 s. *Şiir* 4
17. EYLÜLNAME *Kemal Urganç* B. Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
18. PANİK ATAK *Canol Kocagöz* B. Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
19. İÇERİDEKİ DIŞARIDAKİ HAPİSHANEDEN BİZİM ŞİİR ANTOLOJİSİ
İsmail Hardal - Kemâl Kök B. Boy 384 s. 19
20. SU DAMLASINA ŞİĞDIRILAN YAŞAM 1. Hmr. *S. Oral Uyan* 80 s. *Şiir* 5
21. KUYTUDA VE KÖZ 1. Hmr. *S. Ali Tayır* 80 s. *Şiir* 5
22. BARIŞ VE BAŞAK 1. Hmr. *Kemâl Kök* 80 s. *Şiir* 5
23. EYLÜL FIRTINASI 1. Hmr. *Ertan Taşdelen* 80 s. *Şiir* 5
24. BİTMEDİ *Kemal Urganç* B. Boy 4 renkli 80 s. Kuş, Karikatür Albümü 20
25. KUŞ DAĞI 1. Hmr. *Hüseyin Gül* **2. Baskı** 80 s. *Şiir* 5
26. ATALARIMIZ NE DEMİŞ *Hüseyin Gül* 80 s. *Şiir-Mizah* 5
27. ÜTÜLÜ PAÇA *Hüseyin Gül* 112 s. *Öykü* 6
28. GÜL VE DÜŞÜN *Hüseyin Gül* 80 s. *Karikatür Albümü-Renkli* 8
29. VAROŞLARIN ULAŞLARI *Sabahattin Ali Tayır* 112 s. *Öykü* 6
30. GÜNEŞİN SOFRASINDA *Bülent Gezgin* 96 s. *Şiir* 6
31. SANAT ESTETİK POLİTİKA
Sanat-Kültür Konferansı Tebliğleri (Kolektif) 272 s. 15
32. TOPLU OYUNLAR - I *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10
33. TOPLU OYUNLAR - II *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10

Sorun Broşür Dizisi:

8. "İLERİCİ-GERİCİ" KAVGASINDA HANGİ "RESTORASYON"?
HANGİ "KOMÜNİST PARTİ"? *Sırrı Öztürk* 80 s. 4
9. HANGİ "BİRLİK"? PARTİLEŞME MÜCADELESİNİN
NERESİNDEYİZ? KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ *Sırrı Öztürk* 96 s. 4
12. DEVRİMCİ SİYASİ TERBİYE-DİPLOMASİ-AHLÂK *Sırrı Öztürk* 192 s. 9
13. MARKSİST SOL YİĞİNAĞI NEREYE YAPMALI? *Sırrı Öztürk* 128 s. 6
14. İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ İÇİN SINIF BİLİNÇLİ İŞÇİLERE ÇAĞRI
Sırrı Öztürk 32 s. 1
15. SANAT CEPHESİ ÇAĞRISI (Kolektif) 40 s. 1
16. 10 EYLÜL 1920 TKP ve GÜNÜMÜZ KOMÜNİST HAREKETİNİN
HAYATİ SORUNLARI FORUM'U Belgeler 268 s. 11
17. ANADOLU ALEVİ KÜLTÜ ve SOL'UN "POLİTİKASI" (Kolektif) 112 s. 7
18. ŞİMDİ SÖZ YAPANLARDA!..
GELENEKTEN GELECEĞE 15/16 HAZİRAN VE GÜNÜMÜZ *Sırrı Öztürk* 64 s. 3

Sorun Yayınları

Akbiyık Değirmeni Sk. No:33/A-34122 Sultanahmet-Eminönü-İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72

e posta: sorunkolektif@gmail.com

www.sorunyayinlari.net